

بازار شورای عالی نظارت بر انتخابات اتاق بازرگانی ایران به دلیل تخلفات رخ داده در انتخابات اتاق

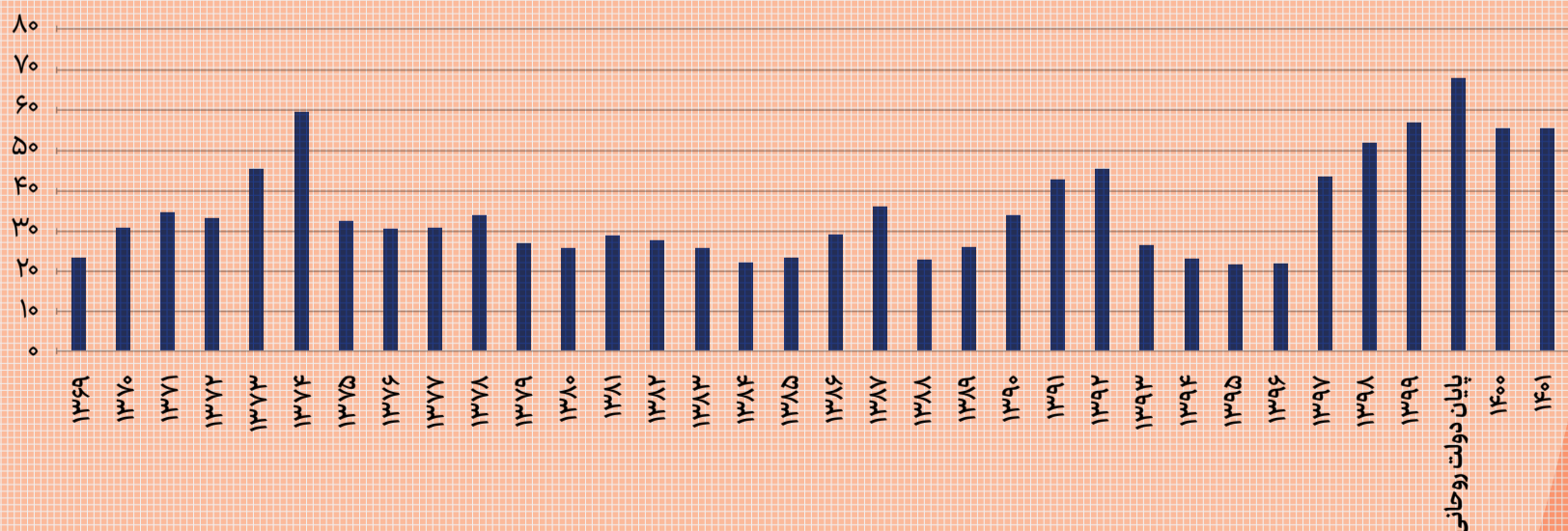
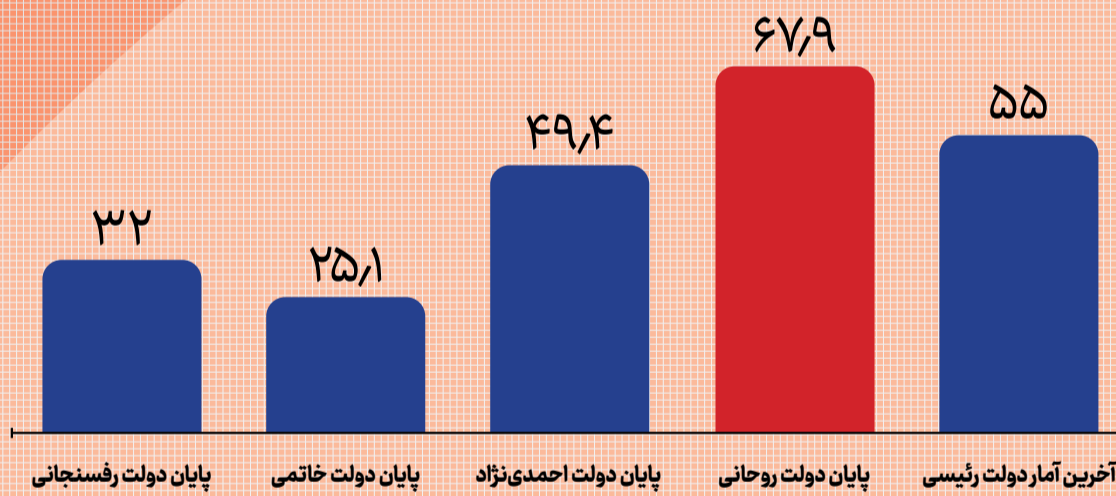
سلاح ورزی برکنار شد

روز گذشته جلسه شورای عالی نظارت بر انتخابات اتاق بازرگانی ایران برگزار شد و بر اساس تصمیم اعضا، حسین سلاح ورزی که به طور غیرقانونی به ریاست اتاق بازرگانی رسیده بود، برکنار شد. هفته گذشته سید احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد به عنوان عضو شورای عالی نظارت بر اتاق بازرگانی اعلام کرد که با توجه به تخلفات صورت گرفته در برگزاری انتخابات اتاق بازرگانی ایران، نظر دولت معطوف به رفع ابهامات انتخابات خرداد ماه است، لذا دعوتنامه‌ای برای اعضا به منظور رسیدگی به موضوع تخلفات انتخابات ارسال شده است. اواخر خردادماه انتخابات هیأت رئیسه اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران برگزار شد و حسین سلاح ورزی به طور غیرقانونی به عنوان رئیس این اتاق انتخاب شد. این اتاق انتخاب سلاح ورزی در حالی انجام شد که صلاحیت وی پیش از این از سوی نهادهای اطلاعاتی رد شده بود.

استدلال منتقدان به حضور سلاح ورزی به سمت ریاست اتاق بازرگانی این بود که رئیس اتاق در مهمترین شوراها عالی بویژه در حوزه اقتصاد عضو است و محرمانه‌ترین اطلاعات و آمار کشور در دسترس او قرار می‌گیرد، از این جهت ریاست اتاق بازرگانی باید جزو مشاغل حساس اعلام شود. عضویت در شورای پول و اعتبار، شورای عالی بورس، شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، هیأت واگذاری، شورای عالی مدیریت و برنامه‌ریزی اقتصادی و شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴، تنها بخشی از مجموعه‌هایی است که عضویت در آنها امکان دسترسی به محرمانه‌ترین اطلاعات سری نظام و مهمتر از آن تصمیم‌گیری برای مسائل حیاتی و حساس کشور را برای ریاست اتاق فراهم می‌آورد. اما سلاح ورزی با حمایت مستمر از اغتشاشگران در سال گذشته، علیه امنیت ملی فعالیت داشت و از آن اقدامات نیز به صورت رسمی ابراز ندامت نکرده است. به واسطه تخلفات صورت گرفته در انتخاب ریاست اتاق بازرگانی ایران،

هم‌اکنون این اتاق در شوراها یا لا دستی نماینده‌ای ندارد و عملاً نماینده بخش خصوصی به جلساتی که رئیس اتاق باید در آن حضور داشته باشد از جمله شورای پول و اعتبار و... نیز دعوت نمی‌شود. با وجود تلاش‌های افراد خارج از دولت در ۴ ماه گذشته برای تداوم فعالیت سلاح ورزی به عنوان رئیس اتاق بازرگانی ایران و حمایت‌هایی که نهادهای غیردولتی از وی داشته‌اند، نظر دولت بر برکناری سلاح ورزی بود و در جلسه روز گذشته شورای عالی نظارت، این موضوع در دستور کار قرار گرفت و طبق تصمیم اعضا، سلاح ورزی از ریاست اتاق بازرگانی ایران برکنار شد. با وجود اینکه برخی از مدیران میانی قوای دیگر با ارتباط گیری با سلاح ورزی و تیم حمایتی وی به دنبال کارسازی برای نامبرده به منظور استمرار حضور غیر قانونی در ریاست اتاق می‌باشند ولیکن ظاهراً تصمیم دولت برای عزل وی قاطع است.

شاخص فلاکت

دولت روحانی رکورددار بدترین شاخص فلاکت

آمارهای رسمی نشان می‌دهد بدترین وضعیت شاخص فلاکت در دوران پس از انقلاب، در پایان دولت گذشته رخ داد و در دولت رئیسی به تدریج وضعیت این شاخص بهبود یافته است

تیتراهای امروز

سرپرست دفتر امور گلخانه و گیاهان زینتی وزارت جهادکشاورزی در گفت و گو با «ایران اقتصادی» مطرح کرد

ایران پنجمین تولیدکننده گل و گیاهان زینتی

در بین کشورهای آسیایی

امضای قرارداد احداث کریدور شمال-جنوب در ارمنستان

بخشی از کریدور شمال-جنوب توسط پیمانکاران ایرانی در ارمنستان احداث می‌شود

رئیس اداره رسیدگی به تخلفات نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد

جریمه ۴٫۵ میلیاردی دو کارگزاری

سیاست تثبیت ارزی؛ عامل جهش صادرات

در صورت ثابت باقی ماندن قیمت نفت و سایر کالاها در ۶ ماه دوم امسال، علاوه بر رشد وزنی صادرات ارزش کالاهای صادراتی هم با رشد خوبی همراه می‌شود

صادرات نان ایرانی به آن سوی مرزها

کشورهای همسایه ایران با بیش از ۴۰۰ میلیون نفر جمعیت، بازار هدف صادراتی بسیار مناسبی برای صادرات نان ایرانی هستند

بیش از ۸۰ درصد کارآموزان آموزش دیده، جذب بازار کار شدند

دولت سیزدهم در راستای اشتغالزایی پایدار نیروی کار از ظرفیت و توان آموزشی-علمی بنگاه‌های اقتصادی استفاده می‌کند، این کار باعث شده است تا بیش از ۸۰ درصد کارآموزان آموزش دیده، جذب بازار کار شوند

مخبر در نشست نخست وزیران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای شرکت می کند

محمد مخبر در بیست و دومین نشست نخست وزیران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای شرکت می کند. به گزارش ایرنا، «محمد جمشیدی» درباره جزئیات سفر معاون اول رئیس جمهور تصریح کرد: این نخستین جلسه حضوری نخست وزیران کشورهای عضو پس از شیوع جهانی کرونا است و اولین نشست رسمی پیمان شانگهای به شمار می آید که ایران پس از اتمام فرایند عضویت رسمی در آن شرکت می کند.

وی با اشاره به برگزاری این نشست در روز پنجشنبه چهارم آبان (۲۶ اکتبر) در شهر بیشکک قرقیزستان، عنوان کرد: تصویب دستور جلسات و برنامه نشست شورای سران دولت های عضو سازمان همکاری شانگهای و همچنین همفکری درباره اقدامات لازم برای عمیق تر کردن همکاری بین اعضای سازمان در حوزه های تجاری، اقتصادی، فرهنگی و بشردوستانه تحت شرایط جدید از جمله اهداف برگزاری این نشست عنوان شده است.

در پی اعطای هدیه به دانش آموزان تیزهوش صورت گرفت افزایش ۴۵ درصدی دانش آموزان مدارس سمپاد در پی هدیه رئیس جمهور

رئیس شورای اطلاع رسانی دولت نوشت: بعد از دستور ویژه رئیس جمهور برای اعطای هدیه به دانش آموزان تیزهوش دهک های پایین، ۴۵ درصد به ورودی مدارس سمپاد اضافه شده است. به گزارش ایرنا، سپهر خلجی در توییتی در فضای مجازی به نقل از وزیر آموزش و پرورش نوشت: بعد از دستور ویژه رئیس جمهور برای اعطای هدیه به دانش آموزان تیزهوش دهک های پایین، ۴۵ درصد به ورودی مدارس سمپاد از میان دانش آموزان تیزهوش مناطق محروم روستایی دهک های ۱ تا ۴ اضافه شده است.

پیش از این دانش آموزانی که در مدارس سمپاد پذیرفته می شدند باید شهریه پرداخت می کردند ولی با دستور رئیس جمهور دهک های یک تا ۴ از پرداخت شهریه معاف شدند.

رئیس جمهور قانون تمدید برنامه ششم توسعه را ابلاغ کرد

قانون تمدید قانون برنامه پنجاه ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، جهت اجرا توسط رئیس جمهور ابلاغ شد. به گزارش ایرنا، قانون تمدید قانون برنامه پنجاه ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی مورخ ۲۲/۶/۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده بود، توسط رئیس جمهور به سازمان برنامه و بودجه جهت اجرا ابلاغ شد. در متن نامه آیت الله رئیسی آمده است: در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون» تمدید قانون برنامه پنجاه ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و دوم شهریورماه یک هزار و چهار صد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۹/۲۰۲۰/۱۹ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شده و به مجلس شورای اسلامی واصل شده است جهت اجرا ابلاغ می شود.

مطابق این مصوبه، قانون برنامه پنجاه ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵.۱۲.۱۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی با رعایت قوانین مؤخرتاً پایان سال ۱۴۰۲ تمدید می شود.

رئیس جمهور خردادماه لایحه برنامه هفتم توسعه را به مجلس تقدیم کرد، بررسی لایحه از ابتدای مهرماه در صحن علنی مجلس آغاز شد و مجلس هم اکنون در حال بررسی این لایحه است.

در جلسه شورای عالی انرژی مطرح شد

دستور رئیس جمهور برای بررسی راهکارهای اصلاح الگوی مصرف انرژی

خبریک

راه بررسی دقیق روند فعلی مصرف و ارائه سریع راهکارهای بهینه سازی مکلف کرد.

رئیس جمهور با بیان اینکه دولت مردمی وارث ناترازی شدید در عرصه انرژی است، رفع این ناترازی را با توجه به امکانات و ظرفیت های کشور امکان پذیر دانست و با تقدیر از اقدامات قابل توجه انجام شده در دولت مردمی، از دستگاه های مسئول خواست با تلاش بیشتر برای رفع سریع ترین ناترازی، از آسیب های آن به بخش های دیگر نظیر صنعت، کشاورزی و مصارف خانگی بکاهد. دکتر رئیسی با تأکید بر اهمیت مدیریت توأمان مصرف در کنار مدیریت تولید، از کم توجهی به

رئیس جمهور با تأکید بر اهمیت مدیریت توأمان مصرف انرژی در کنار مدیریت تولید، به کم توجهی به مدیریت مصرف طی سال های گذشته اشاره کرد و بر برنامه ریزی مؤثر در این زمینه همراه با نظارت منظم و مستمر بر عملکرد دستگاه های مسئول و برخورد با هر گونه کم کاری دکتر سید ابراهیم رئیسی ظهر روز دوشنبه در جلسه شورای عالی انرژی با تأکید بر اهمیت موضوع بهینه سازی مصرف انرژی، این شورا

مدیریت مصرف طی سال های گذشته گفت و بر برنامه ریزی مؤثر در این زمینه همراه با نظارت منظم و مستمر بر عملکرد دستگاه های مسئول و برخورد با هر گونه کم کاری دستگاه های مذکور تأکید کرد. افزایش سهم تولید انرژی های تجدیدپذیر، بهره گیری از ظرفیت شرکت های دانش بنیان در زمینه بهینه کردن بیش از پیش مصرف و نیز کاهش اتلاف انرژی، تأکید بر اجرای جدی مقررات ناظر بر کاهش و بهینه شدن مصرف انرژی در عرصه ساختمان سازی و بهبود بهره وری مصرف انرژی در عرصه حمل و نقل، صنعت و کشاورزی از جمله راهکارهایی بود که رئیس جمهور

برای رفع ناترازی انرژی در کشور بر انجام آنها تأکید و دبیرخانه شورا را مکلف کرد پیگیر اجرای سریع این موارد باشد. رئیس جمهور با مهم دانستن نقش مردم در اجرای این تکالیف خطاب به دستگاه های متولی مدیریت انرژی کشور گفت: نقش دادن به مردم و استفاده از راهکارهای تشویقی قبل از تدابیر تنبیهی به شکل مؤثرتر و سریع تری شما را به اهدافتان خواهد رساند. ارتقای بازار بهینه سازی انرژی، متنوع سازی سبد تولید و مصرف نهایی انرژی، تقویت زیرساخت های استاندارد، تقویت زیرساخت های پایش مصرف انرژی، بهبود

ظرفیت های صرفه جویی مصرف در بخش ساختمان، توسعه شرکت های خدمات انرژی و بهینه سازی مصرف، کاهش مصرف در دستگاه های اجرایی، فرهنگ سازی در کاهش مصرف، ایجاد ظرفیت های قراردادی برای توسعه میادین گازی، جمع آوری گازهای همراه میادین نفتی، توسعه ظرفیت های پالایش نفت خام و توسعه ظرفیت های تولید انرژی هسته ای و تجدیدپذیر از جمله مصوبات جلسه دیروز بودند که رئیس جمهور بر ضرورت پیگیری جدی دبیرخانه شورای عالی انرژی برای تسریع در اجرا و ارائه گزارش های منظم و مستمر از کمیت و کیفیت پیشرفت کار تأکید کرد.

دولت روحانی رکورددار بدترین شاخص فلاکت

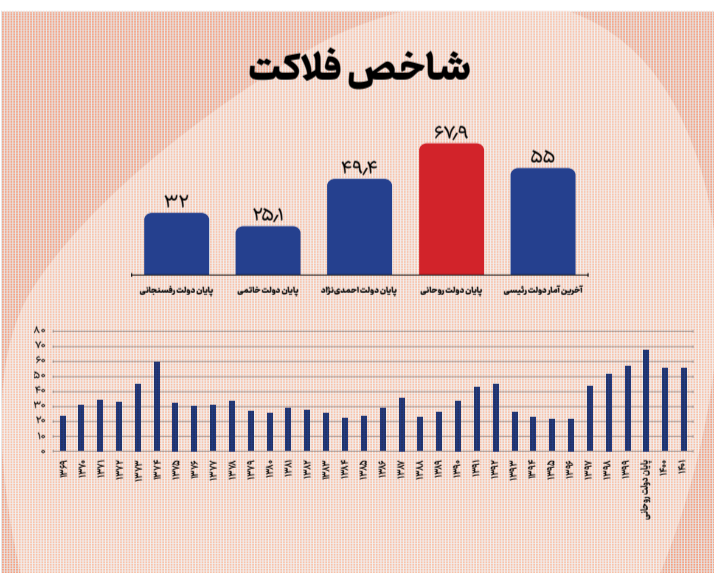
گزارش

جامعه تجربه می کنند، باشد. از آنجایی که شاخص فلاکت به نحوی وضعیت اقتصادی یک کشور را نشان می دهد، می توان با توجه به آن تصمیم های اقتصادی نظیر سرمایه گذاری را جهت داد.

بر اساس آمارهای رسمی، در مرداد ۱۴۰۰ که دولت گذشته کنار رفت، نرخ تورم بانک مرکزی ۵۸٫۳ درصد بود. طبق گزارش مرکز آمار در فصل تابستان ۱۴۰۰ نرخ بیکاری کشور ۹٫۶ درصد بود. بنابراین در مقطع تغییر دولت، شاخص فلاکت کشور ۶۷٫۹ درصد بود که از ابتدای انقلاب به بعد بدترین رکورد محسوب می شود. اما دولت سیزدهم با سیاست های خود هم نرخ تورم را کاهش داده و هم نرخ بیکاری را به طوری که در پایان سال ۱۴۰۰ شاخص فلاکت به ۵۵٫۴ و در پایان سال ۱۴۰۱ به ۵۵٫۵ درصد کاهش یافته است.

بدین ترتیب در دولت رئیسی شاخص فلاکت نزدیک به ۱۳ واحد درصد کاهش یافته است. این در حالی است که در دولت روحانی شاخص فلاکت ۱۸٫۹ واحد درصد افزایش یافته بود.

سال	شاخص فلاکت
۱۳۶۹	۲۳٫۲
۱۳۷۰	۳۰٫۷
۱۳۷۱	۳۴٫۴
۱۳۷۲	۳۲٫۹
۱۳۷۳	۴۵٫۲
۱۳۷۴	۵۹٫۴
۱۳۷۵	۳۲٫۳
۱۳۷۶	۳۰٫۴
۱۳۷۷	۳۰٫۶
۱۳۷۸	۳۳٫۶
۱۳۷۹	۲۶٫۹

سال	شاخص فلاکت	شاخص فلاکت	شاخص فلاکت
۱۳۹۲	۲۵٫۶	۱۳۸۰	۴۵٫۱
۱۳۹۳	۲۸٫۶	۱۳۸۱	۲۶٫۲
۱۳۹۴	۲۷٫۴	۱۳۸۲	۲۲٫۹
۱۳۹۵	۲۵٫۵	۱۳۸۳	۲۱٫۴
۱۳۹۶	۲۱٫۹	۱۳۸۴	۲۱٫۷
۱۳۹۷	۲۳٫۲	۱۳۸۵	۴۳٫۲
۱۳۹۸	۲۸٫۹	۱۳۸۶	۵۱٫۸
۱۳۹۹	۳۵٫۸	۱۳۸۷	۵۶٫۷
پایان دولت روحانی	۲۲٫۷	۱۳۸۸	۶۷٫۹
۲۵٫۹	۱۳۸۹	۳۰٫۴	
۳۳٫۸	۱۳۹۰	۳۳٫۶	
۴۲٫۶	۱۳۹۱	۲۶٫۹	

مشکلات بخش گیاهان زینتی

سهم کم صادرات انواع گل و گیاهان زینتی به علت فقدان زیرساخت‌های لازم صادراتی، هزینه‌های زیاد حمل‌ونقل هوایی، کمبود سرمایه‌گذار خارجی و عدم وجود تشکل صادراتی تخصصی و... از جمله مشکلات این بخش است

عکس: ایسنا

سرپرست دفتر امور گلخانه و گیاهان زینتی وزارت جهادکشاورزی در گفت و گو با «ایران اقتصادی» مطرح کرد

ایران پنجمین تولیدکننده گل و گیاهان زینتی در بین کشورهای آسیایی

۴

میلیارد عدد

در جهان سالانه ۶۱۰ میلیارد عدد گل و گیاهان زینتی در سطح ۶۴۰ هزار هکتار کشت می‌شود که ایران با تولید بیش از ۴ میلیارد عدد در بین کشورهای آسیایی رتبه پنجم جهان را داراست

+

گفت‌وگو

هماهمت خواهد

روزنامه نگار

طی چندسال اخیر تجارت گل و گیاهان زینتی در همه جای دنیا رونق گرفته و سودآوری خوبی نیز داشته است، همچنین آب و هوای بسیاری از مناطق ایران هم مساعد پرورش گل و گیاه است و ایران را جز ۱۷ کشور برتر تولید گل و گیاه جهان و پنجمین کشور در بین کشورهای آسیایی قرار داده است.

خاک حاصلخیز، دانش و تجربه کهن و اقلیم‌های متنوع باعث شده صنعت گل و گیاه ایران در جایگاه هفدهم جهان قرار بگیرد. پرورش گل و گیاه در نقاط مختلف کشور جریان دارد و هر منطقه به رشد گونه‌ای خاص مشهور است.

ایران از خاستگاه‌های طبیعی گیاهان زینتی لاله، سنبل، زنبق و سیگلکه است به علاوه گل لاله، گل محمدی، گل نیلوفر آبی و گل سرونواز هم از گل‌های ملی ثبت شده محسوب می‌شوند. زمانی که هنوز بسیاری از کشورهای شهرت و آوازه‌ای در پرورش گل و گیاه نداشتند، کشور ما در زمان خود گلخانه‌های مدرن و قابل قبولی داشت. پیشینه گل‌ریز از محبوب‌ترین گل‌های جهان به ایران می‌رسد و تا ۲۵۰ سال پیش از این گل در هیچ اقلیم دیگری جز خاک ایران رویش نداشت. گفته می‌شود این گل در دوره صفوی به همراه ادوات گلابگیری به ترکیه و سپس سوریه و بلغارستان منتقل شده است. در حال حاضر گل‌ریز از پرطرفدارترین گل‌های جهان است و در صدر تولید کشورهای پرورش‌دهنده گل قرار دارد.

کشورهای آمریکا، انگلیس، هلند، کنیا، کلمبیا، اکوادور، آفریقای جنوبی و هندوستان به‌عنوان پرچمداران تولید گل‌ریز دنیا هستند که این گل علاوه بر جنبه زینتی در صنایع عطر و داروسازی هم استفاده می‌شود. واژه زینتی، به گیاهانی اطلاق می‌شود که بارزترین خصیصه آن‌ها، زیبایی آن‌هاست.

برخی از آنها معمولاً به دلیل داشتن

۹۴۰

هزار میلیارد

از آنجایی که تنوع محصولات زینتی بسیار بالاست، هزینه‌های تولید متفاوت می‌باشد و بر اساس آمار سال ۱۴۰۰ ارزش تولیدات در این حوزه حدود ۹۴۰ هزار میلیارد ریال برآورد شده است

+

گل‌های جذاب در باغچه‌ها کاشته می‌شوند. هدف از کاشت چنین گیاهانی در وهله نخست، بهره بردن از ظاهر آن‌هاست و ویژگی‌های دیگری مانند ارتفاع، میوه، رنگ و قابلیت ایجاد حصار در مرتبه بعدی هستند. برخی دیگر در گلدان کاشته شده و به درون خانه‌ها راه یافته‌اند و در تزئین دکوراسیون منزل کاربرد زیادی دارند.

ویژگی‌های زیبایی‌شناسی گیاهان را باید در برگ‌ها، عطر، میوه و ساقه آنها جست و جو کرد. در علم باغداری، کلمه «گیاه زینتی» بیشتر برای توصیف گیاهان باغچه‌ای به کار می‌رود. اما این تعریف صحیحی برای این گیاهان نیست؛ زیرا همان‌طور که می‌دانیم گیاهان آپارتمانی مختلفی وجود دارند که بسیار زیبا هستند و فواید متعددی دارند. به علاوه، این کلمه اجحاف در ماهیت اصلی این گیاهان است، زیرا گیاهان زینتی چیزی فراتر از یک وسیله دکوری هستند.

گل و گیاه زینتی و آپارتمانی، گیاهانی با مقاومت بالا هستند که توانایی رشد کردن در گلدان‌ها در منزل و محل کار و به طور کلی فضاهای سرپوشیده را دارند. گل‌ها و گیاهان آپارتمانی دوست‌سایه و نور غیرمستقیم هستند که محل تولد اکثر آنها مناطق استوایی می‌باشد. همچنین در صورت تأمین نیازهای اصلی آنها مثل دقت و توجه به دما، نور، رطوبت و خاک مناسب و مقوی می‌توانید برای مدت طولانی از آنها نگهداری کنید.

گیاهان و درختان زینتی، چمن‌های زینتی، درختچه‌های زینتی، گیاهان دارویی زینتی، مخروطیان زینتی، کاکتوس و ساکولنت‌ها، چمن پامپاس، یگونیاهلندی و آنتوریوم نماد خونگرمی در گل و گیاه زینتی و آپارتمانی، گل‌های پنهانی، پتوس یا پوتوس، گل زینتی بنفشه آفریقایی، گیاه گلدان روزیا، گل زینتی و دارویی ساعتی، گیاه گلدان آزاله آ (ژونوس)، حسن یوسف گل آپارتمانی خاص و شاد، گل بونسای همیشه سبز، گل و گیاه زینتی و آپارتمانی لوکس، آکالیفا پندول، گیاه آناناسی، پامچال، گل هیپیسکاس، گل آماریلیس یا نسرين، گل ارکیده، گیاه کاکتوس کریسمی، گل کلیویا،

گل کالاتکوبه، گل پوپونستیا؛ جز آخرین گل و گیاه زینتی و آپارتمانی هستند. برای بررسی بیشتر موضوع، خبرنگار «ایران اقتصادی» به سراغ «الهام فتاحی‌فر» سرپرست دفتر امور گلخانه، گیاهان زینتی و قارچ خوراکی وزارت جهادکشاورزی رفته تا از آخرین وضعیت تولید و صادرات گل و گیاهان زینتی بویژه گل‌های شاخه بریده جویا شود.

• درباره میزان تولید سالانه گل و گیاهان زینتی و سطح زیرکشت آنها بفرمایید؟

گل و گیاهان زینتی به دو شکل فضای باز و گلخانه‌ای در کشور کشت می‌شود که میزان تولید کل انواع گل و گیاهان زینتی چهار میلیارد و ۲۹۵ میلیون و ۸۰۰ هزار عدد در سطح بیش از ۸ هزار و ۲۵۰ هکتار فضای گلخانه‌ای و باز است. از این میزان ۲ میلیارد و ۵۴۸ میلیون و ۷۰۰ هزار عدد مربوط به تولیدات گلخانه‌ای در سطح بیش از ۳ هزار و ۵۳۰ هکتار و یک میلیارد و ۷۴۷ میلیون و ۱۰۰ هزار عدد آن مربوط به فضای باز در سطح ۴ هزار و ۷۱۰ هکتار می‌باشد.

• ایران در تولید گل و گیاهان زینتی چه جایگاهی در جهان دارد؟

در جهان سالانه ۶۱۰ میلیارد عدد گل و گیاهان زینتی در سطح ۶۴۰ هزار هکتار کشت می‌شود که ایران با تولید بیش از ۴ میلیارد عدد در بین کشورهای آسیایی رتبه پنجم جهان را داراست.

• بخش عمده تولید گل و گیاهان زینتی در کشور چقدر است و چه میزان از آن سالانه به مصرف داخلی و چه میزان صادر می‌شود؟

بیشترین میزان تولید و سطح زیرکشت گل و گیاهان زینتی فضای باز و گلخانه‌ای در سال ۱۴۰۰ مربوط به گل‌های شاخه بریده با تولید ۲۰۸ میلیارد عدد در سطح بیش از ۴ هزار و ۱۴۰ هکتار است. مجموع تولید انواع گل و گیاهان زینتی بر اساس آمار منتشر شده از طریق مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات در سال ۱۴۰۱، میزان ۱۲۰۶ هزار تن به ارزش ۱۰۳۵۶ میلیون دلار صادر شده که از کل تولیدات شاخه بریده بخش کمی از آن صادر و بیشترین مقدار آن در بازار داخلی مصرف می‌شود. بیشترین میزان صادرات مربوط به گیاهان گلدانی و درخت و درختچه‌های زینتی می‌باشد.

• بیشترین سطح تولید گل و گیاهان زینتی در کشور مربوط به کدام استان‌ها است؟

استان تهران با ۱۷۲۰ هکتار، مازندران ۱۱۳۲۲ هکتار، مرکزی ۱۱۳۳ هکتار، گیلان ۹۲۴ هکتار، خوزستان ۶۹۸ هکتار، فارس ۶۴۲ هکتار، ایلام ۵۵۷ هکتار، البرز ۳۱۴ هکتار، خراسان رضوی ۳۰۴ هکتار و اصفهان ۲۲۵ هکتار می‌باشد. سطح زیرکشت گل و گیاهان زینتی گلخانه‌ای ۱۰ استان برتر کشور، شامل تهران با یک هزار و ۳۸۴ هکتار، مرکزی با ۵۲۵ هکتار، مازندران با ۴۰۱ هکتار، خوزستان با ۳۸۸ هکتار، اصفهان با ۱۸۸ هکتار، خراسان

برش

آیا کشاورزان از کشت گیاهان زینتی و گل‌های شاخه‌بریده استقبال می‌کنند و آیا وزارت جهادکشاورزی حمایتی برای کمک به تولیدکنندگان در ارائه تسهیلات و مجوزها دارد تا کشاورزان به این سمت گرایش پیدا کنند؟

کشت انواع گل و گیاهان زینتی در مقایسه با سایر محصولات گلخانه‌ای همیشه مورد استقبال قرار گرفته است اما این بخش نیاز به سرمایه اولیه بالایی دارد و نیازمند حمایت‌هایی از جمله اختصاص تسهیلات برای توسعه گلخانه‌ها که به شرط تخصیص بموقع و کافی اعتبارات موردنیاز به وزارت جهادکشاورزی می‌باشد، کمک به اصلاح و نوسازی گلخانه‌های فرسوده و بهبود تجهیزات با استفاده از کمک‌های فنی و اعتباری، برگزاری دوره‌های آموزشی برای ارتقا دانش فنی بهره‌برداران، برگزاری دوره تربیت نیروی کار ماهر گلخانه‌ها، صدور مجوز برای واردات اندام‌های تکثیر انواع گل و گیاهان زینتی و کمک به افزایش سرانه مصرف انواع گل و گیاهان زینتی از طریق برگزاری روز ملی گل است.

رضوی ۱۸۱ هکتار، البرز ۱۱۶ هکتار، گیلان ۱۰۶ هکتار، فارس ۵۲ هکتار و گلستان ۳۲ هکتار است.

همچنین سطح زیرکشت گل و گیاهان زینتی فضای باز ۱۰ استان برتر کشور شامل مازندران ۹۲۰ هکتار، گیلان ۸۳۶ هکتار، مرکزی ۶۰۸ هکتار، فارس ۵۸۹ هکتار، ایلام ۵۵۷ هکتار، تهران ۳۳۵ هکتار، خوزستان ۳۱۱ هکتار، البرز ۱۹۷ هکتار، خراسان رضوی ۱۲۳ هکتار و جنوبی ۴۲ هکتار است.

• سالانه چه بخشی از گل و گیاهان زینتی صادر می‌شود؟

بر اساس آخرین آمار در سال ۱۴۰۱، به میزان ۱۲۰۳ هزارتن گل و گیاه زینتی به ارزش حدود ۱۰۴ میلیون دلار صادر شده که بیشترین آن گیاهان گلدانی، درخت و درختچه‌های زینتی می‌باشد و بخش کمی اختصاص به گل‌های شاخه بریده دارد.

• سالانه چه بخشی از اندام‌های تکثیری گل و گیاهان زینتی وارد می‌شود؟

میزان واردات اندام‌های تکثیری انواع گل و گیاهان زینتی طی سال ۱۴۰۱ بر اساس آمار منتشر شده، از طرف مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات برابر با ۱۳۲۰ تن و به ارزش ۳۰۵۱ میلیون دلار بوده که بیشترین حجم واردات مربوط به انواع پیاز گیاهان زینتی به میزان ۱۰۱۰ تن و به ارزش ۳۰۲۹ میلیون دلار بوده است. ضمن اینکه واردات گیاهان زینتی کامل از جمله گل‌های شاخه بریده به داخل کشور ممنوع می‌باشد.

• لطفاً درباره مزایای کشت انواع گل و گیاهان زینتی توضیحی بفرمایید؟

ظرفیت بالای صادراتی، امکان کاهش وابستگی به صادرات نفتی، اشتغال بالا در زنجیره تولید گل و گیاه (۲۰۰ هزار نفر مستقیم و غیرمستقیم)، مثبت بودن تراز تجاری گل و گیاهان زینتی و امکان رسیدن به ضرب خوداتکالی، صادرات ۱۰۳۵ میلیون دلاری، بهره‌وری بالای آب در بین محصولات کشاورزی (بهره‌وری نهاده‌ها از جمله آب در گلخانه بالا می‌باشد)، بهره‌مندی از تنوع بالای انواع محصولات زینتی و کاربردهای متنوع این محصولات و تأمین امنیت روحی و روانی جامعه از جمله مزایای کاشت گل و گیاهان زینتی و شاخه بریده است.

• میزان هزینه‌کرد و تولیدات گیاهان زینتی، اقتصادی است؟

از آنجایی که تنوع محصولات زینتی بسیار بالاست، هزینه‌های تولید متفاوت می‌باشد و بر اساس آمار سال ۱۴۰۰ ارزش تولیدات در این حوزه حدود ۹۴۰ هزار میلیارد ریال برآورد شده است.

• اکنون مشکلات بخش گل و گیاهان زینتی در کشور چیست؟

سهم کم صادرات انواع گل و گیاهان زینتی به علت فقدان زیرساخت‌های لازم صادراتی، هزینه‌های زیاد حمل‌ونقل هوایی، کمبود سرمایه‌گذار خارجی و عدم وجود تشکل صادراتی تخصصی، عدم توان رقابتی تولیدات داخلی انواع گل و گیاهان زینتی با محصولات مشابه خارجی آن‌ها، بالا بودن هزینه‌های تولید، میزان ضایعات در انواع گل و گیاهان زینتی و پایین بودن عملکرد کمی و کیفی در واحدهای تولیدی انواع گل و گیاهان زینتی و پایین بودن سرانه مصرف در انواع گل و گیاهان زینتی، فرسودگی و کوچک بودن واحدهای تولیدکننده انواع گل و گیاهان زینتی و بالا بودن قیمت نهاده‌های مصرفی و به تبع آن افزایش هزینه‌های تولید از جمله مشکلات این بخش است.

• آیا ایران در تولید گیاهان زینتی و شاخه‌بریده از جایگاه خوبی در دنیا برخوردار است؟

در حال حاضر ایران در تولید گل و گیاهان زینتی و شاخه‌بریده در مقایسه با دنیا و کشورهای پیشرفته در خصوص دانش روز و مدیریت عوامل تولید با مشکلاتی روبه‌رو است که در چند سال اخیر در خصوص استفاده از تکنولوژی‌ها بویژه در حوزه تجهیزات و سازه‌های گلخانه‌ای شاهد پیشرفت‌هایی بوده‌ایم.

اخبار

صورت‌های مالی یک‌هزار شرکت دولتی آماده انتشار

معاون دفتر امور شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی با اعلام اینکه امسال میزان انتشار عمومی صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی ۲ برابر سال گذشته خواهد بود، گفت: اکنون صورت‌های مالی نزدیک به یک‌هزار شرکت دولتی آماده انتشار است. به گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، «رضا نوروزیان» افزود: براساس صورت‌های مالی، ۴۵۰ شرکت دولتی را شناسایی کردیم که براساس سهم دولت در آنها دولتی محسوب می‌شوند. وی با اشاره به انتشار صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی در سامانه کدال براساس قانون و تأکید وزیر اقتصاد، اظهار داشت: تعداد صورت‌های مالی که امسال منتشر خواهد شد، تقریباً ۲ برابر سال گذشته خواهد بود.

این مسئول، درباره تعداد صورت‌های مالی آماده انتشار شرکت‌های دولتی خاطرنشان کرد: اکنون نزدیک به یک‌هزار صورت مالی برای انتشار آماده است. معاون دفتر امور شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد درباره آیین‌نامه پرداخت پاداش هیأت مدیره شرکت‌های دولتی بر اساس میزان بهره‌وری، توضیح داد: درباره بحث بهره‌وری که از سال ۹۹ در قانون بودجه آمد، تفاوت‌هایی بین شرکت‌ها وجود دارد که مقایسه شرکت‌ها و امتیازبندی را سخت می‌کند. البته امسال نقطه عطفی در این محاسبه انجام شده که موجب می‌شود بررسی دقیق و شناخت بیشتری شکل گیرد.

پرداخت ۱۴۱ همت وام ازدواج و فرزندآوری

مدیر اداره اعتبارات بانک مرکزی اعلام کرد: از ابتدای سال جاری تا پایان مهرماه به یک میلیون و ۲۱۲ هزار و ۵۱۱ متقاضی وام ازدواج، فرزندآوری و ودیعه مسکن، بیش از ۱۴۱ همت (هزار میلیارد تومان) تسهیلات توسط شبکه بانکی پرداخت شده است. به گزارش بانک مرکزی، مهدی صباحی اظهار داشت: در راستای قانون حمایت از جوانی جمعیت، از ابتدای امسال تا ۳۰ مهرماه، شبکه بانکی کشور به ۴۷۸ هزار و ۳۵۸ نفر از متقاضیان، تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به مبلغ ۹۷ همت پرداخت کرده که این میزان رشد ۲۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.

بخشودگی ۱۰۰ درصدی جرایم قابل بخشش مالیاتی

رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور با صدور بخشنامه‌ای، تفویض اختیار تقسیط بدهی و نحوه بخشودگی جرایم قابل بخشش مالیاتی را جهت اجرا به ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور ابلاغ کرد. به گزارش سازمان امور مالیاتی کشور، در بخشنامه ابلاغی «سید محمد هادی سبحانیان» رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور خطاب به ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور آمده است: در اجرای مواد ۱۶۷ و ۱۹۱ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴ ضمن تأکید بر اهمیت وصول نقدی و بموقع مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده و به منظور تکریم مؤدیان محترم مالیاتی و تسهیل و تسریع در فرایند قطعیت و وصول بدهی مؤدیان، شرایط و نحوه بخشودگی جرایم قابل بخشش و تقسیط بدهی با رعایت مقررات مواد مذکور و سایر مقررات مربوط به مدیران کل امور مالیاتی تفویض می‌شود.

نفتی در حالی رخ داده است که علی‌رغم کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی، میزان فروش نفت افزایش قابل ملاحظه‌ای داشته که نشانگر موفق بودن سیاست‌های خارجی دولت سیزدهم در راستای مذاکرات و رفع تحریم‌ها می‌باشد.

در ارزیابی رابطه بین سیاست‌های ارزی و تجاری با تحولات بازرگانی خارجی گمرکی لازم به اشاره است که هدف سیاست‌های بانک مرکزی ایجاد شرایط پیش‌بینی‌پذیر در بازار ارز برای فراهم‌سازی محیط باثبات برای فعالان اقتصادی است. در اواخر سال ۱۴۰۱، تشدید شرایط نااطمینانی و شکل‌گیری جو روانی منفی ناشی از انتشار اخبار مبنی بر به بن‌بست رسیدن مذاکرات احیای برجام، اعمال تحریم‌های جدید علیه برخی شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و بروز برخی ناآرامی‌ها در کشور منجر به تحریک عامل انتظارات در فعالان اقتصادی و همچنین شدت گرفتن خروج ارز از چرخه رسمی اقتصاد شد که این خود موجب بروز آشفتگی در بازار غیررسمی ارز شد. با توجه به آثار منفی بروز این تلاطمات و نوسانات بر قیمت کالاها و خدمات و نیز انتظارات تورمی فعالان اقتصادی، در عمل احتمال تداوم این روند در قالب شکل‌گیری چرخه باطل افزایش نرخ ارز و تورم به‌شدت افزایش یافته بود. بر همین اساس، سیاست‌های تثبیت اقتصادی حول سه محور «کنترل رشد نقدینگی»، «پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد و بازار ارز» و «بازنگری در مقررات» در دست اقدام قرار گرفت. در راستای تثبیت بازار ارز مقرر شد در بازار حواله ارز، نرخ متناسب با شرایط و واقعیت‌های اقتصادی کشور تعیین گردد و برای یک دوره مشخص نیازهای واقعی اقتصاد در حوزه تولید و سرمایه‌گذاری بنگاه‌های داخلی و نیز کالاهای مصرفی و ضروری مورد نیاز خانوارها با این نرخ پاسخ داده شود. بر این اساس تلاش بانک مرکزی در چهارچوب سیاست‌های تثبیت اقتصادی به سه حوزه عمده کنترل مصارف ارزی، افزایش منابع ارزی قابل دسترسی در قالب استفاده از ظرفیت دیپلماسی اقتصادی و بهبود انتظارات آحاد جامعه از طریق پیش‌بینی‌پذیر کردن وضعیت اقتصادی معطوف گردید؛ که به واسطه سیاست‌های تثبیت اقتصاد کلان قریب به هشت ماه شاهد برقراری ثبات در بازار رسمی و غیررسمی ارز هستیم.

اجرای موفق سیاست‌های تثبیت در چند ماه اخیر سبب شده ضریب تغییرات نرخ دلار در بازار غیررسمی (نسبت انحراف معیار به میانگین) در هفت‌ماهه ۱۴۰۲ در سطح ۳٫۱ درصد قرار بگیرد؛ این در حالی است که میزان ضریب تغییرات در سال ۱۴۰۱ معادل ۱۹٫۵ درصد بوده و این نشان‌دهنده افزایش ثبات بازار ارز در مدت زمان سپری شده از سال جاری است. همچنین نرخ ارز در بازار رسمی (شامل حواله و اسکناس) که تأمین‌کننده نیازهای اساسی و واقعی اقتصاد است، به ثبات و آرامش رسید به نحوی که ضریب تغییرات نرخ فروش حواله دلار در سامانه معاملات الکترونیک ارز از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا ۹ اسفند همان سال برابر ۶٫۰ درصد بود و پس از راه‌اندازی مرکز مبادله ارز و طلای ایران در اسفندماه و بخش‌بندی بازار ارز و اعمال نرخ‌های متفاوت برای واردات کالاهای اساسی و غیراساسی و تقاضاهای اسکناس، ضریب تغییرات نرخ فروش حواله دلار در سامانه معاملات الکترونیک ارز در بازه زمانی ۹ اسفند سال ۱۴۰۱ تا پایان مهر ۱۴۰۲ به ۱٫۴ درصد کاهش یافت و نرخ فروش حواله برای واردات کالاهای غیراساسی نیز حول و حوش ۳۷۷ هزار ریال تثبیت شد. در مجموع، شواهد موجود حکایت از برقراری ثبات و آرامش در بازار ارز و به تبع آن پیش‌بینی‌پذیری این بازار دارد. به تبع برقراری ثبات و آرامش در بازار ارز، تثبیت و حتی کاهش قیمت در بازار سایر دارایی‌ها نظیر طلا، مسکن و خودرو نیز مشهود است.

ابوالفضل نسایی / ایران

بررسی تحولات تجاری کشور در نیمه نخست سال ۱۴۰۲

کاهش قیمت محصولات صادراتی ایران

گزارش

بانک مرکزی در راستای ایجاد تعادل میان سیاست ارزی و تجاری کشور به عنوان دو بال پرواز تجارت خارجی کشور با هدف ایجاد شرایط پیش‌بینی‌پذیر در بازار ارز برای فراهم‌سازی محیط باثبات برای فعالان اقتصادی طی شش ماهه نخست امسال مجموعه تدابیری را در چهارچوب سیاست‌های تثبیت اقتصادی حول محورهای «کنترل رشد نقدینگی»، «پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد و بازار ارز» و «بازنگری در مقررات» در دست اقدام قرار داد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، علاوه بر صادرات کالاهای غیر نفتی و ورود درآمدهای حاصل از آن به کشور، بخش قابل توجهی از درآمدهای ارزی کشور از محل صادرات نفت و گاز حاصل می‌شود که در تراز بازرگانی گمرکی لحاظ نمی‌گردد. در این ارتباط لازم به اشاره است که تراز حساب کالای جدول تراز پرداخت‌ها در سه ماهه اول سال جاری به میزان ۶٫۲ میلیارد دلار مازاد داشته است.

همچنین صادرات نفتی به عنوان منبع اصلی تأمین ارز واردات کالاهای اساسی، طی شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ افزایش یافته است. تحولات مثبت در حوزه صادرات نفتی در حالی رخ داده است که علی‌رغم کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی، میزان فروش نفت افزایش قابل ملاحظه‌ای داشته که نشانگر موفق بودن سیاست‌های خارجی دولت سیزدهم در راستای مذاکرات و رفع تحریم‌ها می‌باشد.

تحلیل و ارزیابی علل بروز کسری بازرگانی گمرکی در راستای مدیریت چالش‌های بازار ارز

سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران، مطابق روال هر ماه، گزارش تحلیل مقدماتی بازرگانی خارجی و آمار صادرات و واردات گمرکی کشور در شش ماهه اول سال جاری را منتشر نموده است. بررسی ارقام صادرات و واردات گمرکی نشان از بروز کسری بازرگانی گمرکی و رشد آن نسبت به دوره مشابه در سال

۱۴۰۱ می‌باشد. با ذکر این نکته که آمار بازرگانی خارجی گمرکی شامل ارقام صادرات نفت خام، نفت کوره و معیانات گازی نمی‌باشد، تحلیل و ارزیابی علل بروز کسری بازرگانی گمرکی برای مدیریت چالش‌های بازار ارز در ماه‌های آتی مفید واقع گردد. بر این اساس در ادامه تحولات بازرگانی خارجی و علل بروز کسری جزئیات بیشتری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

تحولات صادرات و واردات گمرکی

بر اساس گزارش تحلیل مقدماتی، بازرگانی خارجی گمرکی در شش ماهه سال جاری، به میزان ۶۷٫۷ میلیون تن کالا به ارزش ۲۴٫۱ میلیارد دلار کالا به کشورهای مختلف صادر شده است که نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ به لحاظ وزنی ۲۹٫۱ درصد افزایش و از نظر ارزشی ۲٫۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. در دوره مورد نظر معادل ۱۷٫۶ میلیون تن کالا به ارزش ۳۰٫۴ میلیارد دلار کالا به کشور وارد شده است که نسبت به دوره مشابه در سال ۱۴۰۱ به ترتیب ۶٫۹ و ۱۱٫۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر همین اساس کسری تراز بازرگانی گمرکی در شش ماهه اول سال جاری معادل ۶٫۳ میلیارد دلار بوده که معادل ۱۱٫۵ درصد کل ارزش بازرگانی خارجی گمرکی بوده است.

بروز کسری بازرگانی گمرکی بیش از هر چیز ریشه در تحولات قیمت‌های جهانی کالاهای صادراتی و وارداتی دارد؛ به طوری که ارزش هر تن کالای صادراتی در شش ماهه سال جاری برابر ۳۵۶۰ دلار بوده که در مقایسه با رقم شش ماهه سال ۱۴۰۱ معادل ۲۳٫۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. این در حالی است که طی همین دوره ارزش هر تن کالای وارداتی معادل ۱۷۲۹ دلار بوده که نسبت به رقم مشابه سال ۱۴۰۱ معادل ۸٫۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

همچنین تحولات شاخص قیمت کالاهای اولیه در بازارهای جهانی مؤید آن است که طی شش ماهه اول سال جاری شاخص قیمت کالاهای اولیه (۲۰۱۰=۱۰۰) نسبت به دوره مشابه در سال ۱۴۰۱ به میزان ۲۹٫۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این بین شاخص قیمت گروه «فلزات پایه (شامل آلومینیوم، قلع، آهن، نیکل و روی)» و شاخص قیمت گروه «کودها شامل اوره، پتاس

و کود دی آمونیوم فسفات (DAP)» در دوره مورد بررسی در مقایسه با شش ماهه سال ۱۴۰۱ به ترتیب به میزان ۵٫۳ و ۳۹٫۰ درصد کاهش نشان می‌دهد.

البته باید اشاره نمود که هرچند قیمت کالاهای اولیه وارداتی نظیر جو، ذرت، روغن پالم و دانه‌های روغنی در بازارهای جهانی نیز با کاهش همراه بوده است لیکن در این میان برخی کالاها نظیر برنج سفید تایلندی با ۵ درصد شکسته با افزایش قیمت نیز همراه بوده است.

علاوه بر این بررسی ترکیب ارزش واردات کالای گمرکی به تفکیک گروه‌های کالایی مؤید آن است که بیش از ۳۵ درصد ارزش واردات کالاهای گمرکی در این دوره را گروه «ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل» به خود اختصاص می‌دهد که جزء کالاهای با ارزش افزوده بالا محسوب می‌شود و دست‌کم نمی‌توان برای این اقلام کاهش قیمتی متصور بود.

نکته قابل ذکر در خصوص تراز بازرگانی خارجی گمرکی آن است که بررسی روند صادرات و واردات گمرکی سال‌های مختلف نشان می‌دهد که تراز بازرگانی گمرکی کشور عموماً منفی بوده و به عبارتی در بازرگانی خارجی گمرکی عمدتاً با کسری روبه‌رو بوده‌ایم که این کسری از محل صادرات نفتی پوشش داده شده است. در این ارتباط لازم به

اشاره است که بخشی از واردات گمرکی را کالاهای اساسی تشکیل می‌دهد که مطابق قوانین و مقررات و به واسطه کنترل قیمت و حفظ سطح معیشت مردم با نرخ‌های ترجیحی وارد می‌شوند و ارز مورد نیاز واردات آنها از محل سهم دولت از صادرات نفت، معیانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی است و در ارزیابی تأثیر تراز بازرگانی کالایی بر بازار ارز باید به این مهم نیز توجه بیشتر شود؛ چراکه بخش قابل توجهی از درآمدهای ارزی کشور از محل صادرات نفت و گاز حاصل می‌شود که در تراز بازرگانی گمرکی لحاظ نمی‌گردد. در این ارتباط لازم به اشاره است که تراز حساب کالای جدول تراز پرداخت‌ها در سه ماهه اول سال جاری به میزان ۶٫۲ میلیارد دلار مازاد داشته است. همچنین صادرات نفتی به عنوان منبع اصلی تأمین ارز واردات کالاهای اساسی، طی شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱ افزایش یافته است. تحولات مثبت در حوزه صادرات

اخبار

نفت در سراسیبی کاهش قیمت افتاد

قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه با ادامه تلاش‌های دیپلماتیک برای مهار درگیری در سرزمین‌های اشغالی فلسطین، بیش از یک دلار در هربشکه کاهش پیدا کرد.

بهای معاملات بیش از یک دلار کاهش داشت. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت امریکا با ۹۱ سنت کاهش، به ۸۷ دلار و ۱۷ سنت در هربشکه رسید. هر دو شاخص بازار جهانی نفت، هفته گذشته بیش از یک درصد افزایش یافته بودند که دومین رشد هفتگی متوالی آنها بود و تحت تأثیر نگرانی نسبت به مختل شدن عرضه نفت از خاورمیانه به دنبال درگیری میان مبارزان فلسطینی و رژیم صهیونیستی روی داد.

واندانا هری، مؤسس شرکت «واندا اینسایتس» اظهار کرد: عدم آغاز عملیات زمینی رژیم صهیونیستی در شمال غزه و مذاکره برای آزادی اسرا، تا حدودی مایه آرامش بازار شده است. تحلیلگران گروه بانکی ANZ Research نظر مشابهی داشتند و اعلام کردند، این امید به وجود آمده که جنگ میان گروه‌های فلسطینی و رژیم صهیونیستی به کشورهای دیگر خاورمیانه گسترش پیدا نخواهد کرد. اما در جدیدترین تحولات رژیم صهیونیستی، غزه را بمباران کرد و لبنان را هدف حملات هوایی قرار داد. بازارهای سهام آسیایی در معاملات روز دوشنبه، قرمزپوش شدند.

دوره سرد سال برای شرکت ملی گاز ایران و وزارت نفت زودتر آغاز می‌شود

معاون وزیر نفت در امور گاز با بیان اینکه حفظ جریان پایدار گاز در کشور، اولویت نخست شرکت ملی گاز ایران است، تأکید کرد: با توجه به توسعه روزافزون شبکه گاز در کشور و به تبع آن، افزایش مصرف گاز، ضرورت همکاری و هماهنگی فرادستگاهی در تأمین پایدار جریان گاز بویژه در زمستان امری اجتناب‌ناپذیر است.

«مجید چگنی» در نخستین جلسه کارگروه سوخت زمستانی در سال ۱۴۰۲ که با مشارکت مدیران و کارشناسان این کارگروه از وزارت نفت، قوه قضائیه، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت نیرو، وزارت صمت و سازمان هواشناسی برگزار شد، اظهار داشت: امسال نیز با توجه به تجربه موفق سال گذشته، در صدهستیم که جلسات به‌طور مستمر و هدفمند برگزار شود و امیدواریم با همدلی و تعامل همه بخش‌ها، زمستان موفقی را سپری کنیم. معاون وزیر نفت در امور گاز گفت: بنا بر گزارش‌های ارائه شده، پاییز امسال میزان بارش‌ها در کشور افزایش داشته و خواهد داشت. همین امر هم سبب شده امسال به نسبت سال گذشته، دوره سرد سال برای شرکت ملی گاز ایران و وزارت نفت زودتر آغاز شود و به اصطلاح شاهد زمستان زودرس باشیم. از این رو، آمادگی ما برای ورود به این دوره نیز باید هماهنگ با شروع این سرما باشد.

پاتک سنگین صنعت نفت ایران به تحریم‌های مضاعف بین‌المللی

صادرات نفت ایران رونق گرفته و در ماه‌های آگوست و سپتامبر حدود ۴۰ درصد از سه ماهه نخست سال جاری میلادی بیشتر شد

گزارش

یافت، از آگوست ۲۰۲۲ به ناگهان شیب فروش ذخایر نفتی ایران صعودی شد، به گونه‌ای که در آگوست سال ۲۰۲۳ این رقم به نزدیک صفر رسید.

نکته جالب توجه اینکه، در دو سال گذشته علاوه بر فروش ذخایر شناور روی آب ایران، تولید نفت کشور نیز افزایش یافته است. محسن خجسته‌مهر مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با اشاره به روند صعودی تولید نفت ایران گفت: «تولید نفت ایران در ابتدای دولت سیزدهم ۲،۲ میلیون بشکه در روز بود و اکنون به حدود ۳،۳ میلیون بشکه در روز افزایش یافته است.»

جواد اوجی وزیر نفت نیز در ابتدای شهریورماه سال جاری از رسیدن تولید نفت به ۳،۳ میلیون بشکه خبر داده است. بدین ترتیب از دو سال گذشته علاوه بر فروش ۶۰ میلیون بشکه روی آب ایران، به میزان ۱،۱ میلیون بشکه نیز به تولید نفت ایران افزوده شده است. البته تأثیر این اتفاقات خود را در رقم صادرات نفت ایران نیز به وضوح نشان داده است. صادرات سپتامبر حدود ۴۰ درصد از سه ماهه نخست سال جاری میلادی بیشتر شده و به بیش از ۱،۷ میلیون بشکه در روز رسیده است. افزایش تولید و صادرات نفت ایران در حالی رقم خورد که دولت بایدن نیز در دو سال اخیر بر تحریم‌های نفتی علیه فروش نفت وپتروشیمی ایران افزوده است.

شیب کاهشی ذخایر نفتی شناور ایران از آگوست ۲۰۲۲ تشدید شده است. این اتفاق در حالی است که از این ماه، وزارت خزانه‌داری امریکا ۱۷۶۶ تحریم بر شبکه فروش نفت ایران شامل نفتکش‌ها، شرکت‌ها و افراد اعمال کرده است.

در دولت سیزدهم ابتکارات جدیدی برای فروش نفت ایران در شرایط تحریم رقم خورده است که از جمله آنها می‌توان به بازارسازی نفت در پالایشگاه‌های فراسرزمینی اشاره کرد. البته باتوجه به اینکه عمده درآمد نفتی ایران صرف واردات کالای اساسی با ارز ترجیحی می‌شود، این افزایش درآمد‌ها زمانی در سفره مردم ملموس می‌شود که در مبادی واردات کالای اساسی تنوع‌سازی و دلارزدایی شود.

تبدیل شدن بخش تولید و تجارت نفت و گاز به پیشران رشد اقتصادی با بازطراحی تجارت انرژی ایران در دولت سیزدهم

یک کارشناس سیاستگذاری اقتصادی اعلام کرده که بخش تولید و تجارت نفت و گاز و پیگیری بازطراحی تجارت انرژی ایران، سبب شده که این بخش مهم اقتصاد ایران به پیشران رشد اقتصادی کشور تبدیل شود. حمید بهزادی‌بخش در گفت‌وگو با «ایران» ادعای داشته که سیاست‌های دولت سیزدهم از جمله گسترش تجارت نفت خام، تمرکز بر تجارت گاز

طبیعی و خنثی‌سازی تأثیر تحریم‌ها، در دستیابی به رشد مثبت مؤثر بوده و ایران با سرمایه‌گذاری بر نقاط قوت خود و استفاده از فرصت‌ها در بازار جهانی انرژی، توانسته است که رشد اقتصادی خود را حفظ کند و تجارت انرژی را تقویت و به اقتصاد پایدارتر و متنوع‌تر نزدیک‌تر کند.

آمارهای اخیر رشد اقتصادی ایران نشان دهنده تحول چشمگیر صنعت نفت و گاز در دولت سیزدهم است. علیرغم مواجهه با چالش‌های تحریم، ایران توانسته رشد قابل توجهی را در این بخش به دست آورد و در نتیجه عملکرد اقتصادی کشور را هدایت کند. بازطراحی وسیع سیاست‌های تجاری ایران در بخش انرژی باعث این موفقیت بزرگ شده است. گسترش تجارت نفت خام با تمرکز بر ایجاد بازارهای جدید، فعال کردن پالایشگاه‌های موجود و تنوع بخشیدن به مبادی صادراتی و نیز تأکید روزافزون بر تجارت گاز طبیعی، نقش مهمی در این تحول ایفا کرده است. این دستاوردها نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری سیاست‌های به کارگرفته شده در دولت سیزدهم و توانایی این دولت برای سازگاری با شرایط چالش‌برانگیز است و در عین حال پتانسیل رشد و توسعه بیشتر در بخش نفت و گاز را نیز نشان می‌دهد.

بهزادی‌بخش با اشاره به شیوه جدید بازارسازی دولت سیزدهم در زمینه توسعه تجارت نفت خام، گفت: دولت سیزدهم

تولید نفت ایران در ابتدای دولت سیزدهم ۲،۲ میلیون بشکه در روز بود و اکنون به حدود ۳،۳ میلیون بشکه در روز افزایش یافته است

عکس: شانا

ایران با تمرکز بر ایجاد بازارهای جدید و افزایش تقاضا، استراتژی توسعه تجارت نفت خام را دنبال کرده است. به گفته این کارشناس اقتصاد انرژی، این رویکرد شامل هدف قرار دادن مناطقی مانند آفریقا و امریکای جنوبی است، جایی که ظرفیت رشد در مصرف نفت وجود دارد. ایران با فعال کردن ظرفیت‌های کم‌استفاده پالایشگاه‌ها در این مناطق توانسته نفت خود را به بازارها صادر کند و از این طریق مشتریان خود را متنوع کرده و وابستگی به خریداران سنتی را کاهش دهد.

دولت همچنین بر توسعه پالایشگاه‌های کوچک تأکید کرده که امکان فرآوری نفت خام به محصولات پالایش شده را در نزدیکی مراکز تقاضا فراهم می‌کند. این امر دسترسی به بازار در مناطقی مانند شرق آسیا را تسهیل کرده و ایران را قادر می‌سازد صادرات خود را علیرغم چالش‌های ناشی از تحریم‌ها به سطوح بی‌سابقه‌ای افزایش دهد. وی ادامه داد: علاوه بر نفت خام، وزارت نفت، گسترش تجارت گاز طبیعی را در اولویت قرار داده است. ایران دارای ذخایر قابل توجه گاز طبیعی است و فعالانه به دنبال مشارکت و همکاری با کشورهای شمالی برای افزایش صادرات گاز بوده است. ایران با استفاده از مزیت جغرافیایی خود و ایجاد خطوط لوله و زیرساخت، صادرات گاز طبیعی خود را به کشورهای همسایه افزایش داده است.

این کارشناس حوزه سیاستگذاری اقتصادی با اشاره به خنثی‌سازی حداکثری تحریم‌های بین‌المللی علیه تجارت انرژی ایران گفت: بخش تجارت انرژی در ایران زیر بار تحریم‌های بین‌المللی که به دلیل عوامل مختلف ژئوپلیتیکی اعمال شده فعالیت می‌کند و علیرغم افزایش حجم این تحریم‌ها، دولت سیزدهم سیاست خنثی‌سازی حداکثری را با هدف کاهش تأثیر آن بر تجارت انرژی اتخاذ کرده است.

به گفته وی، این استراتژی شامل یافتن بازارهای جایگزین است که مشمول تحریم نیستند و از بازیابی مجدد سیاست‌های تجاری برای انطباق با شرایط متغیر است. ایران با کاهش در بازارهای غیر تحریمی و به کارگیری شیوه‌های تجاری نوآورانه، توانسته صادرات انرژی خود را حفظ کرده و حتی افزایش دهد. باتکامل پویایی انرژی جهانی، تقاضای فرایند‌های برای منابع انرژی پاک‌تر و پایدارتر وجود دارد. ایران با ذخایر عظیم گاز طبیعی خود موقعیت خوبی برای ایفای نقش مهمی در تأمین این تقاضا دارد.

بهزادی بخش با اشاره به رشد اقتصاد ایران در زمینه بازطراحی تجارت انرژی ایران در دولت سیزدهم و تبدیل شدن بخش تولید و تجارت نفت و گاز به پیشران رشد اقتصادی کشور گفت: بخش تولید و تجارت نفت و گاز و پیگیری بازطراحی تجارت انرژی ایران، سبب شده این بخش مهم اقتصاد ایران به پیشران رشد اقتصادی کشور تبدیل شود.

ایران با سرمایه‌گذاری بر نقاط قوت خود و استفاده از فرصت‌ها در بازار جهانی انرژی، توانسته رشد اقتصادی خود را حفظ کند و تجارت انرژی را تقویت و به اقتصاد پایدارتر و متنوع‌تر نزدیک‌تر کند.

در دولت سیزدهم

ابتکارات جدیدی برای

فروش نفت ایران در

شرایط تحریم رقم خورده

است که از جمله آنها

می‌توان به بازارسازی

نفت در پالایشگاه‌های

فراسرزمینی اشاره کرد

هیچ ورودی از آب هیرمند برای چاه‌نیمه‌های سیستان انجام نشد

میزان نیاز، پایش می‌شود و اگر ناترازی در آب موجود و نیاز آبی دیده شد، طرح اضطراری برای آنها طراحی می‌شود.

هنوز درباره آب شیرین‌کن هانایز به واردات وجود دارد

بزرگ‌زاده با اشاره به اینکه هنوز در برخی قطعات مورد نیاز آب شیرین‌کن‌ها نیاز به واردات داریم، گفت: تلاش بر این است که با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان همه نیازها در داخل طراحی و ساخته شوند.

طرح‌های تأمین آب سیستان و بلوچستان

وی با تأکید بر اولویت داشتن طرح‌های تأمین آب سیستان و بلوچستان و بلوچستان خاطر نشان کرد: سه طرح کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در این باره طراحی شده است. سخنگوی صنعت آب گفت: طرح‌های اضطراری کوتاه‌مدت با اعتباری افزون بر

تومان اعتبار برای طرح آب‌های ژرف و طرح‌های فنوارانه در نظر گرفته شده است. این مسئول افزود: هدف اولیه، حفر ۱۰ حلقه چاه ژرف بود که باید مورد بررسی مجدد قرار گیرند.

رشد ۲۰۵ درصدی بارش‌ها در مهرماه

وی با بیان اینکه در نخستین ماه سال آبی جاری ۸۰۴ میلی‌متر بارش در کل کشور رخ داده است، افزود: این میزان نسبت به سال گذشته که ۲۰۱ میلیمتر بارش داشتیم رشد ۲۰۵ درصدی دارد. سخنگوی طرح‌های ملی آب، درصد پرشدگی فعلی سدهای کشور را ۴۱ درصد عنوان کرد و گفت: امسال موجودی مخازن سدها با رشد ۱۳ درصدی روبه‌رو شده است که نشان از بهتر بودن وضعیت آبی دارد. بزرگ‌زاده در عین حال خاطر نشان کرد: برخی سدهای کشور مثل سدهای خراسان‌رضوی و جنوبی و تهران دارای مشکل هستند و برای تأمین آب طرح‌ها و

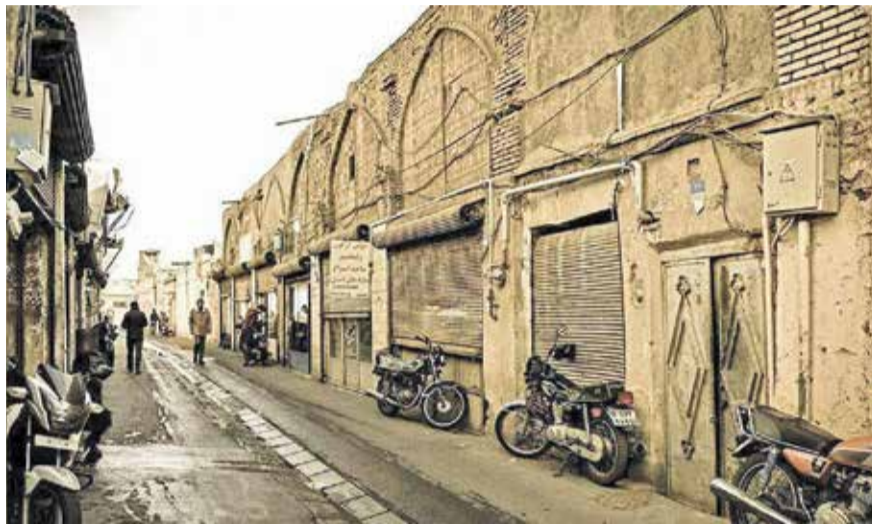
چهار هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در حال اجرا هستند. بزرگ‌زاده ادامه داد: طرح‌های میان‌مدت نیز با اعتبار بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان در دست اجرا هستند و طرح بلندمدت انتقال آب دریا هم پیشرفت فیزیکی ۱۳ درصدی دارد.

وی افزود: تاکنون بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان برای طرح انتقال آب دریا تأمین مالی شده و کار در ۱۳ نقطه در حال اجرا است. سخنگوی صنعت آب گفت: طرح تأمین آب از آبخوان شرقی هم برای سیستان و

گامی بلند برای محرومیت‌زدایی و بهسازی حاشیه‌ها

با ابلاغ آیین‌نامه اجرایی بند (ب) تبصره (۱۱) قانون بودجه محقق شد

مسکن

محمد آیینی

معاون وزیر راه و شهرسازی و دبیر ستاد ملی بازآفرینی شهری

رشد شتابان سکونتگاه‌های غیررسمی در دو دهه گذشته سبب بازنامیزی فقر شهری در این مناطق شده است. این فقر شامل فقر اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و به‌خصوص فقر در حوزه خدمات شهری و سرانه‌ها می‌باشد. در طول برنامه ششم توسعه از طریق برنامه اقدام مشترک برای تأمین سرانه‌ها در این سکونتگاه‌ها اقداماتی انجام شده بود اما بی‌تردید این اقدامات ناکافی است؛ لذا وزارت راه و شهرسازی از طریق مختلف بویژه استفاده از ظرفیت قانون بودجه، پیگیری‌های لازم را به عمل آورد تا سطح سرانه‌ها و خدمات این محلات را افزایش دهد. در بند (ب) تبصره ۱۱ قانون بودجه ۱۴۰۲ از محل اعتبارات عوارض ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده این ظرفیت فراهم شد تا به‌صورت مکان‌محور و به‌طور خاص سهم این مناطق براساس جمعیت به آنها تخصیص داده شود تا با استفاده از این ظرفیت سرانه‌ها به متوسط همان شهر رسانده شود. خوشبختانه آیین‌نامه اجرایی بند (ب) تبصره (۱۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کشور «برای ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی واقع در محدوده و خارج از محدوده شهرها و تأمین زیرساخت‌های لازم در این مناطق اعم از مسجد، مدرسه، پاسگاه و کلاتری، روشنایی معابر، ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی، زیرساخت‌های بهداشتی، زیرساخت تأمین آب و برق و سایر تأسیسات شهری مورد نیاز در چهارچوب طرح آمایش سرزمینی و بر اساس استعدادهای اقتصادی و با رعایت معیارهای زیست محیطی و مراقبت از منابع آب و خاک کشاورزی و ایمنی در مقابل سوانح طبیعی و امکان استفاده از زیرساخت‌ها و شبکه شهری و سطح‌بندی شهرهای کشور و جلوگیری از افزایش و گسترش بی‌رویه کلانشهرها، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها مکلفند از محل عوارض ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده، سهم این مناطق را بر اساس جمعیت ساکن، تعیین و صرف محرومیت‌زدایی و بهسازی همان مناطق نمایند. در جلسه مورخ ۲۲ شهریورماه جاری هیأت محترم وزیران مصوب و طی تصویب نامه شماره ۱۳۱۲۹۹/ت/۱۴۰۲ هـ.م. مورخ ۲۵ مهرماه جاری توسط معاون اول محترم رئیس‌جمهور جهت اقدام لازم ابلاغ گردید. بالطبع ابلاغ آیین‌نامه اجرایی

با همکاری مرکز آمار ایران نسبت به تعیین و تدقیق جمعیت ساکن در مناطق سکونتگاه‌های غیررسمی خارج از محدوده شهرها برحسب نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ و تعیین جمعیت ساکن در مناطق سکونتگاه‌های غیررسمی داخل محدوده شهرها براساس مطالعات اداره کل راه و شهرسازی استان مصوب ستاد بازآفرینی شهری استان برای تصویب در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اقدام کنند. در حالت کلی در چهارچوب تصویب‌نامه فوق‌الذکر پروژه‌های نیمه‌تمام و جاری سکونتگاه‌های غیررسمی با اولویت پروژه‌های تبصره ۱۸ قانون بودجه سنوات گذشته و تعریف پروژه‌های جدید در جلسات ستاد بازآفرینی شهری استان و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان طبق ماده ۵۴ آیین‌نامه مذکور توسط ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها با هماهنگی با استانداران محترم و رؤسای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها طرح و تصویب و نسبت به تعیین تکلیف پروژه‌ها از محل اعتبارات عوارض مالیات بر ارزش افزوده اقدام لازم صورت می‌پذیرد و گزارش عملکرد آیین‌نامه مذکور را به شرکت بازآفرینی شهری ایران به‌عنوان دبیرخانه ستاد ملی بازآفرینی شهری برای طرح در ستاد ملی بازآفرینی شهری و همچنین استانداران محترم گزارش عملکرد را به وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه اعلام می‌نمایند و وزارت کشور مسئول حسن اجرای آیین‌نامه می‌باشد و از استانداران به‌عنوان رئیس ستاد بازآفرینی شهری استان و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و همچنین فرمانداران به‌عنوان رئیس ستاد بازآفرینی شهرستان انتظار می‌رود مجدداً در تحقق مفاد آیین‌نامه اجرایی بند مذکور تلاش و کوشش ویژه‌ای نمایند. در پایان جا دارد تشکر ویژه‌ای از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در تصویب هوشمندانه مفاد بند(ب) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال جاری و همچنین از رئیس‌جمهور محترم به‌عنوان رئیس ستاد ملی بازآفرینی شهری و اعضای محترم دولت منجمله معاون اول محترم رئیس‌جمهور، وزیر راه و شهرسازی به‌عنوان نایب رئیس ستاد ملی بازآفرینی شهری، وزیر کشور، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و سایر دست‌اندرکاران بابت به‌ثمر رسیدن تصویب آیین‌نامه اجرایی بند مذکور و حلاوت شیرینی آن در رفع محرومیت و رفاه فقرو خدمات‌رسانی به ساکنان سکونتگاه‌های غیررسمی و کم‌کردن آلام و درد و رنج آنها داشته باشم.

امضای قرارداد احداث کریدور شمال-جنوب در ارمنستان

بخشی از کریدور شمال-جنوب توسط پیمانکاران ایرانی در ارمنستان احداث می‌شود

برنامه مشترک ایران و ارمنستان برای تکمیل کریدور شمال-جنوب با امضای قرارداد بین دو کشور به مراحل اجرایی رسیده است. این کریدور ترانزیتی با طول کمتر از طریق احداث تونل‌ها و پل‌های متعدد میان دو کشور ساخته شده است. قسمت شمالی این کریدور از ارمنستان به سمت گرجستان ساخته شده است. قسمت جنوبی این کریدور که به سمت ایران می‌آید، توسط پیمانکاران ایرانی ساخته می‌شود. با ساخت این محور، مسیر ترانزیتی شمال-جنوب از ایران به سمت ارمنستان به نصف کاهش پیدا می‌کند و کریدوری اقتصادی و قابل رقابت با سایر کریدورهای موازی در مسیر شمال-جنوب ایجاد می‌شود. مهرداد بذریاش وزیر راه و شهرسازی به دعوت وزیر مدیریت منطقه‌ای و زیرساخت جمهوری ارمنستان به منظور شرکت در مراسم رسمی امضای قرارداد جاده آگاراک-کاجاران به عنوان بخشی از کریدور شمال-جنوب و کریدور خلیج فارس به دریای سیاه و مذاکره در خصوص گسترش همکاری‌های حمل‌ونقلی دیروز دوشنبه، به ایروان پایتخت این کشور سفر کرده است. محور نخست مذاکرات با مقامات کشور ارمنستان، توسعه روابط اقتصادی و حذف مقررات دست‌وپاگیر بین توسعه تجارت دو کشور است. همچنین توسعه ترانزیت از دیگر اهدافی است که در این سفر دنبال می‌کنیم، زیرا توسعه ترانزیتی یکی از زیربناهای اصلی توسعه روابط اقتصادی است. صدور مجوز برای شرکت‌های هواپیمایی ایرانی، حذف عوارض جاده‌ای، ارتقای همکاری‌ها در چهارچوب کریدور شمال-جنوب و کریدور خلیج فارس- دریای سیاه، گسترش حمل‌ونقل ریلی و استفاده از ظرفیت‌های لجستیکی و بندری ایران، مورد مذاکره و تبادل نظر بین دو کشور قرار گرفته است. ایران در نظر دارد مزیت‌های ترانزیتی خود را با ساخت و تکمیل مسیرهای بین‌المللی افزایش دهد. مسیرهای جاده‌ای، ریلی و دریایی جدید با همین هدف ساخته شده یا در حال راه‌اندازی است که دسترسی ایران و کشورهای منطقه به هند و اروپا را راحت‌تر می‌کند، زمان حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد و هزینه‌های حمل‌هم کاهش خواهد یافت. وزیر راه و شهرسازی در مذاکره با

اخبار

کلنگ‌زنی بزرگ‌ترین پروژه فرودگاهی کشور

فرزاد همدانچی، مجری طرح توسعه فاز دوم شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) افزود: طرح توسعه فاز دوم شهر فرودگاهی امام خمینی که همه اجزای فرودگاه جدید از جمله برج مراقبت، باند، سطوح پروازی، ترمینال و غیره را داراست، توسط کنسرسیوم مشترک ایرانی و خارجی آبان‌ماه امسال کلنگ‌زنی می‌شود. وی با اعلام اینکه فاز نخست ترمینال این طرح شامل ۴۱۰ هزار متر مربع است، گفت: با ساخت و گسترش این ترمینال در فاز نهایی، امکان جابه‌جایی ۱۰۰ میلیون نفر مسافر به صورت سالیانه از ترمینال جدید فرودگاه امام وجود خواهد داشت. به گفته همدانچی، سازنده بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین فرودگاه‌های جهان طراح فاز دوم توسعه شهر فرودگاهی است و قرار است بزرگ‌ترین پروژه فرودگاهی کشور را در طول تاریخ فرودگاهی به مرحله اجرا برساند. وی ادامه داد: بر اساس این طرح قرار است در فاز نخست ۴۱۰ هزار متر ترمینال ساخته شود که شامل سطوح پروازی از جمله باند پروازی جنوبی فرودگاه امام و پل‌های ارتباطی هواپیمارو است که باند جنوبی را به باند شمالی متصل می‌کند. در این طرح همچنین امکان ساخت آشیانه‌های تعمیر و نگهداری هواپیما تسهیل می‌شود و باند و سطوح جدید موجب می‌شود امکان ساخت و بهره‌برداری از آشیانه‌های جدید و انبارهای بار تجاری فراهم شود. مجری طرح توسعه فاز دوم شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی اضافه کرد: این طرح که با تأمین اعتبار ۲/۵ میلیارد یورویی آغاز می‌شود، در قبال تهاثر نفت خواهد بود. همدانچی، زمانبندی اجرای طرح را پنج ساله اعلام کرد و گفت: طراحی مفهومی و پایه درحال انجام است و با پیشرفت کار طراحی، می‌توانیم فنداسیون ترمینال را انجام داده و ساخت ترمینال سوم فرودگاه را وارد فاز اجرایی کنیم. به روزترین فناوری ساخت در این ترمینال استفاده خواهد شد تا به عنوان یک ترمینال بین‌المللی آماده سرویس دهی به پروازها از تمامی مقاصد جهان باشد.

کدرهگیری رایگان قرارداد اجاره در همه دستگاه‌های دولتی اعتبار دارد

دو دفتر اقتصاد و مسکن وزارت راه و شهرسازی در نامه‌ای به مدیران بانک‌های کشور پذیرش کدرهگیری برای پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن را ابلاغ کرد. بر اساس جزئیات نامه سرپرست دفتر اقتصاد و مسکن وزارت راه و شهرسازی با توجه به راه‌اندازی سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات و دریافت کدرهگیری برای قراردادهای اجاره به صورت رایگان و بدون نیاز به حضور در مشاور املاک لازم است، بانک‌ها نسبت به پذیرش کدرهگیری اجاره‌نامه به عنوان یک سند معتبر و رسمی برای پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن اقدام کنند. در این راستا، هم‌اکنون اعلام شد که رهگیری اجاره‌نامه برای کلیه شعب بانک‌های کشور امکان‌پذیر است و اعلام کدرهگیری لازم‌الاجراست.

صدور خدمات فنی-مهندسی

بذریاش با تأکید بر آمادگی ایران برای صدور خدمات فنی-مهندسی به کشور ارمنستان از برنامه دو کشور برای تقویت سطح تجارت، توسعه ترانزیت و حذف مقررات دست‌وپاگیر موجود در راه توسعه تجارت خبر داد و گفت: بازار خوبی در کشور ارمنستان برای شرکت‌های ایرانی در موضوع صدور خدمات فنی و مهندسی وجود دارد.

در ادامه گنیل سانوسیان، وزیر مدیریت منطقه‌ای و زیرساخت‌های جمهوری ارمنستان با ابراز خرسندی از این دیدار، بیان داشت: برای ساخت و تکمیل کریدور شمال-جنوب از توانایی شرکت‌های ایرانی استفاده می‌کنیم و قرارداد ساخت بخشی از مسیر آماده امضا با شرکت‌های ایرانی در حوزه راهسازی است. وی افزود: اگر عوارض جاده‌ای تا حد امکان کم شود، اقتصاد نفس می‌کشد. در این ملاقات فرصت خواهد بود تا موضوع عوارض جاده‌ای را مشخص کنیم. رویکرد اصلی جمهوری ارمنستان بدین صورت است که باید عوارض را برداشت تا کامیون‌ها به آسانی تردد کنند. وی تأکید کرد: در حال حاضر روزانه ۳۰۰ کامیون بین دو طرف تردد دارند که امکان افزایش سه برابری آن و رسیدن به تردد ۹۰۰ کامیون در روز وجود دارد. وی از برگزاری اجلاس سه‌جانبه ترانزیت با حضور گرجستان استقبال کرد و گفت، در سه روز آینده با وزیر گرجستان دیدار و موضوع را مطرح خواهد کرد.

گنیل سانوسیان، وزیر مدیریت منطقه‌ای و زیرساخت‌های جمهوری ارمنستان با تأکید بر آمادگی شرکت‌های ایرانی در حوزه راهسازی، تونل‌سازی و ساخت و احداث در حوزه مسکن و ساختمان و حوزه حمل و نقل، گفت: به منظور تسهیل و افزایش تردد بین دو کشور پیشنهاد می‌شود تعرفه ورود و خروج بین دو طرف حذف شود. وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: برگزاری نشست سه‌جانبه بین ایران، گرجستان و ارمنستان به منظور تسهیل تردد در کریدور شمال-جنوب پیشنهاد می‌شود و ایران آمادگی برگزاری این نشست را دارد. ما از پیشنهاد احداث پل دوم روی ارس در مرز نوردوز برای افزایش تردها بین ایران و ارمنستان استقبال می‌کنیم. وزیر راه و شهرسازی بیان کرد: ترانزیت و تسهیل ترانزیت در راستای راه‌های مواصلاتی شمال و جنوب در کریدور شمال-جنوب و حمل و نقل ترکیبی برای دو کشور حایز اهمیت است و کشورهای حوزه قفقاز نیز برای ایجاد و تقویت این کریدور، موافق هستند. یک برنامه جامع حمل و نقل می‌تواند کمک‌کننده این طرح باشد که با تحقق آن آرزوی دیرینه منطقه محقق می‌شود و برای امر ترانزیت مؤثر است. بذریاش تأکید کرد: موضوع خدمات مهندسی شرکت‌های ایرانی از محورهای بسیار مهم است و شرکت‌های ایرانی توانایی خوبی برای پل‌سازی، تونل‌سازی و ساخت سایر زیرساخت‌ها دارند. طرح کلان ۴ میلیونی ساخت مسکن را در ایران دنبال می‌کنیم که می‌توانیم از این توانایی در امر راهسازی به جمهوری ارمنستان کمک کنیم.

افزایش و تسهیل ترانزیت در کریدور شمال و جنوب و حمل و نقل ترکیبی بین ایران و کشورهای شمالی، حاشیه خزر و قفقاز در دستورکار قرار گرفته است و ساخت کریدور بین‌المللی بین ایران و ارمنستان در همین راستاست

اخبار

گزارش نخستین روز آبان ماه بازار سرمایه

در معاملات دیروز، دوشنبه اول آبان ماه؛ شاخص کل بورس با افت ۱۰۳۲۱ واحدی به ارتفاع ۲ میلیون و ۲۱ هزار و ۸۹۱ واحد رسید.

به گزارش سنا، شاخص هم وزن هم ۴ هزار و ۲۴۷ واحد افت کرد و به سطح ۶۸۵ هزار و ۸۹۹ واحدی رسید.

ارزش معاملات خرد بازار سهام نیز به ۳ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان رسید که ۲ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان متعلق به بورس، ۱۱ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان متعلق به بازار فرابورس و ۴۲۰ میلیارد تومان متعلق به صندوق‌های سهامی بود.

شبندر و شپنا بیشترین تأثیر منفی و ویملت بیشترین تأثیر مثبت را بر بازار بورس داشتند. ششاد، ویملت و شبندر پرتراکنش‌ترین نمادهای روز گذشته بورس بودند.

شاخص کل فرابورس نیز دیروز ۱۶۴ پله پایین رفت و به محدوده ۲۴ هزار و ۸۶۶ واحد رسید.

هرمز، شگویا و زاگرس بیشترین تأثیر را بر شاخص فرابورس داشتند و نیان، تاپیکیش و شپردیس پرتراکنش‌ترین نمادهای این بازار بودند.

بورس کالا دیروز رنگ فولاد به خود گرفت

تالارهای بورس کالای ایران دیروز دوشنبه اول آبان ماه میزبان عرضه ۶۵۵ هزار و ۵۹۰ تن انواع کالا و محصول بود. بیشترین عرضه مربوط به فولادها شد.

به گزارش فارس، تالار محصولات صنعتی و معدنی بورس کالای ایران دوشنبه اول آبان ماه میزبان عرضه ۲۲۹ هزار و ۸۰۰ تن شمش بلوم، ۵ هزار تن ورق گالوانیزه و ۲ هزار تن ورق سرد شد. تالار سیمان میزبان عرضه ۱۸۱ هزار و ۱۴۰ تن سیمان شد. در تالار پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی ۲۸ هزار و ۸۷۰ تن مواد پلیمری و شیمیایی عرضه می‌شود.

تالار صادراتی عرضه ۷۰ هزار و ۷۷۵ تن قیر، ۲ هزار و ۵۰۰ تن شمش بلوم و ۴۵۰ تن عایق رطوبتی را تجربه می‌کند. تالار حراج باز نیز شاهد عرضه ۷۰ هزار تن تختال C، ۵۰۶ تن پلی وینیل کلراید و ۶۰ تن مس کاند بود.

۱۲ هزار و ۴۲۵ تن شمش بلوم، ۴۹ هزار تن تختال، یک هزار و ۲۰۰ تن روغن سنگین پایه قطرانی، ۵۰۰ تن روغن فرایند لاستیک، ۵۰۰ تن کاتولن، ۳۰۰ تن بوتادیان، ۲۰۰ تن الیاف استیل پلی استر، ۱۵۰ تن روغن نیمه سنگین پایه قطرانی، ۱۲۷ تن ضایعات فولادی، ۴۷ تن لوله فلزی درجه دو و ۴۰ تن الیاف استیل اکریلیک در بازار فرعی عرضه شد.

برگزاری میز صنایع و مکاتبه با نهادهای ذیصلاح برای رفع مشکلات صنایع، تهیه و تنظیم گزارش‌های ماهانه، تهیه گزارش‌های خاص، اقدامات لازم در ارتباط با ناشران اوراق بهادار، برگزاری جلسات درون‌سازمانی و دوره‌های آموزشی و تجلیل از ناشران برتر از جمله مهم‌ترین اقدامات حوزه نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار طی نیمه نخست سال جاری به شمار می‌رود.

عکس: ایرنا

بر این اساس؛ میز صنعت استخراج کانه‌های فلزی در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ماه با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت، میز صنعت متانول در تاریخ ۲۴ خرداد ماه با همکاری وزارت نفت، میز صنعت قند و شکر در تاریخ ۲۴ تیر ماه با همکاری وزارت صمت و میز صنعت مواد و محصولات دارویی در تاریخ ۲۱ مرداد ماه با مشارکت وزارت امور اقتصادی و دارایی برگزار شد و میز صنعت «حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات» نیز در دستور کار قرار دارد.

اقدامات لازم در ارتباط با ناشران اوراق بهادار

طبق اعلام حوزه نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، طی نیمه نخست سال جاری تعداد ۲۳ هزار و ۸۵۹ اطلاعیه منتشر و تعداد ۹۴۸ شرکت در مجامع شرکت کرده‌اند. همچنین آمارهای ارائه شده حاکی از ۶۳ تخلف در بخش ناشران و نیز برگزاری ۷۲ جلسه تخلفاتی است.

به‌روزرسانی و تدوین دستورالعمل‌های ناشران اوراق بهادار

در ادامه فعالیت‌های صورت گرفته در این حوزه، برگزاری جلسات درون‌سازمانی درخصوص ایجاد و به‌روزرسانی دستورالعمل‌های مصوب سازمان و نیز دوره‌های آموزشی از دیگر اقدامات این بخش از مدیریت سازمان بورس بود.

در حوزه تصویب مقررات جدید نیز جلسات متعددی درخصوص دستورالعمل احراز صلاحیت ناشران اوراق بهادار، منشور کمیته ریسک، منشور کمیته انحصاریات و پایگاه اطلاعاتی مدیران برگزار شده است.

برگزاری دوره‌های آموزشی آشنایی با دستورالعمل حاکمیت شرکتی

دستورالعمل حاکمیت شرکتی ناشران ثبت شده در سازمان بورس در تاریخ ۲۲ آذر ماه ۱۴۰۱ و از سوی مدیریت نظارت بر ناشران ابلاغ شد.

با توجه به ناآگاهی برخی از فعالان بازار نسبت به این موضوع، بخش مدیریت ناشران سازمان بورس برای نخستین بار و به منظور آگاهی، اطلاع‌رسانی و آموزش مدیران ۸۲۶ ناشر اوراق بهادار اقدام به برگزاری دوره‌های آشنایی با دستورالعمل حاکمیت شرکتی کرد.

با وصول گزارش تخلف از مدیریت نظارت بر کارگزاران، رسیدگی به پرونده‌های رسیده در دستور کار قرار گرفت و در حال حاضر منجر به صدور رأی درخصوص دو شرکت کارگزاری مبنی بر جریمه نقدی با مبلغ یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون ریال و ۳ میلیارد ریال برای هریک از مدیران با توجه به گستره تخلف صورت گرفت

ماده ۱۸ «دستورالعمل معاملات قرارداد اختیار معامله در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران»، کارگزار باید در زمان اخذ سفارش خرید یا فروش، از وجود هزینه‌های معاملاتی به علاوه ارزش معاملاتی قرارداد اختیار معامله یا وجه تضمین مورد نیاز حسب مورد، در حساب عملیاتی مشتری نزد کارگزار اطمینان حاصل کند. همچنین مطابق تبصره همین ماده، کارگزار باید در دفاتر خود برای هر مشتری، سرفصل جداگانه‌ای ایجاد کند و در زمان اجرای سفارش‌های مشتری از کفایت وجوه در حساب وی اطمینان باید. ماده ۲۹ همان دستورالعمل نیز اشعار می‌دارد: ثبت سفارش در سامانه معاملاتی منوط به وجود وجه تضمین یا ارزش معاملاتی قرارداد، حسب مورد، در حساب عملیاتی مشتری نزد کارگزار است.

اقدامات حوزه نظارت بر ناشران سازمان بورس زیر ذره‌بین

برگزاری میز صنایع و مکاتبه با نهادهای ذیصلاح برای رفع مشکلات صنایع، تهیه و تنظیم گزارش‌های ماهانه، تهیه گزارش‌های خاص، اقدامات لازم در ارتباط با ناشران اوراق بهادار، برگزاری جلسات درون‌سازمانی و دوره‌های آموزشی و تجلیل از ناشران

صنعت کارگزاری و بازار سرمایه شود. به گزارش سنا، رئیس اداره رسیدگی به تخلفات نهادی مالی سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان این مطلب گفت: لذا با وصول گزارش تخلف از مدیریت نظارت بر کارگزاران، رسیدگی به پرونده‌های مزبور در دستور کار قرار گرفت و در حال حاضر منجر به صدور رأی درخصوص دو شرکت کارگزاری مذکور مبنی بر جریمه نقدی با مبلغ یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون ریال و سه میلیارد ریال برای هریک از مدیران با توجه به گستره تخلف صورت گرفته در هر پرونده و نیز تعلیق مجوز معاملات اوراق مشتقه مبتنی بر اوراق بهادار، برای آنها شده است. البته آرای صادره بدوی بوده و قابل تجدیدنظرخواهی توسط محکومین خواهد بود.

مرتضی ملک‌محمدی افزود: عدم رعایت قوانین و مقررات از سوی اشخاص تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار گذشته از اینکه منجر به اعمال مجازات‌های انضباطی مستقیم می‌شود، آثار و تبعات جدی دیگری نیز برای مرتکبان به همراه خواهد داشت که اجرای بند (چ) ماده ۳۶ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مبنی بر انتشار سوابق تخلفاتی و کیفی مدیران نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادار نمونه‌ای از این آثار است. وی خاطرنشان کرد: براساس

گزارش

نظارت در وهله نخست و سپس برخورد قانونی با تخلفات یکی از مواردی است که اعتماد سهامداران و سرمایه‌گذاران را افزایش می‌دهد. این درحالی است که طی ماه‌های اخیر بحث‌هایی درباره تخلفات صورت گرفته از سوی برخی از کارگزاران و کدهای معاملاتی خاص منتشر شد و اکنون در تازه‌ترین اقدام سازمان بورس از جریمه دو شرکت کارگزاری به دلیل تخلف خبر داده است. موضوعی که می‌تواند نویدبخش پیگیری سایر پرونده‌ها در بازار سرمایه باشد.

دو شرکت کارگزاری فعال در بازار سرمایه، برخلاف مقررات و بدون احراز کفایت وجوه در حساب عملیاتی مشتریان و از طریق توثیق سهام و ثبت تخصیص اعتبار، به صورت صوری در حساب آنها اقدام به اخذ موقعیت تعهدی فروش قرارداد اختیار معامله با مبلغ قابل توجه برای مشتریان کردند که با توجه به ریسک نکول معاملات از سوی مشتریان، این احتمال می‌رفت که ضرر و زیان جبران‌ناپذیری بر شرکت‌های کارگزاری مزبور تحمیل شده و آثار آن موجب خدشه به اعتماد عمومی،

سکه پربازده‌ترین کالای سرمایه‌ای در مهرماه شد

گزارش

بررسی‌ها نشان می‌دهد، سکه امامی با نوسان بیش از ۱۵ درصد مثبت به‌عنوان بهترین کالای سرمایه‌گذاری در مهرماه معرفی شد.

به گزارش مهر، سکه امامی در مهرماه بیشترین بازده را بین بازارهای مالی داشته است. سکه در مهرماه با افزایش بیش از ۴ میلیون تومان به ۳۲ میلیون تومان رسید و در این ماه از کانال ۲۷ میلیون تومانی به ۳۲ میلیون تومان رسید و نوسان بیش از ۴ میلیون تومان را نشان داد، به

عبارتی سکه در این ماه یک نوسان مثبت ۱۵ درصدی را از قیمت

۲۷ میلیون و ۸۰۰ تا ۳۲ میلیون تومان نشان داد. قیمت سکه هم‌اکنون (اول آبان) در محدوده ۲۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان قرار دارد یعنی اگر سرمایه‌گذاری در قیمت ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان در انتهای شهریورماه سکه را خریداری می‌کرد هم‌اکنون بیش از یک میلیون تومان در سود قرار دارد. نمودار زیر برای سکه بورسی ملت است که در کف قیمتی به ۲۶ میلیون تومان رسیده بود و در سقف قیمتی ۳۰ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان را نیز زده بوده، اما با وجود تعدیل قیمتی باز هم یک کندل سبزرنگ و مثبت ۸ درصدی را

نسبت به ماه قبل نشان می‌دهد.

وضعیت بورس چگونه است؟

بورس در مهرماه با ریزش نزدیک به ۱۰۰ هزار واحدی مواجه شده است، شاخص کل در ابتدای معاملات مهرماه در محدوده ۱۲۱ هزار واحد قرار داشت که اکنون در محدوده ۲ میلیون و ۲۴ هزار واحد قرار دارد.

البته در مقطعی که بازار ریسک سیستماتیک دارد، بازار سرمایه ریزشی است و واگرایی بین شاخص کل بورس و طلا وجود دارد، اما در مقطعی بازار طلا به‌عنوان بازار لیدر قرار گرفته و می‌تواند بازار سرمایه را نیز به سمت بالا پرتاب کند.

مدیریت نظارت بر کارگزاران، رسیدگی به پرونده‌های رسیده در دستور کار قرار گرفت و در حال حاضر منجر به صدور رأی درخصوص دو شرکت کارگزاری مبنی بر جریمه نقدی با مبلغ یک میلیارد و ۴۵۰ میلیون ریال و ۳ میلیارد ریال برای هریک از مدیران با توجه به گستره تخلف صورت گرفت

قیمت گوشی شیائومی

مدل	حافظه	رم	قیمت مصرف کننده (تومان)
Xiaomi Mix Fold ۳	۵۱۲	۱۶	۱۲۸,۰۰۰,۰۰۰
Ultra ۱۳ Xiaomi	۵۱۲	۱۶	۶۹,۹۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi K۶۰ Ultra	۱۰۰۰	۲۴	۳۹,۰۰۰,۰۰۰
Ultra ۱۱ Xiaomi Mi	۲۵۶	۱۲	۳۹,۰۰۰,۰۰۰
۱۳ Xiaomi	۲۵۶	۱۲	۳۶,۲۰۰,۰۰۰
T Pro Xiaomi ۱۲	۲۵۶	۱۲	۳۳,۰۰۰,۰۰۰
Xiaomi Black Pro ۵ Shark	۲۵۶	۱۲	۳۲,۰۰۰,۰۰۰
T Pro Xiaomi ۱۳	۵۱۲	۱۲	۳۱,۸۰۰,۰۰۰
۱۲ Xiaomi	۲۵۶	۱۲	۲۶,۹۰۰,۰۰۰
T Pro Xiaomi ۱۱	۲۵۶	۱۲	۲۵,۹۰۰,۰۰۰
Xiaomi Poco F۵ Pro	۵۱۲	۱۲	۲۲,۹۰۰,۰۰۰
T Xiaomi ۱۳	۲۵۶	۱۲	۲۲,۵۰۰,۰۰۰
Xiaomi ۱۲	۲۵۶	۸	۲۱,۲۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۵G Pro Plus ۱۲ Note	۲۵۶	۱۲	۲۰,۰۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi Explorer ۱۲ Note	۲۵۶	۸	۱۸,۳۰۰,۰۰۰
Xiaomi Poco F۵	۲۵۶	۱۲	۱۷,۵۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi K۵۰	۲۵۶	۱۲	۱۷,۴۰۰,۰۰۰
Xiaomi ۱۲X	۲۵۶	۸	۱۷,۳۰۰,۰۰۰
Lite ۱۳ Xiaomi	۲۵۶	۸	۱۶,۷۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۵G Pro Plus ۱۲ Note	۲۵۶	۸	۱۴,۹۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi Pro Speed ۱۲ Note	۲۵۶	۱۲	۱۳,۸۰۰,۰۰۰
Lite ۱۲ Xiaomi	۲۵۶	۸	۱۳,۶۰۰,۰۰۰
۵G Xiaomi Poco X۵	۲۵۶	۸	۱۱,۷۰۰,۰۰۰
Xiaomi Poco X۶ ۵G Pro	۲۵۶	۸	۱۱,۴۰۰,۰۰۰
Xiaomi Poco F۴	۱۲۸	۶	۱۱,۳۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi pro ۱۰ Note	۲۵۶	۸	۱۱,۲۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۵G Pro ۱۱ Note	۱۲۸	۸	۱۱,۰۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۴G Pro ۱۲ Note	۲۵۶	۸	۹,۴۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۴G ۱۲ Note	۲۵۶	۸	۸,۲۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۱۱SE Note	۱۲۸	۸	۷,۹۰۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi pro ۱۰ Note	۶۴	۶	۷,۶۵۰,۰۰۰
Xiaomi Redmi ۴G ۱۲ Note	۱۲۸	۸	۷,۷۰۰,۰۰۰

قیمت طلا و ارز در بازار

پنجره قیمت

در بازار روز گذشته دوشنبه آبان قیمت طلای ۱۸ عیار هر گرم ۲ میلیون و ۴۲۷ هزار تومان، قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۲۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان و قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز ۲۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان معامله شد.

سکه و طلا	قیمت
تمام سکه طرح جدید	۲۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان
تمام سکه طرح قدیم	۲۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
نیم سکه	۱۵ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان
ربع سکه	۱۰ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان
سکه گرمی	۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۲ میلیون و ۴۲۷ هزار تومان
هر گرم طلای ۲۴ عیار	۳ میلیون و ۲۳۶ هزار تومان
هر مثقال طلا	۱۰ میلیون و ۵۱۵ هزار تومان

انواع ارز	قیمت
دلار (بانک مرکزی)	۴۱ هزار و ۲۳۶ تومان
یورو (بانک مرکزی)	۴۳ هزار و ۶۶۶ تومان
درهم (بانک مرکزی)	۱۱ هزار و ۲۲۸ تومان

قیمت محصولات ایران خودرو در بازار

قیمت محصولات ایران خودرو دیروز دوشنبه یکم آبان دستخوش تغییراتی شده و اغلب مدل های این کارخانه در اولین روز معاملاتی ماه جدید ۵ تا ۱۰ میلیون تومان نسبت به دیروز گران شدند. دنا پلاس اتوماتیک که گرانقیمت ترین سواری فعلی است، دیروز ۸۱۰ میلیون تومان یعنی ۱۰ میلیون بیشتر از روز یکشنبه معامله می شود و مدل هایی مثل ۲۰۷ اتوماتیک پانوراما، تارا دنده ای و دنا پلاس شش دنده هم بارشده قیمت ۱۰ میلیونی پا به بازار گذاشتند. قیمت ۲۰۷ اتوماتیک پانوراما دوشنبه در بازار آزاد ۸۰۰ میلیون تومان بود. خرید تارا دنده ای ۶۵۵ میلیون تومان خرج برمی دارد و دنا پلاس شش دنده ۷۴۰ میلیون تومان فروخته می شود. قیمت تارا اتوماتیک، دنا پلاس ساده و ۲۰۶ تیپ ۳ پانوراما هم در قیاس با روز یکشنبه ۵ میلیون تومان ارتقا پیدا کرده است.

خودرو	یکشنبه	دوشنبه
سمند EFY	۵۶۰ میلیون تومان	۵۶۰ میلیون تومان
سمند EFY دوگانه سوز	۵۹۰ میلیون تومان	۵۹۰ میلیون تومان
دنا پلاس	۶۴۰ میلیون تومان	۶۴۵ میلیون تومان
دنا پلاس شش دنده	۷۳۰ میلیون تومان	۷۴۰ میلیون تومان
دنا پلاس توربو اتوماتیک	۸۰۰ میلیون تومان	۸۱۰ میلیون تومان
پژو پارس ساده	۴۷۰ میلیون تومان	۴۷۰ میلیون تومان
پژو ۲۰۷ دنده ای	۶۱۰ میلیون تومان	۶۱۰ میلیون تومان
پژو ۲۰۷ اتوماتیک پانوراما	۷۹۰ میلیون تومان	۸۰۰ میلیون تومان
رانا پلاس	۴۸۵ میلیون تومان	۴۸۵ میلیون تومان
رانا پلاس پانوراما	۵۴۰ میلیون تومان	۵۴۰ میلیون تومان
تارا دنده ای ۷۱	۶۴۵ میلیون تومان	۶۵۵ میلیون تومان
تارا اتوماتیک ۷۲	۷۶۵ میلیون تومان	۷۷۰ میلیون تومان
پژو ۲۰۶ تیپ ۳ پانوراما	۵۲۰ میلیون تومان	۵۲۵ میلیون تومان
پژو ۲۰۸	دو میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان	دو میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان
هایما S۵ توربو	یک میلیارد و ۹۰ میلیون تومان	یک میلیارد و ۹۰ میلیون تومان
هایما S۷ توربو	یک میلیارد و ۲۱۵ میلیون تومان	یک میلیارد و ۲۱۵ میلیون تومان

قیمت مسکن در مناطق ۲۲ گانه تهران

محل	متراژ (مربع متر)	سن بنا (سال)	قیمت هر متر مربع (تومان)
الهیه. خزر شمالی	۲۱۴	۶	۲۸۰,۳
تهرانپارس. ۱۹۶ غربی	۱۰۷	۹	۹۱,۵
نیروی هوایی. چهارم	۹۳	۱۵	۸۰,۶
پیروزی. سه راه سلیمانیه	۶۶	۱۸	۶۴,۴
دماوند. یونسیان	۱۱۵	۳	۶۰
تهران نو. امامت	۶۱	۱۸	۵۵
دروس. شیدایی	۲۵۶	۲۰	۷۳
پیروزی. بلوار ابوذر	۹۵	۲	۸۵,۲
ولنجک. خیابان ۲۲	۱۱۹	۱۴	۲۶۰,۵
پل چوبی. سید خلیل	۹۶	۱۲	۷۲,۹
مجیدیه جنوبی. حاجی پور	۱۳۰	نوساز	۸۵
۱۷ شهریور شمالی. صفا	۷۳	۲	۸۵
پیروزی. پاسدار گمنام	۶۳	۱۲	۵۷,۱
بلوار فردوس غرب. سازمان برنامه مرکزی	۶۶	۱۸	۱۱۹,۷
آزادی. زارع	۳۴	۲۰	۸۵,۳
بزرگراه محلاتی. کیانی	۸۵	۱۷	۴۳,۹
پیروزی. شکوفه	۹۲	۱۵	۶۱,۹
نیرو هوایی. هفتم	۷۰	۲۰	۷۱,۴
آزادی. ابتدای جمالزاده جنوبی	۱۰۳	۳۰	۶۲,۱
بلوار فردوس غرب. شقایق جنوبی	۱۰۶	۲۴	۸۳
فرجام غربی. عبادی	۷۲	۱۴	۸۳,۳
نامجو. سلمان فارسی	۶۸	۵	۶۴,۷
آیت الله کاشانی. بالاتراز شقایق	۱۴۵	نوساز	۱۵۱,۷
وحیدیه. تسلیحات	۶۶	۱۴	۴۹,۲
آیت الله کاشانی. بهنام	۱۵۰	نوساز	۱۴۵
نیاوران. کاشانک	۲۲۰	۶	۲۱۳
سعادت آباد. میدان کتاب	۹۴	۲۰	۱۵۴,۲
تهرانپارس. ۱۷۶ غربی	۸۱	۲۵	۸۸,۸
سعادت آباد. علامه جنوبی	۱۴۰	۲۰	۱۳۰
شهرآرا. هجدهم	۱۰۲	۲۳	۹۸
پونک. عدل	۱۲۴	نوساز	۱۴۰
فرجام. حیدرخانی	۸۵	۳	۱۰۵,۸
میرداماد. مصدق شمالی	۱۰۲	۱۳	۱۶۳,۷
تهرانپارس. خیابان ۱۴۸	۷۸	۳۰	۱۹۰,۴
فاطمی. گلها	۱۰۰	۲۰	۷۴
فاطمی. جویبار	۱۳۸	۳۰	۱۰۸,۷
دولت. نعمتی	۱۲۱	۵	۱۲۵
پاسداران. بوستان ششم	۱۱۵	۱۱	۱۶۳,۵
نارمک. مدائن	۵۹	۲۱	۸۸,۹
شمس آباد. شهید کرد	۷۵	نوساز	۹۷,۳

قیمت انواع حبوبات در بازار

نام محصول	قیمت محصول (هزار تومان)
عدس درشت ۹۰۰ گرمی	۶۸
عدس ریز ۹۰۰ گرمی	۶۹.۵
لپه درشت ۹۰۰ گرمی	۷۳
لپه ریز ۹۰۰ گرمی	۷۲.۵
لوبیا سفید ۹۰۰ گرمی	۷۳
لوبیا قرمز جگری ۹۰۰ گرمی	۷۵
لوبیا قرمز قلمی ۹۰۰ گرمی	۶۴.۵
نخود ۹۰۰ گرمی	۷۵
نخود و لوبیا مخلوط ۹۰۰ گرمی	۷۳
لبیمو عمانی ۲۰۰ گرمی	۴۹
سویا ۹۰۰ گرمی	۲۹.۵
جوبلغور و پوست کنده ۹۰۰ گرمی	۴۲

اخبار

پیش‌بینی افزایش نرخ بهره ترکیه

اقتصاددانان انتظار دارند که نرخ بهره ترکیه ۵۰۰ واحد افزایش یابد. به گزارش «ایران اقتصادی»، انتظار می‌رود که بانک مرکزی ترکیه در هفته آینده نرخ بهره خود را با ۵۰۰ واحد افزایش به ۳۵ درصد برساند. بر اساس نظرسنجی از ۱۹ اقتصاددان، پیش‌بینی می‌شود که نشست سیاست پولی این بانک در ۲۶ اکتبر نرخ بهره را بین ۲۵۰ تا ۵۰۰ واحد افزایش دهد. پیش‌بینی نرخ سیاست‌های پایان سال اقتصاددانان ۴۰ درصد بود. طبق گزارش ایسنا از بزنس، این بانک در ماه گذشته نرخ بهره را با ۵۰۰ واحد افزایش به ۳۰ درصد رساند.

قرارداد ۲۷ ساله ایتالیایی‌ها برای خرید گاز از قطر

شرکت ایتی ایتالیایی یک قرارداد ۲۷ ساله برای خرید گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) با شرکت «قطر انرژی» امضا کرد. به گزارش «ایران اقتصادی»، این سومین قرارداد انرژی است که شرکت «قطر انرژی» پس از قرارداد با توتال انرژی فرانسه و شل امضا می‌کند.

از سال ۲۰۲۶ میلادی، جوینت ونچر شرکت «قطر انرژی» و شرکت ایتی، سالانه حداکثر ۱/۵ میلیارد تن ال‌ان‌جی به پایانه وارداتی شناور در پیومبینی ایتالیا تحویل خواهد داد.

همزمان با آماده شدن اروپا برای دومین زمستان بدون واردات گاز روسیه، شرکت‌های انرژی بزرگ اروپایی، بعضی از طولانی‌مدت‌ترین و بزرگ‌ترین قراردادهای خرید ال‌ان‌جی را منعقد می‌کنند. پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین که بازارهای انرژی را ملتهب کرد، کشورهای اروپایی، امنیت تأمین انرژی را نسبت به اهداف انرژی سبز در اولویت قرار دادند و در نتیجه، قراردادهای بلندمدت خرید ال‌ان‌جی از قطر، جذاب‌تر شده‌اند.

قطر که با آمریکا و استرالیا بر سر جایگاه بزرگ‌ترین صادرکننده ال‌ان‌جی جهان رقابت دارد، ده‌ها میلیارد دلار برای افزایش تولید به میزان ۶۴ درصد تا سال ۲۰۲۷، سرمایه‌گذاری کرده و به دنبال یافتن مشتری است. شرکت‌های توتال انرژی و شل هم در پروژه توسعه گازی قطر، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. بر اساس گزارش ایسنا از رویترز، این قراردادها پرسش‌هایی را درباره اهداف اقلیمی اروپا برانگیخته‌اند زیرا اتحادیه اروپا صفر کردن آلودگی‌ها تا سال ۲۰۵۰ و حذف استفاده از سوخت‌های فسیلی را هدف‌گذاری کرده است.

عکس: ایسنا

ایران به رتبه ۶ جهان از نظر پس‌اندازهای ملی رسید

ترجمه

صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد ایران در رده‌بندی جهانی از نظر پس‌اندازهای ملی با ارتقای ۴ پله‌ای نسبت به سال قبل در رتبه ۶ جهان قرار گرفته است. به گزارش «ایران اقتصادی»، صندوق بین‌المللی پول با بررسی وضعیت پس‌اندازهای ناخالص ملی ۱۶۶ کشور جهان در سال ۲۰۲۳ میلادی اعلام کرد ایران در رده‌بندی جهانی از این نظر رتبه ششم را به خود اختصاص داده است. رقم پس‌اندازهای ناخالص ملی هر کشور مانده درآمد

ناخالص ملی آن کشور پس از تفریق هزینه‌های مصرفی است. پس‌اندازهای شخصی، پس‌انداز شرکت‌ها و پس‌انداز دولتی منهای پس‌اندازهای خارجی در این مورد محاسبه قرار می‌گیرند. بر این اساس رقم پس‌اندازهای ملی ایران در سال ۲۰۲۳ میلادی معادل ۴۲۳ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بوده است. فقط ۵ کشور پس‌انداز ملی بیشتری از ایران داشته‌اند و در میان ۱۶۶ کشور جهان ۱۶۰ کشور پس‌انداز ملی کمتری نسبت به ایران داشته‌اند. قطر در صدر رتبه‌بندی جهانی از این نظر قرار گرفته است. پس‌اندازهای ملی این کشور معادل ۶۰۴ درصد تولید ناخالص داخلی آن بوده است.

نروژ با رقم ۴۷۰۹ درصدی و سوئیس با رقم ۴۴۰۱ درصدی به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته‌اند. چین با ۴۴ درصد و کویت با ۴۲۰۹ درصد در رتبه‌های چهارم و پنجم و بالاتر از ایران قرار گرفته‌اند.

فقط ۵ کشور پس‌انداز ملی بیشتری از ایران داشته‌اند و در میان ۱۶۶ کشور جهان ۱۶۰ کشور پس‌انداز ملی کمتری نسبت به ایران داشته‌اند. قطر در صدر رتبه‌بندی جهانی از این نظر قرار گرفته است

امریکا با نسبت ۱۶۰۳ درصدی پس‌اندازهای ملی خود به تولید ناخالص داخلی رتبه‌ای بهتر از ۱۱۹ در رده‌بندی جهانی بدست نیاورده است. انگلیس نیز با ۱۴۰۲ درصد در جایگاه ۱۳۱ جهان قرار گرفته است. نسبت پس‌اندازهای ملی به تولید ناخالص داخلی برخی کشورهای دیگر عبارت است از: عربستان ۳۳۰۲ درصد، امارات ۳۴۰۱ درصد، آلمان ۲۹۰۸ درصد، روسیه ۲۶۰۲ درصد، ژاپن ۲۹۰۷ درصد، فرانسه ۲۴۰۳ درصد، عراق ۱۷ درصد، ترکیه ۱۹۰۹ درصد، کانادا ۲۲ درصد، عمان ۲۸۰۵ درصد و سوئیس ۳۲۰۵ درصد. یمن با نسبت منفی ۱۳۰۲ درصدی پس‌اندازهای ملی به تولید ناخالص داخلی در جایگاه آخر قرار گرفته است.

اخبار

تسلا از کاهش قیمت رو برگرداند!

تسلا قیمت خودروی مدل X Plaid را ۵۰۶ درصد افزایش داد. به گزارش «ایران اقتصادی»، وب‌سایت این شرکت خودروسازی الکتریکی نشان داد که تسلا قیمت خودروی مدل X Plaid خود را از ۸۹ هزار و ۹۹۰ دلار در ایالات متحده به ۹۴ هزار و ۹۹۰ دلار افزایش داده است.

ایلان ماسک گفت: هزینه‌های تأمین مالی بالاتر به این معنی است که قیمت شاسی بلند محبوب مدل Y برای مصرف‌کنندگان علیرغم کاهش قیمت، تقریباً بدون تغییر است. طبق گزارش ایسنا از رویترز، تسلا اوایل این ماه، قیمت خودروهای مدل ۳ و مدل Y خود را در ایالات متحده کاهش داد.

تویوتا در هند غوغا کرد

تویوتا موتور ژاپن در حال لابی‌گری با دولت هند است تا مالیات خودروهای هیبریدی را تا یک پنجم کاهش دهد، با این استدلال که این خودروها آلودگی بسیار کمتری نسبت به خودروهای بنزینی دارند. به گزارش «ایران اقتصادی»، بزرگ‌ترین خودروساز جهان قصد دارد ظرفیت تولید خود را برای پاسخگویی به افزایش تقاضای هند برای خودروهای هیبریدی افزایش دهد اما دولت نخست‌وزیر نارندرا مودی برافزایش فروش خودروهای الکتریکی تمرکز کرده است و به شرکت‌ها میلیون‌ها دلار مشوق برای ساخت خودروهای الکتریکی ارائه می‌کند. هند از خودروهای برقی تنها ۵ درصد مالیات می‌گیرد، در حالی که مالیات بر خودروهای هیبریدی به ۴۲ درصد می‌رسد و این کمتر از ۴۸ درصد خودروهای بنزینی است. تویوتا استدلال می‌کند که با توجه به کاهش آلودگی‌ها و مصرف سوخت بهتری که هیبریدی‌ها ارائه می‌کنند، این اختلاف پنج درصدی که از هیبریدی‌ها نسبت به خودروهای بنزینی حمایت می‌کند، در نامه رئیس تویوتا هند آمده است که تفاوت مالیات بر خودروهای بنزینی باید ۱۱ درصد برای هیبریدی‌ها و ۱۴ درصد برای هیبریدی‌های فلکس باشد. بر اساس محاسبات رویترز، این میزان مالیات ۳۷ درصدی برای هیبریدی‌ها و ۳۴ درصدی برای هیبریدی‌های فلکس است که به ترتیب ۱۴ و ۲۱ درصد کاهش می‌یابد. غول‌های هندی تاتا موتورز و ماهیندرا از خودروهای الکتریکی حمایت می‌کنند، در حالی که تویوتا و هوندا موتور خواهان حمایت از خودروهای هیبریدی هستند. تویوتا از اظهار نظر اجتناب کرد اما گفت که بهترین راه برای کاهش انتشار کربن از طریق ترکیبی از گزینه‌های انرژی الکتریکی و جایگزین، از جمله خودروهای برقی و هیبریدی است.

آلمان برای واردات به خط لوله گاز روسیه نیاز دارد

گاز

استفان کوتره، یکی از اعضای حزب آلترا تاتیو آلمان و از نمایندگان مجلس این کشور، طی مصاحبه‌ای گفت که آلمان باید از خط لوله نورداستریم ۲ برای واردات گاز از روسیه استفاده کند. به گزارش «ایران اقتصادی»، البته اولاف شولتزر، صدراعظم آلمان، چندی پیش گفته بود این کشور توانسته برای واردات گاز از روسیه جایگزین پیدا کند و باید به آن افتخار کند. کوتره می‌گوید چیزی که برای صدراعظم خوشحال‌کننده است، برای شرکت‌ها و مردم بسیار فاجعه‌بار و ویران‌کننده است. وی تأکید کرد که در برابر شدن قیمت گاز، به غیرصنعتی شدن آلمان منجر خواهد شد و برای حفظ رقابت‌پذیری کشور باید از لوله‌های موجود خط لوله نورداستریم ۲ برای واردات گاز از روسیه استفاده کند. خط لوله نورداستریم ۲ توسط روسیه برای افزایش ظرفیت صادرات گاز به آلمان و اروپا ساخته شد، اما دولت آلمان هرگز مجوز عملیاتی شدن آن را صادر نکرد.

تاکسی‌های بدون راننده در راه ژاپن

سرمایه‌گذاری

هوندا موتور اعلام کرد که قصد دارد یک سرمایه‌گذاری مشترک با جنرال موتورز و کروزر انجام دهد تا خدمات سواری بدون راننده را در اوایل سال ۲۰۲۶ میلادی در ژاپن آغاز کند. به گزارش «ایران اقتصادی»، این شرکت ژاپنی گفت که این سه شرکت قصد دارند این سرمایه‌گذاری مشترک را در نیمه نخست سال ۲۰۲۴ میلادی با توجه به تأیید نظارتی ارائه کنند. کروزر، واحد روباتیکسی جنرال موتورز، اکنون خدمات سواری محدودی را در سانفرانسیسکو ارائه می‌کند. هوندا در سال ۲۰۱۸ اعلام کرد که طی ۱۲ سال ۲ میلیارد دلار در کروزر سرمایه‌گذاری خواهد کرد. کایل وکت، مدیر اجرایی کروزر گفت که این شرکت‌ها امیدوارند با سرمایه‌گذاری مشترک، خودروهای خودران را در مقیاس بزرگ در ژاپن تجاری کنند و افزود که این شرکت قبلاً در چهار شهر ایالات متحده به صورت تجاری فعالیت می‌کرد. طبق گزارش ایسنا از رویترز، خودروی کروزر اورجین به طور مشترک توسط جنرال موتورز، کروزر و هوندا توسعه یافته است. هوندا گفت که سرویس ژاپنی قرار است در مرکز توکیو با استفاده از ده‌ها اورجین راه‌اندازی شود و سپس به ناوگانی مشکل از ۵۰۰ وسیله نقلیه گسترش یابد.

هشدار غول انرژی نروژ برای زمستان اروپا

اروپا

شرکت «اکوینور»، غول انرژی نروژی هشدار داده است، حتی با وجود اینکه تأسیسات ذخیره‌سازی اتحادیه اروپا تقریباً پر شده، اما بازار گاز طبیعی در این اتحادیه در زمستان پیش رو آشفته باقی خواهد ماند. شرکت «اکوینور»، غول انرژی نروژی هشدار داده است، حتی با وجود اینکه تأسیسات ذخیره‌سازی اتحادیه اروپا تقریباً پر شده، اما بازار گاز طبیعی در این اتحادیه در زمستان پیش رو آشفته باقی خواهد ماند.

به گزارش «ایران اقتصادی»، مخازن گاز اتحادیه اروپا در حال حاضر ۹۷۰۸۹ درصد پر شده است که از هدف ۹۰ درصدی این اتحادیه برای پر کردن ۹۰ درصدی تا یک نوامبر فراتر رفته و آرامشی در آستانه فصل فراهم می‌کند. با این حال، آندرس اوپدال، مدیرعامل اکوینور به مجمع هوش انرژی در لندن گفت، انتظار برای افزایش رقابت با آسیا بر سر ال‌ان‌جی، می‌تواند قیمت‌ها را افزایش دهد.

وی افزود: «ما در واقع انتظار داریم که بازار در طول زمستان کاملاً نوسان داشته باشد.» «ما هر کاری بتوانیم انجام می‌دهیم تا اطمینان یابیم که بیشترین میزان گاز وارد لوله‌ها شود، اما اروپا به عرضه ال‌ان‌جی وابسته خواهد بود.» اکوینور بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز در فلات قاره نروژ و دومین تأمین‌کننده گاز در اروپای غربی است.

سال گذشته، پس از اینکه اتحادیه اروپا خرید گاز از روسیه را کاهش داد و واردات ال‌ان‌جی آن به رقم بی‌سابقه‌ای رسید و به دنبال تلاش‌ها برای کاهش مصرف در این اتحادیه بویژه در بخش صنعت، قیمت گاز در این اتحادیه رکورد زد. ال‌ان‌جی به منبع اصلی تأمین گاز چند روز پیش نیز، مازکوس

اتحادیه اروپا تبدیل شده است و بیش از ۳۵ درصد کل واردات آن را تشکیل می‌دهد. اتحادیه اروپا برای جبران کمبود عرضه گاز، به دریافت محموله‌های ال‌ان‌جی با قیمت بالا از آمریکا و قطر و افزایش واردات از طریق خط لوله از نروژ و آذربایجان متوسل شده است. با این حال، بنا بر اعلام اکوینور، حتی با وجود پر بودن تقریبی مخازن ذخیره‌سازی، واردات اتحادیه اروپا برای تأمین تقاضا کافی نیست. در اوایل ماه جاری INES، اتحادیه شرکت‌های ذخیره‌سازی گاز آلمان نیز هشدار داد، صنعتی‌ترین اقتصاد این اتحادیه تا سال ۲۰۲۷ همچنان در معرض خطر کمبود گاز قرار خواهد داشت، مگر اینکه احداث پایانه‌های ال‌ان‌جی بیشتر، ظرفیت ذخیره‌سازی گاز اضافی یا خطوط لوله را سرعت بخشد.

تا پیش از درگیری نظامی با اوکراین، آلمان ۴۰ درصد از گاز مورد نیاز خود را از روسیه وارد می‌کرد، اما در پی بالا گرفتن تنش‌های نظامی بین مسکو و کی‌یف، برلین تصمیم گرفت تا با افزایش واردات ال‌ان‌جی، وابستگی خود به گاز روسیه را کاهش دهد. چند روز پیش نیز، مازکوس

سوداوری از نرخ ارز

افزایش نرخ ارز عمدتاً نصیب کالاهایی می‌شود که وابستگی به واردات نداشته باشد. به عنوان نمونه صادرات مواد اولیه، مواد معدنی، شمش فولاد و پتروشیمی‌ها و در حوزه کشاورزی محصولاتی مانند پسته و زعفران بیشترین سود را از افزایش نرخ ارز می‌برند.

گام اول باید به این مسأله توجه داشت که صرفاً با اصلاح نرخ ارز نمی‌توان مزیت نسبی برای تولید کالاهای واسطه‌ای و جایگزینی آن با کالاهای وارداتی را حاصل کرد. برای تحقق این امر نیاز به طراحی استراتژی صنعتی است به گونه‌ای که زنجیره تولید یک کالا در داخل کشور شکل بگیرد و این سیاست در قالب استراتژی جایگزینی واردات قابل تحقق است. بنابراین به صرف تعدیل نرخ ارز، حجم واردات کالاهای واسطه‌ای در کشور کاهش نمی‌یابد.

تجربه یک دهه اخیر نشان داده است، در این دوره افزایش نرخ ارز، تأثیر خاصی بر جریان واردات کالاهای واسطه‌ای نداشته و تولید داخل جایگزین آن نشده است. براین اساس، نتیجه افزایش نرخ ارز در یک دهه اخیر منجر به افزایش هزینه تولید و به تبع آن افزایش قیمت کالاها و خدمات برای مصرف‌کننده بوده است.

عامل برجسته کاهش محسوس تورم

اما سیاست‌های ارزی بانک مرکزی چیست که از نظر پورا بر اهریمی موجب کاهش صادرات شده است؟ سیاست‌های ارزی بانک مرکزی صادرکننده را ملزم به بازگشت ارز حاصل از صادرات می‌کند. معادل ریالی ارز حاصل از صادرات در سال جاری، رشد قابل توجهی نسبت به ۶ ماه نخست سال گذشته داشته است به طوری که از حدود ۲۷ هزار تومان در ۶ ماهه اول سال گذشته به ۳۷ هزار و ۵۰۰ تومان در ۶ ماهه اول امسال رسیده که نشان دهنده رشد ۳۸ درصدی نرخ ارز حواله‌ای است. بنابراین فروش ارز حاصل از صادرات در مرکز مبادله ارز، سود قابل توجهی را نصیب صادرکننده می‌کند. بانک مرکزی در سال جاری، تلاش کرده است ثبات را به بازار اعلام و اقتصاد کلان بازگرداند و با گذشت ۷ ماه از سال ۱۴۰۲، آرامش خوبی به بازار ارز بازگشته است. بانک مرکزی صادرکنندگان و دارندگان حواله ارزی را ملزم به رفع تعهد ارزی نزد صرافی بانکی کرد و بر این اساس مرکز مبادله ارز و طلا برای پوشش نیازهای واردکنندگان و نیازهای ارز خدماتی راه‌اندازی شد. بانک مرکزی اعلام کرد، صادرکنندگان می‌توانند به جای حواله ارزی، اسکناس وارد کنند یا برای نیازهای خود برای تولید کالا، ارز خود را صرف واردات کالای واسطه‌ای کنند. البته این سیاست پیش‌تر هم وجود داشت و صادرکنندگان در روش‌های انتقال ارز محدودیت نداشتند. مجموع اجرای این سیاست‌ها در کنار کنترل نقدینگی، کاهش نرخ تورم مصرف‌کننده و کاهش تورم تولیدکننده را محقق ساخت. همچنین در این روند، انتظارات تورمی که در نیمه دوم سال گذشته در سطح بالایی بود توانست کاهش قابل ملاحظه‌ای پیدا کند.

تدابیر استمرار موفقیت سیاست تثبیت ارزی

بانک مرکزی برای ارتقای مدیریت بازار ارز دو برنامه راه‌اندازی صندوق تثبیت بازار ارز و راه‌اندازی معاملات سلف ارزی را در دستور کار خود دارد. صندوق تثبیت بازار ارز، بازوی بانک مرکزی در مدیریت تقاضا و عرضه در بازار ارز خواهد بود و هدف از تأسیس آن مدیریت نوسانات مقطعی در بازار و کاهش نوسانات ارزی است. معاملات سلف ارزی هم در واقع معاملات آتی بازار ارز را شکل می‌دهد، به این شکل که متقاضی ارز (واردکننده یا تولیدکننده) ارز مورد نیاز خود را در بازار رسمی پیش‌خرید می‌کند و در موعد تعیین شده حواله ارزی خود را تحویل می‌گیرد. معاملات سلف ارز موجب پیش‌بینی پذیر شدن بازار ارز شده و ریسک نوسانات ارزی را برای فعالان اقتصادی کاهش می‌دهد. عملیاتی شدن این دو اقدام قطعاً تأثیر محسوس در تداوم موفقیت سیاست تثبیت ارزی ایفا خواهد کرد.

«صادرات غیرنفتی طی ۶ ماهه ۱۴۰۲ به تفکیک بخش‌های عمده و مقایسه با مدت مشابه سال قبل» بررسی کنیم. از مجموع ۲۴ میلیارد و ۱۴۴ میلیون دلار کالاهای صادراتی در ۶ ماهه نخست امسال، ۱۲ میلیارد و ۵۴۶ میلیون دلار، پتروشیمی و محصولات پایه نفتی و ۶ میلیارد و ۳۸۶ میلیون دلار محصولات معدنی و صنایع معدنی بوده است. بنابراین ۷۸٫۴ درصد از کالاهای صادراتی، کالاهای مرتبط با نفت، گاز و معدن هستند که شامل مواد نیمه‌خام یا با فرآوری پایین تولید می‌شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد شرکت‌های پتروشیمی و شرکت‌های نفت پایه با حداکثر توان خود در حال تولید هستند و افزایش نرخ ارز در کوتاه مدت و میان مدت منجر به افزایش صادرات آنها نخواهد شد. علاوه بر این، با توجه به تفاوت قیمت انرژی در داخل کشور با خارج از کشور به اندازه کافی مزیت برای صادرات این کالاها وجود دارد و یکی از مشکلات این صنایع، عدم سرمایه‌گذاری در زنجیره ارزش است.

۱۴٫۸ درصد سهم صنعت

سهم صنعت یا صنایع غیرمرتبط با معدن انرژی از کل صادرات کشور ۱۴٫۸ درصد و سهم محصولات کشاورزی ۶٫۵ درصد است. همان‌طور که گفته شد، بخش قابل توجهی از صنایع کشور، برای ساخت محصول خود نیازمند واردات کالاهای واسطه‌ای از خارج از کشور هستند و افزایش نرخ ارز موجب افزایش بهای تمام شده این کالاها می‌شود. بنابراین افزایش نرخ ارز در عمده موارد موجب افزایش درآمد شرکت‌هایی می‌شود که با ارزش افزوده پایین‌تری تولید می‌کنند و عمدتاً وابسته به نفت، گاز و محصولات معدنی هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد افزایش درآمد این شرکت‌ها نقش چندانی در افزایش سرمایه‌گذاری برای تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر نداشته است.

۸۷ درصد سهم کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای

افزایش صادرات در پی افزایش نرخ ارز، در صورتی رخ می‌دهد که وابستگی کالاهای تولید داخل به واردات در سطح پایینی قرار داشته باشد. بررسی روند کالاهای وارداتی در ۶ ماهه اول امسال طبق جدول «واردات طی ۶ ماهه ۱۴۰۲ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل به تفکیک کالاهای مصرفی-واسطه‌ای-سرمایه‌ای» نشان می‌دهد ۸۶٫۹ درصد از کالاهای وارداتی کشور کالاهای واسطه‌ای بوده است. کالاهای واسطه‌ای، به کالاهایی گفته می‌شود که در فرایند تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. از طرف دیگر ۱۲٫۳ درصد از واردات، واردات کالاهای سرمایه‌ای است. کالاهای سرمایه‌ای، عمدتاً ماشین‌آلات صنعتی هستند. بنابراین ۸۹٫۲ درصد از کل واردات کشور در ۶ ماهه اول امسال، کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای است، براین اساس افزایش بهای ارز موجب افزایش قیمت این کالاها خواهد شد و اثر مستقیم آنها، افزایش هزینه تولید و افزایش هزینه سرمایه‌گذاری در بخش ماشین‌آلات و تجهیزات است. به عبارت روشن‌تر، افزایش بهای ارز موجب افزایش قیمت تمام شده تولیدکننده می‌شود و این مسأله موجب افزایش قیمت کالاها و خدمات در داخل کشور می‌شود. همچنین افزایش هزینه تولید، آثار مزیت صادرات کالا را تا حد زیادی خنثی خواهد کرد. در این میان، افزایش نرخ ارز عمدتاً نصیب کالاهایی می‌شود که وابستگی به واردات نداشته باشد. به عنوان نمونه صادرات مواد اولیه، مواد معدنی، شمش فولاد و پتروشیمی‌ها و در حوزه کشاورزی محصولاتی مانند پسته و زعفران بیشترین سود را از افزایش نرخ ارز می‌برند.

ضرورت طراحی استراتژی صنعتی

ممکن است این تحلیل این گونه نقد شود که اتفاقاً یکی از دلایل سهم بالای کالاهای واسطه‌ای از کل واردات، سیاست سرکوب نرخ ارز است و همین مسأله موجب شده مزیت نسبی تولید کالاهای واسطه‌ای در داخل کشور کاهش یابد. این نقد قابل تأمل و بررسی است اما در

در حالی که رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با استناد به کاهش ارزش صادرات در ۶ ماهه نخست امسال، این اتفاق را ناشی از سیاست‌های ارزی بانک مرکزی می‌داند، بررسی دقیق‌تر نشان می‌دهد با وجود سیاست تثبیت ارزی، حجم صادرات کشور در ۶ ماهه اول امسال سیر صعودی داشته و دلیل کاهش ارزش صرفاً کاهش قیمت جهانی کالاهاست

کشور به میزان قابل توجهی افزایش دهد. از طرف دیگر، گران شدن کالای وارداتی موجب کاهش تقاضا برای خرید کالاهای وارداتی شده و تقاضا به سمت خرید کالاهای تولید داخل هدایت شود. اگر شرط مارشال لرنر برقرار باشد، صادرات، افزایش و واردات کاهش می‌یابد و تراز تجاری هم بهبود پیدا می‌کند و در مجموع افزایش نرخ ارز موجب تقویت تولید داخل و افزایش رشد اقتصادی می‌شود. اما طبق این شرط، در صورتی که این قاعده حکمفرما نباشد و به زبان علم

تبعات افزایش نرخ ارز

تجربه یک دهه اخیر نشان می‌دهد، افزایش نرخ ارز بیش از آنکه موجب تقویت صادرات شود، موجب افزایش شدید تورم در داخل کشور شده و بخش تولید کشور نتوانسته از موهب افزایش نرخ ارز بهره‌برد. همچنین پیامدهای افزایش نرخ ارز در یک دهه اخیر، مسائلی نظیر افزایش نرخ تورم، کاهش قدرت خرید بزرگ‌ترین بخش مسکن و خودرو، کاهش تقاضای کل، کاهش انگیزه فعالیت در بخش‌های تولیدی و مولد، افزایش انگیزه در بخش واسطه‌گری و افزایش میل به مهاجرت در بین قشر تحصیل‌کرده و نخبه بوده است.

تبعات افزایش نرخ ارز

تجربه یک دهه اخیر نشان می‌دهد، افزایش نرخ ارز بیش از آنکه موجب تقویت صادرات شود، موجب افزایش شدید تورم در داخل کشور شده و بخش تولید کشور نتوانسته از موهب افزایش نرخ ارز بهره‌برد. همچنین پیامدهای افزایش نرخ ارز در یک دهه اخیر، مسائلی نظیر افزایش نرخ تورم، کاهش قدرت خرید بزرگ‌ترین بخش مسکن و خودرو، کاهش تقاضای کل، کاهش انگیزه فعالیت در بخش‌های تولیدی و مولد، افزایش انگیزه در بخش واسطه‌گری و افزایش میل به مهاجرت در بین قشر تحصیل‌کرده و نخبه بوده است.

میانگین نظری ایران طی شش ماهه ۱۴۰۲ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل

بخش عمده	شش ماهه ۱۴۰۲		شش ماهه ۱۴۰۱		درصد تغییرات
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
صادرات کل	۲۴.۱۴۴	۶۷.۷۲۲	۲۲.۷۹۲	۵۲.۶۷۲	۲۹
واردات کل	۳۰.۶۴۴	۱۷.۶۰۹	۲۷.۳۷۲	۱۶.۶۷۲	۱۱.۶
تراز تجاری	-۶.۵۰۰	۵۰.۰۲۵	-۴.۵۸۱	۲۵.۹۹۸	-۱۵.۲
میانگین نظری (صادرات و واردات)	۵۲.۵۸۷	۸۵.۳۳۲	۵۲.۰۶۷	۶۸.۹۶۶	۵

صادرات فرارنگی به تفکیک ماه‌های سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲

ماه	۱۴۰۲		۱۴۰۱		درصد تغییرات
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
فروردین	۳.۸۱۳	۱۰.۷۱۹	۴.۲۳۷	۸.۹۶۶	-۱۱
اردیبهشت	۳.۹۰۱	۱۰.۸۵۸	۴.۵۸۹	۹.۹۱۸	-۱۵
خرداد	۴.۸۲۳	۱۴.۱۵۰	۴.۸۱۹	۹.۶۱۱	۰
تیر	۳.۵۸۶	۱۰.۲۸۶	۳.۶۱۱	۷.۰۶۳	-۹
مرداد	۳.۸۰۳	۱۰.۳۲۲	۳.۵۵۸	۸.۵۸۲	-۱
شهریور	۴.۲۰۹	۱۱.۴۰۸	۳.۶۶۹	۸.۲۹۴	۱۵

صادرات غیرنفتی طی شش ماهه ۱۴۰۲ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل

بخش عمده	شش ماهه ۱۴۰۲		شش ماهه ۱۴۰۱		درصد تغییرات
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
پتروشیمی و صنایع معدنی	۱۲.۶۶۶	۶۰.۲	۱۲.۳۷۲	۵۵.۶۴۲	۰.۲
صنایع معدنی	۶.۳۶۶	۳۰.۵۰۲	۵.۹۶۶	۲۱.۳۷۲	۱۲
کشاورزی	۱.۵۶۶	۳.۶۱۸	۱.۳۷۲	۱.۳۷۲	۱۲
جمع صادرات غیرنفتی	۲۰.۵۹۸	۶۷.۳۳۲	۱۹.۷۱۰	۵۲.۳۷۲	۰.۲

واردات غیرنفتی طی شش ماهه ۱۴۰۲ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل

گروه کالای	شش ماهه ۱۴۰۲		شش ماهه ۱۴۰۱		درصد تغییرات
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
واسطه‌ای	۲۲.۰۸۱	۱۵.۸۷۹	۲۲.۵۰۰	۱۸.۶۵۸	۱۸
سرمایه‌ای	۲.۶۶۳	۱۰.۴	۲.۳۰۰	۱۰.۴	۱۸
مصرفی	۴.۸۸۸	۱۲.۲۲۲	۴.۹۶۶	۱۰.۸	۱۹

کشور به میزان قابل توجهی افزایش دهد. از طرف دیگر، گران شدن کالای وارداتی موجب کاهش تقاضا برای خرید کالاهای وارداتی شده و تقاضا به سمت خرید کالاهای تولید داخل هدایت شود. اگر شرط مارشال لرنر برقرار باشد، صادرات، افزایش و واردات کاهش می‌یابد و تراز تجاری هم بهبود پیدا می‌کند و در مجموع افزایش نرخ ارز موجب تقویت تولید داخل و افزایش رشد اقتصادی می‌شود. اما طبق این شرط، در صورتی که این قاعده حکمفرما نباشد و به زبان علم

وقتی شرط مارشال لرنر برقرار نیست

شرطی که ثابت یا بی‌ثباتی بازار ارز را تعیین می‌کند به شرط مارشال-لرنر معروف است. توضیح ساده شرط مارشال لرنر این است که افزایش قیمت ارز در صورتی موجب افزایش صادرات و کاهش واردات می‌شود که امکان جایگزینی کالای صادراتی کشور در بازار کشوری دیگر زیاد باشد. یعنی با تعدیل قیمت صادرکننده شما بتواند میزان صادرات خود را به خارج از

تبعات افزایش نرخ ارز

تجربه یک دهه اخیر نشان می‌دهد، افزایش نرخ ارز بیش از آنکه موجب تقویت صادرات شود، موجب افزایش شدید تورم در داخل کشور شده و بخش تولید کشور نتوانسته از موهب افزایش نرخ ارز بهره‌برد. همچنین پیامدهای افزایش نرخ ارز در یک دهه اخیر، مسائلی نظیر افزایش نرخ تورم، کاهش قدرت خرید بزرگ‌ترین بخش مسکن و خودرو، کاهش تقاضای کل، کاهش انگیزه فعالیت در بخش‌های تولیدی و مولد، افزایش انگیزه در بخش واسطه‌گری و افزایش میل به مهاجرت در بین قشر تحصیل‌کرده و نخبه بوده است.

تدابیر دولت برای توسعه پایدار اقتصادی تداوم دارد

سیاست تثبیت ارزی؛ عامل جهش صادرات

در صورت ثابت باقی ماندن قیمت نفت و سایر کالاها در ۶ ماه دوم امسال، علاوه بر رشد وزنی صادرات ارزش کالاهای صادراتی هم با رشد خوبی همراه می‌شود

تجارت

محمد رضا پورا بر اهریمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اوایل هفته جاری در همایش روز ملی صادرات اظهارات عجیبی درباره صادرات و سیاست‌های ارزی بانک مرکزی مطرح کرد. وی گفت: «اقدامات دولت سیزدهم به دلیل جدا شدن از سیاست نامناسب دولت قبل، موجب جهش صادرات غیرنفتی در سال گذشته شد. این اتفاق مثبتی بود. به نظر می‌رسد در سال ۱۴۰۲، عملکرد ۶ ماهه یک وضعیت متفاوتی را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد. آسیب‌شناسی که داشتیم نشان می‌دهد عامل اصلی که در مقایسه با سال گذشته باعث میزان صادرات منفی شده و برای اولین بار در تاریخ کشور در ۶ ماهه اول امسال تراز تجاری‌مان به منفی ۶ میلیارد دلار رسیده، وضعیت سیاست‌های ارزی بانک مرکزی است. اگر تصمیم درستی نگیریم، علی‌رغم همه اقدامات وزارت خارجه و زحمات سازمان توسعه تجارت، نمی‌توانیم نتایج مثبتی ببینیم.»

افزایش ۲۹ درصدی وزن و کاهش ۲٫۶ درصدی ارزش

این اظهارات پورا بر اهریمی از چند زاویه قابل بحث و پاسخ است. در نخستین گام، باید بررسی کنیم که آیا واقعاً افزایش ارزش صادرات در سال جاری کاهش یافته است یا خیر. جدول «مبادلات تجاری ایران طی ۶ ماهه ۱۴۰۲ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل» برگرفته از گزارش رسمی سازمان توسعه تجارت است. این گزارش نشان می‌دهد در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ حجم صادرات نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۱۱٫۶ درصد رشد کرده است. این آمار و ارقام نشان می‌دهد که حجم کالاهای صادراتی نه تنها کاهش نیافته بلکه افزایش ۲۹ درصدی هم داشته است، ولی به دلیل کاهش جهانی قیمت کالاها در ۶ ماهه نخست امسال در

وقتی شرط مارشال لرنر برقرار نیست

شرطی که ثابت یا بی‌ثباتی بازار ارز را تعیین می‌کند به شرط مارشال-لرنر معروف است. توضیح ساده شرط مارشال لرنر این است که افزایش قیمت ارز در صورتی موجب افزایش صادرات و کاهش واردات می‌شود که امکان جایگزینی کالای صادراتی کشور در بازار کشوری دیگر زیاد باشد. یعنی با تعدیل قیمت صادرکننده شما بتواند میزان صادرات خود را به خارج از

یک ربع بعد از حادثه نوبت ما بود، یعنی اگر یک ربع زودتر رفته بودیم یا این انفجار یک ربع دیرتر انجام می شد، ما هم توفیق شهادت پیدا می کردیم. با آقای حسنی از مجلس قدم می زدیم و داشتیم از کوچه پشت به سمت آن ساختمان سفید می رفتیم که یکباره دیدیم منفجر شد. وقتی آنجا رسیدیم، هیچ کسی را راه نمی دادند. بالای اتاق جلسه کمیسیون امنیت منفجر شده بود. بر اثر شوکی که ایجاد شده بود، دست چپم بی حس شده بود و برای مداوا به بیمارستان شهید مصطفی خمینی رفتیم. چند ساعتی آنجا بودم و سرم و آمپول زدند و گفتند این یک شوک عصبی است و خیلی جای نگرانی نیست. ما حالت غم زده خیلی شدید داشتیم، اینکه حالا چه می شود. رئیس جمهور و نخست وزیر مملکت و جمعی از بزرگان کشور رفتند و تعدادی هم که در انفجار حزب رفته بودند. نگرانی من برای اداره کشور بسیار زیاد بود؛ خصوصاً در استان بحران زده ای مثل استان آذربایجان غربی. این دو حادثه، حوادث بسیار تلخ، غم انگیز، سنگین و شوک آوری بود که یکی را خودم از نزدیک حضور داشتم و کمک کردم و شاهد عمق مظلومیت آنها بودم و اینکه نمی توانستیم کار خاصی کنیم

نحوه تشکیل دولت جدید پس از شهید رجایی

من با حاج احمد آقا تماس گرفتم و گفتم که من چنین کاری را انجام داده ام و همه آقایان استانداران هم اینجا هستند. اگر اجازه بدهید ما بیاییم تهران خدمت حضرت امام برسیم و نظرمان را بگوییم، البته نگفتم چه کسی را تعیین کرده ایم

گزارش

تاکنون بخش هایی از جلد نخست کتاب سال های بی حصار را بررسی و در ایران اقتصادی منتشر کردیم. کتاب که به حوادث سال های قبل و پس از انقلاب می پردازد، مجموعه خاطرات اصغر ابراهیمی اصل است که از دوران کودکی، مدرسه و تحصیلات دانشگاهی و پس از آن در دوران مسئولیت های خود روایت کرده است. خاطرات ابراهیمی اصل در شماره های اخیر به سال ۵۹ و ۶۰ و پس از آن رسیده که مسائلی را درباره آغاز جنگ تحمیلی و حمله ارتش بعث عراق به ایران عنوان کرده است. وی در این کتاب، همچنین به انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی و شهادت شهید رجایی و باهنر به عنوان رئیس جمهور و نخست وزیر کشورمان اشاراتی داشته است.

تیر ۱۳۶۰ آقای کیوش را با تخت بیمارستان و در حالی که سرم و کیسه خون به او وصل بود، از بیمارستان شهید مصطفی خمینی به مجلس بردند. با آمدن او و چند نفر دیگر از مجروحان به مجلس، مجلس از اکثریت نیتاد و رسمیت پیدا کرد. این صحنه متأثرکننده بود؛ چون ما آیت الله بهشتی را از دست داده بودیم.

انفجار دفتر نخست وزیری

بعد از انفجار دفتر حزب در هفتم تیر، در هشتم شهریور هم دفتر نخست وزیری، که در آن جلسه کمیسیون امنیت ملی تشکیل شده بود، منفجر شد. آقای رجایی، حجت الاسلام باهنر و سرهنگ هوشنگ وحید دستجردی و تعدادی از افراد شهید شدند و چند نفر دیگر مثل سرهنگ وصالی مجروح شدند و تعدادی هم سربایی مداوا شدند. در آن جلسه هم من و هم آقای حسنی دعوت بودیم. موضوع جلسه هم مشخص بود و ما باید شرکت می کردیم. یک ربع بعد از حادثه نوبت ما بود، یعنی اگر یک ربع زودتر رفته بودیم یا این انفجار یک ربع دیرتر انجام می شد، ما هم توفیق

حضور مجروحان هفتم تیر در مجلس سه شنبه نهم تیر ۱۳۶۰ جنازه شهدا تشییع شد. روزه روی مجلس وقتی جنازه شهدای هفتم تیر را تشییع می کردند، حتی یک تابوت هم برای کلاهی درست کرده بودند و فکر می کردند که شهید شده است، در حالی که بعداً معلوم شد کلاهی خودش رفته و مواد منفجره را در ساختمان دفتر حزب کار گذاشته و در حزب نفوذی بوده است.

اولین جلسه مجلس شورای اسلامی پس از حادثه هفتم تیر در دهم تیر ماه ۱۳۶۰ با حضور جانبازان حادثه انفجار حزب جمهوری برگزار شد؛ چون تعداد زیادی از نمایندگان شهید شده بودند و تعداد نمایندگان کم شده بود، مجلس به حد نصاب لازم برای تشکیل جلسه نمی رسید، اما وضعیت بحرانی بود و تشکیل جلسه مجلس در آن اوضاع ضرورت داشت. برای همین با خانواده های مجروحان هفتم تیر هماهنگی صورت گرفت تا نمایندگان مجروح، با وجود گذشت زمان اندکی از هفتم تیر در مجلس حضور پیدا کنند. با خانواده آقای کیوش هم صحبت کردند و ایشان موافقت کرد. صبح دهم

بود. وقتی به استان برگشتیم، یادم هست سخنرانی مهمی برای همکاران و دوستان کردم. در حین سخنرانی همه گریه می کردند و حتی خودم هم نمی توانستم جلوی اشک هایم را بگیرم.

معاونان من در استانداری

در زمان استانداری آذربایجان غربی نفراتی که به عنوان معاونان خود انتخاب کردم، نیروهای خوبی بودند. آنها بعداً همگی بدون استثنا رشد سیاسی بالایی داشتند و معاون وزیر، سفیر، نماینده مجلس یا فرمانده سپاه شدند. من در تئوری مدیریتی خودم، به اصولی معتقدم که یکی از آنها «انتخاب فرد صحیح» برای «کار صحیح» در «زمان صحیح» است؛ بنابراین در انتخاب هایم خیلی دقت می کنم و وقتی هم که انتخاب کردم آن نفرات می مانند و کارآمدی خوبی دارند. معاونان من در زمان استانداری آذربایجان غربی خیلی خوب بودند؛ یکی آقای مهندس مجتبی ثمره هاشمی بود که آقای دکتر باهنر، نخست وزیر، دایی ایشان می شد. ایشان نیروی مخلص و خوبی بود و معاون سیاسی من در استانداری بود. آقای حاج حسین ازسری را هم به عنوان فرماندار ارومیه منصوب کرده بودم. ایشان ترکی و کردی را خوب می دانست و بعداً فرماندار شمیرانات، فرماندار گرگان و فرماندار زابل شد. قبل از من هم مدتی معاون استانداری کردستان و مدتی هم فرماندار ایلام بود. قبل از انقلاب هم بازاری بودند. آقای

آقای موسی خیر، که قائم مقام وزیر یا رئیس سازمان مدیریت بود، با یک موتور آمده بود و می خواست برود بالا، گفتند آقا نمی شود بروید. افراد دیگری که می خواستند بروند آنجا جمع شده بودند و همه هم مسئول بودند، اما هیچ کاری نمی توانستند بکنند. اطلاعات دقیقی هم به دست نمی آمد. اصلاً نمی دانستیم، چگونه ولی می دانستیم منفجر شده است، حالا بعد از حادثه فهمیدیم که شهید رجایی یا شهید باهنر را از روی دندان هایشان شناسایی کرده اند؛ چون آنها در آن انفجار سوخته بودند. بد نیست بگویم که همین آقای مسعود کشمیری که این کار را کرد، یک بار که به ریاست جمهوری رفته بودیم، موقع نماز دیدیم آقای رجایی به ایشان تعارف کرد و وادارش کرد پیش نماز بایستد و آقای رجایی و همه ما پشت سرش نماز خواندیم. یعنی اعتماد شهید رجایی به تیمی که با او کار می کرد، خیلی بالا بود. آقای رجایی به خسرو نهرانی، به وزرا، به مسئولان، به مهندس شکرالله حیدری، رئیس دفترش و همه مجموعه افرادی که آنجا بودند، از سر صدق و خلوص اعتماد زیادی داشت. کشمیری یکی از کسانی بود که هیچ کس فکر نمی کرد چنین کاری را انجام بدهد و نمی دانستند این از کجا آمده، چه کسی او را آورده است و سوابقش چیست. گاهی دعوتنامه ها با اسم او و از طرف خسرو نهرانی برای استان می آمد و اطلاعاتی را می فرستادند که اطلاعات به کلی سری و محرمانه شورای امنیت کشور

کتاب

مدیریت بحران پس از انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی

حوادث و ترورهای مثل انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی و نخست وزیری در تهران می توانست مملکتی را متلاشی کند، اما ما زیربنا را در استان درست ساخته بودیم، بلافاصله بعد از این دو حادثه رفتیم با مسئولان، روحانیت، سپاه، معتمدین و حتی سران عشایر صحبت کردیم؛ آنها را توجیه می کردیم این حادثه بسیار غم انگیز است، اما باعث تداوم و انجام انقلاب و مملکت و نظام خواهد شد و این معنی اش فروپاشی نیست. امام هم با هوشمندی بلافاصله افراد را منصوب می کردند، یعنی بلافاصله بعد از شهادت آیت الله بهشتی، جانشین ایشان را منصوب کردند و این نشان می داد نظام از بالا فرماندهی، رهبری و مدیریت می شود و اگر سربازی می افتد پرچمش را سرباز دیگری برمی دارد و اتفاق خاصی در کلیت نظام به وجود نمی آید. درایت، هوشمندی، اقدام سریع، تصمیم گیری

و حرف هایی که حضرت امام پس از حوادث می زدند، به نظر من استحکام نظام را صد چندان می کرد و هر چند که ما با عقل ضعیف و تجربه کم خودمان خیلی احساس نگرانی می کردیم، با آن حرکت امام جرأت پیدا می کردیم و به دل حادثه می رفتیم و خدا هم کمک می کرد و مسائل حل می شد.

محمود احمدی‌نژاد نیز از افرادی بود که اولی‌حکم فرمانداری را به ایشان دادم و به فرمانداری ماکو منصوب کردم. آقای صدقیانی را هم به فرمانداری سلماس منصوب کردم که بعد چند دوره نماینده مجلس بودند. آقای جلالی‌پور را هم فرماندار مهاباد گذاشته بودم که برادر چند تا شهید بود. ایشان آن موقع عنصر خیلی فعال و خوبی بود، ولی بعد دکترا گرفت و خط و ربط سیاسی‌اش نیز نسبت به سابق فرق کرد و طرفدار جریان اصلاح‌طلبی و حزب مشارکت شد. آقای انصاری را هم به فرمانداری نقده منصوب کردم که بعد سفیر ایران در انگلیس شد. فردی را که به فرمانداری سردشت منصوب کردم، بعد فرمانده سپاه آذربایجان شرقی شد و رشد خیلی بالایی داشت. آقای تابع را فرماندار مایندوآب گذاشتم که بعد نماینده مجلس شد. آقای ضیایی را به عنوان بخشدار شاهین‌دژ منصوب کرده بودم که بعدها فرماندار کرج شدند و دو دوره نماینده مجلس بود و بعد مدیرکل خدمات بانک مرکزی شد. آقای عبدالعلی‌زاده را هم به عنوان شهردار ارومیه منصوب کردم که بعد استاندار آذربایجان شرقی شد. بعد هم نماینده شد و رد صلاحیتش کردند. آقای هاشمی‌رفسنجانی برای اینکه این مسأله را جبران کند، به او کمک کرد و وزیر مسکن و شهرسازی شد.

پاکسازی نیروهای نظامی و امنیتی استان

یکی از اقدامات من برای تأمین امنیت استان، تغییراتی بود که در سپاه، کمیته، ارتش، ژاندارمری و شهرداری ایجاد کردم. در آن موقع

همبستگی و همکاری‌شان در عمل، بر مبنای اطلاعات دقیق، مسأله خیلی مهمی بود؛ چون شایعه، خبر و بحث‌های انحرافی در منطقه کردستان زیاد بود. ما در مورد بازرانی‌ها هم این کار را کردیم. ادريس و مسعود بازانی را کنترل کردیم و آنها را در منطقه‌ای استقرار دادیم. بدین ترتیب جلو‌رفته‌هایی را گرفتیم که در منطقه می‌توانست اتفاق بیفتد، چون هنوز بعضی از مسائل همچنان ادامه دارد، خیلی جزئیات آن را نمی‌گوییم. ما گروهی هم درست کرده بودیم تا بتوانیم گروگان‌هایی را که از ما گرفته بودند، با آنها مبادله کنیم و آزاد شوند. سعید عابدین‌زاده و چند نفر مسئول بودند و توانستیم چهارپنج نفر از بچه‌هایی را که گرفتار شده بودند و از نیروهای ارزشی و نیروهای کیفی بودند، با معاوضه آزاد کنیم. حوادث و ترورهایی مثل انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی و نخست‌وزیری در تهران می‌توانست مملکتی را متلاشی کند، اما ما زیربنا را در استان درست ساخته بودیم، بلافاصله بعد از این دو حادثه رفتیم با مسئولان، روحانیت، سپاه، معتمدین و حتی سران عشایر صحبت کردیم؛ آنها را توجیه می‌کردیم که این حادثه بسیار غم‌انگیز است، اما باعث تداوم خواهد شد و این معنی‌اش فروپاشی نیست. امام هم با هوشمندی بلافاصله افراد را منصوب می‌کردند، یعنی بلافاصله بعد از شهادت آیت‌الله بهشتی، جانشین ایشان را منصوب کردند و این نشان می‌داد نظام از بالا فرماندهی، رهبری و مدیریت می‌شود و اگر سرریزی می‌افتد پرچمش را سرباز دیگری برمی‌دارد و اتفاق خاصی در لیت نظام به وجود نمی‌آید. درایت، هوشمندی، اقدام سریع، تصمیم‌گیری و حرف‌هایی که حضرت امام پس از حوادث می‌زدند، به نظر من استحکام نظام را صدچندان می‌کرد و هر چند که ما با عقل ضعیف و تجربه کم خودمان خیلی احساس نگرانی می‌کردیم، با آن حرکت امام جرأت پیدا می‌کردیم و به دل حادثه می‌رفتیم و خدا هم کمک می‌کرد و مسائل حل می‌شد.

مطرح شدن نام من برای نخست‌وزیری

پس از انفجار دفتر نخست‌وزیری در هشتم شهریور ۱۳۶۰ تا انتخاب رئیس‌جمهور جدید و نخست‌وزیری میرحسین موسوی، در محافل با جلسات سیاسی نام افراد متعددی برای تصدی نخست‌وزیری مطرح می‌شد. اسم من نیز در یکی از جلسات شورای مرکزی حزب مردمی ایران مطرح شده بود. من آن زمان از این موضوع مطلع نشدم، اما به تازگی آقای جواد منصوری که آن زمان از اعضای شورای مرکزی حزب جمهوری اسلامی بود، و شمال کرده‌اند چنین موضوعی آن زمان مطرح شده است.

انتخاب میرحسین موسوی به نخست‌وزیری

یکی از وقایع آن دوره که استاندار آذربایجان غربی بودم، انتخاب میرحسین موسوی به نخست‌وزیری بود. نام پنج نفر به عنوان نخست‌وزیر پیشنهادی برای معرفی به مجلس ارائه شده بود یا مطرح بودند؛ مهندس محمد غرضی، دکتر علی‌اکبر ولایتی، سید علی‌اکبر پرورش، مهندس میرحسین موسوی و سیدمصطفی میرسلیم. یک بار در مجلس به صورت غیرعلنی نام آقای دکتر ولایتی هم برای نخست‌وزیری مطرح شده بود، اما مجلس رأی تمایل به ایشان نداده بود. پس از آن حاج احمدآقا بشدت دنبال این بود که آقای غرضی، نخست‌وزیر شود. من اقدامی تاریخی کردم و با استانداران خوزستان، ایلام، همدان، کرمانشاه و کردستان تماس گرفتم و

دعوت کردم به ارومیه آمدند. با آنها یک جلسه هفت هشت ساعته در استانداری آذربایجان غربی داشتم. در این جلسه ما اعتقاد داشتیم که تعیین نخست‌وزیر برای ما، به عنوان استاندارانی که در جنوب و غرب و شمال‌غرب با جنگ درگیر هستیم، خیلی مهم است. نخست‌وزیراگر مفاهیم و ابعاد حمایتی جنگ، پشتیبانی جنگ، لجستیک جنگ و رسیدن به مردم و مسائل اداره این مناطق را نداند و وارد نباشد، کسانی که آسیب خواهند دید، مردم این مناطق هستند. یعنی از شمال‌غرب گرفته تا غرب و ایلام و خوزستان مردم آسیب می‌بینند و منطقه را تخلیه می‌کنند و بخشی از کشور از دست می‌رود و حادثه تاریخی که باعث جدا شدن افغانستان یا آذربایجان یا ترکمنستان و حتی تاجیکستان شده است، دوباره تکرار می‌شود. می‌خواستیم برای حفظ کشورمان یک اقدام انقلابی کنیم؛ لذا بدون اینکه به وزارت کشور یا جایی بگوییم، استاندارها را دعوت کردم و آقایان استاندارها هم به لطف و اعتمادی که به من داشتند، همه تشریف آوردند. در آن جلسه مسائل مختلفی بحث و تجزیه و تحلیل شد و به این نتیجه رسیدیم در این مقطع بهترین فرد مناسب برای نخست‌وزیری آقای میرحسین موسوی است. افراد دیگری را که نام‌شان مطرح بود، به دلایلی رد کردیم. جمع‌بندی‌مان این شد که آقای میرحسین موسوی بهترین گزینه است.

ما ماتیسی درست کردیم که اسامی پنج نفر مطرح برای گزینه نخست‌وزیری در آن آمده بود. در ستون افقی هم حدود ۲۳ سرفصل از خصوصیات که یک نخست‌وزیر باید در آن مقطع دارا بود، نوشته بودیم. پس از آن بحث و بررسی کارشناسی به آنها امتیاز می‌دادیم و در نهایت جمع امتیازات و نظرات را در جدولی آوردیم که آقای میرحسین موسوی بالاترین امتیاز را آوردند. بعد از آنجا من با حاج احمدآقا تماس گرفتم و گفتم که من چنین کاری را انجام داده‌ام و همه آقایان استانداران هم اینجا هستند. اگر اجازه بدهید ما بیاییم تهران خدمت حضرت امام برسیم و نظرمان را بگوییم، البته نگفتم چه کسی را تعیین کرده‌ایم. حاج احمدآقا گفتند باشد فردا بیایید. ما شب حرکت کردیم و ساعت ۱۱:۱۵ روز بعد به جماران رسیدیم و نماز را پشت سر حضرت امام خواندیم. بعد خدمت ایشان نشستیم و من گفتم که نمایندگی این آقایان را برعهده دارم و توضیح دادم که چنین کاری را انجام داده‌ایم، چنین بحث‌هایی کرده‌ایم و استدلال‌مان را گفتم. دلیل جمع شدن و جمع‌بندی‌مان را هم گفتم. من عرض کردم برای صرفه‌جویی در وقت اگر حضرت عالی صلاح بدانید، فقط دلایلی که آقای مهندس میرحسین موسوی می‌توانند موفق‌تر جبهه و کشور را حمایت کنند و موجب انسجام بیشتری در این وضعیت باشند، خدمت‌تان عرض می‌کنم. اگر حضرت عالی صلاح دیدید در انتخاب بین این پنج نفر نظر ما استانداران را هم در مجموعه ملاحظات دیگر لحاظ کنید. حضرت امام از نوع گزارشی که ما دادیم، نوع دلسوزی، نوع تجزیه و تحلیل‌مان و مطالبی که گفته بودیم، خرسند شدند و پذیرفتند و فرمودند که این مطالب را به آقای هاشمی‌رفسنجانی و آقای خامنه‌ای منتقل کنید و به حاج احمدآقا گفتند راه را باز کنید که سریع این موارد را به آقایان هاشمی و خامنه‌ای برسانند. بیرون از اتاق حاج احمدآقا من را به خانه‌ای در انتهای کوچه جماران برد و گفت: «کاش قبلاً به من می‌گفتی چون من حضرت امام را قانع کرده بودم که آقای غرضی نخست‌وزیر بشود و قرار بود امروز یک نامه به آقای

اولین جلسه مجلس شورای اسلامی پس از حادثه هفتم تیر در دهم تیر ماه ۱۳۶۰ با حضور جانبازان حادثه انفجار حزب جمهوری برگزار شد؛ چون تعداد زیادی از نمایندگان شهید شده بودند و تعداد نمایندگان کم شده بود، مجلس به حد نصاب لازم برای تشکیل جلسه نمی‌رسید، اما وضعیت بحرانی بود و تشکیل جلسه در آن اوضاع ضرورت داشت. برای همین با خانواده‌های مجروحان هفتم تیر هماهنگی صورت گرفت تا نمایندگان مجروح، با وجود گذشت زمان اندکی از هفتم تیر در مجلس حضور پیدا کنند. با خانواده آقای کیاوش هم صحبت کردند و ایشان موافقت کرد. صبح دهم تیر ۱۳۶۰ آقای کیاوش را با تخت بیمارستان و در حالی که سرم و کیسه خون به او وصل بود، از بیمارستان شهید مصطفی خمینی به مجلس بردند. با آمدن او و چند نفر دیگر از مجروحان به مجلس، این صحنه متأثرکننده بود؛ چون ما آیت‌الله بهشتی را از دست داده بودیم

تاریخ شفاهی

پاکسازی در نیروهای مسلح

یکی از اقدامات من برای تأمین امنیت استان تغییراتی بود که در سپاه، کمیته، ارتش، ژاندارمری و شهرداری ایجاد کردم. در آن موقع شورای فرماندهی سپاه را آقایان حسین علایی، مهدی باکری، صادق محصولی و اگر اشتباه نکنم اکبر منفرد برعهده داشتند. فرمانده کمیته‌را که عوض کردم الان اسمش یادم نیست، اما نیروی خوبی را به جای او گذاشتم. قرارگاه شمال غرب را هم درست کرده بودم و پاکسازی را انجام دادیم. یکی از بزرگ‌ترین کارهایی که در استان انجام دادیم، این بود که با کمک سرهنگ نجف‌دری، سرهنگ صیاد شیرازی، حسین علایی، مهدی باکری و نیروهایی که در دو مرحله از اصفهان آوردیم، اقدام به پاکسازی نیروهای نظامی و امنیتی استان کردیم. ما در یک مرحله هشتصد نفر و در مرحله بعد چهارصد نفر از نیروهای اصفهانی را جایگزین کرده و افراد مورداعتماد را به کار گرفتیم و امنیت را برقرار کردیم. کار بدین شکل بود که کردها پشت نیروهای ما بودند؛ یعنی نیروهای سپاه، بسیج و بخشی از نیروهای انتظامی حضور داشتند و هوایتیروز پشت سرشان پشتیبانی می‌کرد و در کنار آن نیروهای کردی را که مسلح کرده یا اسلحه‌هایشان را مجاز تلفی کرده بودیم و به آنها حقوق می‌دادیم نیز به ماکمک می‌کردند.

وزیری انتخاب کنید بروید از کسی که احتمال رئیس‌جمهورشدنش بیشتر است، نظر بخواهید. اگر قبولش دارد، به عنوان نخست‌وزیر انتخاب کنید. مدت آن مهم نیست، ولی سرپرست یا موقت نگذارید. گفتند حرف درستی است. آقای هاشمی با آقای خامنه‌ای صحبت کردند؛ چون نظراین بود که آقای خامنه‌ای کاندیدا شوند و احتمال رئیس‌جمهورشدن ایشان نیز زیاد بود. وقتی به آقای خامنه‌ای گفته بودند که آقای مهدوی کنی هم چنین چیزی گفته‌اند، ظاهراً ایشان فرموده بودند که بله آقای مهدوی خوب هستند و حرف‌شان هم درست است و نخست‌وزیر باشند. بعد آمدند به من گفتند، شما نخست‌وزیری را قبول کنید. من هم قبول کردم و سفت پای کار ایستاده‌ام. بعد از آنکه آقای خامنه‌ای رئیس‌جمهور شدند، در روزنامه جمهوری اسلامی مقاله‌ای زدند و گفتند تمام نخست‌وزیرهای بعد از انقلاب فاقد شرایط لازمی که من می‌خواهم بوده‌اند. در نتیجه از اول انقلاب، که آقای بازرگان نخست‌وزیر بوده است، تا امروز بعضی از آنها تعدادی و بعضی همه آن ده شرط لازم نخست‌وزیری را که من اعتقاد دارم، ندارند. من را هم ایشان گفتند که اول با شما صحبت کنیم. بعد از اینکه شام خوردیم، آقای مهدوی کنی فرمودند: موقعی که انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی پیش آمد و آقای خامنه‌ای را هم در مسجد تئور کردند و ایشان آسیب دیدند و در بیمارستان بودند، بحثی راجع به اینکه چه کسانی رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر باشند، مطرح شده بود. بعد از انفجار دفتر نخست‌وزیری، موقعی که قرار شد آقای خامنه‌ای برای ریاست‌جمهوری کاندیدا شوند، حاج احمدآقا از دفتر حضرت امام به من زنگ زدند و من گفتمد شما هم کاندیدا شوید. من اصلاً قصد نداشتم کاندیدا شوم؛ چون گفتند امام فرموده‌اند کاندیدا شوید، برای ریاست‌جمهوری کاندیدا شدم. یک روز مانده به انتخابات، حاج احمدآقا زنگ زدند و فرمودند که که امام نظرشان این است که استعفا بدهید. من هم گفتم چشم و رفتم استعفا دادم. موقعی که نتیجه انتخابات را اعلام کردند، آرای آقای خامنه‌ای شانزده میلیون رأی و آرای آقای مهدوی کنی و رأی‌های باطله مجموعاً ۲۳۵ هزار رأی اعلام شد. خب من خیلی آزرده شدم؛ من که نمی‌خواستم کاندیدا شوم. امام فرمودند و من هم پذیرفتم و بعد که گفتند استعفا بدهم، باز هم قبول کردم، اما اعلام نتایج به این شکل بود که بگویند آقای مهدوی کنی و رأی باطله ۲۳۵ هزار رأی بوده است که موجب ناراحتی من شد. موضوع دوم اینکه بعد از انفجار دفتر رئیس‌جمهور و شهادت آقای رجایی و باهنر، سراغ من آمدند که شما نخست‌وزیری موقت را بپذیرید. من گفتم در این وضعیت کشور که همه چیز با حمله منافقین و خارجی‌ها در تلاطم است، خود ما اگر بپذیریم یک دولت موقت بگذاریم، می‌گویند این نظام رفتنی است. بهتر است شما هر که را می‌خواهید برای نخست

خامنه‌ای بدهیم.» من گفتم: قرارمان با استانداران این بود که فقط به حضرت امام بگوییم. ما رفتیم پیش آقای هاشمی‌رفسنجانی و مطالب را کامل توضیح دادیم. آقای هاشمی‌رفسنجانی فرمودند که شما اول منزل آقای مهدوی کنی بروید و با ایشان هم صحبت کنید و بگویید انتخاب اول شما آقای مهدوی کنی است و اصرار هم نکنید، ایشان به دلایلی نمی‌پذیرد، بعد آقای میرحسین موسوی را مطرح کنید.

پس از جلسه با حضرت امام، استانداران به دلیل مشغله کاری باید به استان‌های خود برمی‌گشتند. از طرف دیگر چون بدون اجازه آمده بودند، وزارت کشور هم حساس شده بود که یکباره استانداران در محل خدمت خود نیستند؛ بنابراین به من، آقای تولایی و آقای رحمانی مسئولیت دادند که برویم و با آیت‌الله مهدوی کنی صحبت کنیم. ما شب حدود ساعت ۹:۱۵ به منزل آقای آیت‌الله مهدوی کنی رفتیم و موضوع را مطرح کردیم. گفتیم ما جلسه‌ای گذاشته‌ایم و جمع بندی کرده‌ایم و به چنین نتیجه‌ای رسیده‌ایم. ابتدا خدمت حضرت امام رفتیم و با نظر ایشان با آقای هاشمی‌رفسنجانی هم دیدار و موضوع را مطرح کردیم. ایشان گفتند که اول با شما صحبت کنیم. بعد از اینکه شام خوردیم، آقای مهدوی کنی فرمودند: موقعی که انفجار دفتر حزب جمهوری اسلامی پیش آمد و آقای خامنه‌ای را هم در مسجد تئور کردند و ایشان آسیب دیدند و در بیمارستان بودند، بحثی راجع به اینکه چه کسانی رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر باشند، مطرح شده بود. بعد از انفجار دفتر نخست‌وزیری، موقعی که قرار شد آقای خامنه‌ای برای ریاست‌جمهوری کاندیدا شوند، حاج احمدآقا از دفتر حضرت امام به من زنگ زدند و من گفتمد شما هم کاندیدا شوید. من اصلاً قصد نداشتم کاندیدا شوم؛ چون گفتند امام فرموده‌اند کاندیدا شوید، برای ریاست‌جمهوری کاندیدا شدم. یک روز مانده به انتخابات، حاج احمدآقا زنگ زدند و فرمودند که که امام نظرشان این است که استعفا بدهید. من هم گفتم چشم و رفتم استعفا دادم. موقعی که نتیجه انتخابات را اعلام کردند، آرای آقای خامنه‌ای شانزده میلیون رأی و آرای آقای مهدوی کنی و رأی‌های باطله مجموعاً ۲۳۵ هزار رأی اعلام شد. خب من خیلی آزرده شدم؛ من که نمی‌خواستم کاندیدا شوم. امام فرمودند و من هم پذیرفتم و بعد که گفتند استعفا بدهم، باز هم قبول کردم، اما اعلام نتایج به این شکل بود که بگویند آقای مهدوی کنی و رأی باطله ۲۳۵ هزار رأی بوده است که موجب ناراحتی من شد. موضوع دوم اینکه بعد از انفجار دفتر رئیس‌جمهور و شهادت آقای رجایی و باهنر، سراغ من آمدند که شما نخست‌وزیری موقت را بپذیرید. من گفتم در این وضعیت کشور که همه چیز با حمله منافقین و خارجی‌ها در تلاطم است، خود ما اگر بپذیریم یک دولت موقت بگذاریم، می‌گویند این نظام رفتنی است. بهتر است شما هر که را می‌خواهید برای نخست

۲۶ هزار تن محصولات گلخانه‌ای طی یک سال به روسیه صادر شد

رئیس سازمان جهاد کشاورزی از صادرات بالغ بر ۲۶ هزار تن محصولات سبزی و صیفی گلخانه‌ای استان تهران به کشور روسیه طی یک سال خبر داد. جبرئیل برادری، رئیس جهاد کشاورزی در سفر به روسیه و حضور در نمایشگاه Made in Russia مسکو با اشاره به توانمندی‌های صادراتی بخش کشاورزی استان تهران گفت: ۲۶ هزار تن انواع فلفل، بادمجان، کاهو، کلم، کرفس و گوجه‌فرنگی تولیدی استان از فروردین ماه سال گذشته تا کنون به روسیه صادر شده است.

وی ادامه داد: بیشترین میزان صادرات در بین شهرستان‌های استان تهران مربوط به شهرستان‌های ورامین و پیشوا است و اغلب از مرز آستارا صادرات انجام می‌شود.

برادری تصریح کرد: همچنین ۳۶ هزار تن پسته و مغز پسته، زعفران، قارچ خوراکی، رز شاخه بریده، آگاو (نوعی گل زینتی)، سبزیجات خشک و گیاهان دارویی از استان تهران در یک سال اخیر صادر شده که قرنطینه و کنترل بهداشتی این محصولات توسط حفظ نباتات و قرنطینه سازمان جهاد کشاورزی استان انجام می‌شود.

وی در خصوص روند صادرات این محصولات گفت: کشاورزان استان تهران به دلیل ارزایری بالا و سهولت تبادلات مالی نسبت به کشورهای اروپایی، روسیه را مقصد مناسبی برای صادرات محصولات خود می‌دانند.

جشنواره گل‌های داوودی از دیروز آغاز به کار کرد

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور از آغاز به کار هفتمین جشنواره گل‌های داوودی در باغ گیاه‌شناسی ملی ایران از یکم آبان تا ۲۵ آذرماه سال جاری خبر داد.

«علی علیزاده علی‌آبادی» در گفت‌وگو با ایرنا درباره جشنواره گل‌های داوودی افزود: این جشنواره همه ساله در پی استقبال هم‌وطنان هم‌زمان با شروع فصل زیبای پاییز برپا می‌شود.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور اظهار داشت: در این جشنواره بیش از ۵۳۰ رقم از گل‌های داوودی در ۱۰۰ رنگ مختلف در معرض دید عموم قرار می‌گیرد که در فضایی به وسعت چهارهزار مترمربع کشت شده است.

وی، هدف از برگزاری این جشنواره را آشنایی شهروندان با باغ گیاه‌شناسی ملی ایران به‌عنوان یک سرمایه ملی، ارتقای فرهنگ جامعه در زمینه جنبه‌های حفاظت و حفظ گونه‌های گیاهی کشور برشمرد.

علیزاده تصریح کرد: مطابق آخرین آمارهای جهانی ۱۶۰ گونه گل داوودی در سطح جهان شناسایی شده که مشتمل بر ۲۰ هزار رقم است. وی گفت: بازدیدکنندگان می‌توانند همه روزه از ۹ صبح تا ۱۷ عصر با مراجعه به باغ گیاه‌شناسی ملی ایران از این جشنواره دیدن کنند.

افزایش ۴۴ درصدی تولید گندم

وزارت جهاد کشاورزی با همکاری دولت در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ با خرید تضمینی ۱۰ میلیون و ۳۵۷ هزار تن گندم از کشاورزان ۳۱ استان کشور، افزایش نسبت به سال گذشته ۴۴ درصد و نسبت به دو سال گذشته ۱۲۸ درصد داشته باشد

خودکفایی در تولید گندم نان

وزارت جهاد کشاورزی با همکاری دولت در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ توانست با خرید تضمینی ۱۰ میلیون و ۳۵۷ هزار تن گندم از کشاورزان ۳۱ استان کشور، افزایش نسبت به سال گذشته ۴۴ درصد و نسبت به دو سال گذشته ۱۲۸ درصد داشته باشد. خرید تضمینی گندم در دو سال گذشته ۸/۵ میلیون تن و سال گذشته ۱۰ میلیون تن بود. خرید بیش از ۱۰ میلیون تن گندم در سال زراعی جاری، کشور را در گندم نان به خودکفایی رساند و یکی از توفیقات بزرگ دولت در تولید و تأمین این محصول استراتژیک رقم خورد.

آنچه که در عصر حاضر دارای اهمیت است مسأله مهم امنیت غذایی، درآمدهای ارزی حاصل از صادرات مواد غذایی و نقش غیرقابل انکار صنعت غذایی در اشتغالزایی است که موجب شده تا این صنعت به عنوان یکی از صنایع مهم در رشد اقتصادی کشور مورد توجه قرار گیرد.

طبق اعلام آمار رسمی بیش از ۳.۵ میلیون تن کالای کشاورزی، دامی، شیلاتی و غذایی به ارزش ۲ میلیارد و ۴۲۸ میلیون دلار در نیمه نخست امسال از کشور صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۲ درصدی در وزن و ۲۱ درصدی در ارزش همراه بوده است.

کشورهای عراق، افغانستان، امارات متحده عربی و پاکستان مهم‌ترین مقاصد صادراتی محصولات غذایی ایران محسوب می‌شوند. با توجه به برنامه‌های توسعه صادرات کشور مبنی بر تمرکز بر بازار کشورهای همسایه، آزاد شدن صادرات نان با آرد غیرایرانه‌ای می‌تواند در گام نخست به این کشورها می‌تواند ارزآوری را به کشور افزایش دهد.

صادرات نان ایرانی به آن سوی مرزها

کشورهای همسایه ایران با بیش از ۴۰۰ میلیون نفر جمعیت، بازار هدف صادراتی بسیار مناسبی برای صادرات نان ایرانی هستند

گزارش

نقیسه امامی
روزنامه نگار

وزارت جهاد کشاورزی با ارسال نامه‌ای به سازمان توسعه تجارت اعلام کرد که صادرات نان با آرد غیرایرانه‌ای با تأیید اداره کل غله و خدمات بازرگانی هر استان بلامانع است. در سال‌های گذشته به دلیل کمبود آرد و واردات گندم، صادرات نان به سایر کشورها ممنوع شده بود اما امسال صادرات نان با توجه به خودکفایی در گندم خبازی و اهمیت و ضرورت ارزآوری مجاز اعلام شده است. در همین راستا احمد خانی

نوذری، سرپرست معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی طی نامه‌ای به رئیس سازمان توسعه تجارت با موضوع صادرات نان با آرد غیرایرانه‌ای اعلام کرده است: «در خصوص بلامانع بودن صادرات نان غیرایرانه‌ای به اطلاع می‌رساند همان‌طور که قبلاً به آن سازمان منعکس شده است، مجدداً یادآوری می‌شود مرجع تشخیص و تعیین آرد مورد استفاده در تهیه نان، اداره کل غله و خدمات بازرگانی استان است که باید صورت وضعیت گندم خریداری‌شده به صورت آزاد را کنترل و میزان آرد استحصالی آن را محاسبه و تعیین نماید.» لذا چنانچه با تعیین اداره کل فوق‌الذکر گندم مورد استفاده برای

تهیه نان به صورت غیرایرانه‌ای خریداری شده باشد، گمرک بر اساس مستندات مربوطه آن را تأیید نماید، به‌استناد مفاد بند ماده ۲۳ قانون احکام دائمی و سایر مقررات و ضوابط جاری صادرات آن نان از نظر این معاونت بلامانع است.

بازار هدف ۴۰۰ میلیون نفری کشورهای همسایه

کشورهای همسایه ایران با بیش از ۴۰۰ میلیون نفر جمعیت بازار هدف صادراتی بسیار مناسبی برای صادرات نان ایرانی محسوب می‌شوند. به طوریکه برخی از انواع نان‌های ایرانی از جمله نان لواش در برخی از کشورهای همسایه مانند ارمنستان از محبوبیت زیادی برخوردار است.

طبق اعلام سازمان غذا و دارو سرانه مصرف نان در ایران ۱۲۵ کیلوگرم است که دو برابر سرانه مصرف اروپایی هاست با این تفاوت که بخش عمده نان مصرفی در اروپا نان صنعتی است در حالی که سهم نان صنعتی در کشور ما ۸ تا ۹ درصد است و بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری بدون ریسک در این حوزه در راستای رونق تولید، اصلاح الگوی تغذیه‌ای و اشتغالزایی وجود دارد.

بی شک نخستین نکته‌ای که در خصوص صادرات نان ایرانی حائز اهمیت است کیفیت بالا و منطبق با استانداردهای کشورهای هدف است. علاوه بر این آنچه که همواره در حوزه صادرات از کشور ما مورد بحث بوده است، بسته‌بندی حرفه‌ای و اصولی

در سال‌های گذشته به دلیل کمبود آرد و واردات گندم، صادرات نان به سایر کشورها ممنوع شده بود اما امسال صادرات نان با توجه به خودکفایی در گندم خبازی و اهمیت و ضرورت ارزآوری مجاز اعلام شده است

رشد ۲۱ درصدی صادرات محصولات غذایی و کشاورزی

شکلات، کنسروها، طعم‌دهنده‌ها، خمیرهای خوراکی و مخمرها به ارزش ۳۳۶ میلیون و ۸۱۲ هزار دلار بود که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رشد ۲۲ درصدی در وزن و ۱۹ درصدی در ارزش همراه بوده است. وی تأکید کرد: ۹۴ درصد وزن و ۸۴ درصد ارزش صادرات کالاهای شیلاتی، دامی، زراعی، باغی و غذایی کشور در نیمه نخست امسال به کشورهای همسایه بوده که تشکل‌ها با سازماندهی مناسب و بهره‌گیری از دانش روز، بسته‌بندی، حمل و نقل مناسب و ارتباطات مؤثر می‌توانند ضمن توجه به زنجیره تأمین و ارزش و توسعه بازارهای کشورهای همسایه، افزایش صادرات به بازارهای دورتر را نیز در دستور کار داشته باشند و ارزآوری مناسب‌تری را دنبال کنند.

میلیارد و ۴۲۸ میلیون دلار، ۴۲۴ هزار و ۸۷۱ تن آن به ارزش ۶۱۶ میلیون دلار، محصولات دامی، شیلاتی و لبنی بود که این کالاها نسبت به نیمه نخست سال ۱۴۰۱ با رشد ۴۴ درصدی در وزن و ۳۷ درصدی در ارزش همراه بوده است. وی گفت: ۲ میلیون و ۴۶۶ هزار تن کالای زراعی و باغی به ارزش یک میلیارد و ۲۹۲ میلیون دلار نیز بخش دیگری از گروه کالایی غذایی و کشاورزی است که در این مدت صادر شده است. سخنگوی کمیسیون توسعه تجارت خانه صمت ادامه داد: این میزان صادرات نسبت به مدت مشابه پارسال با وجود کاهش هشت درصدی در وزن، با رشد ۱۶ درصدی در ارزش همراه بوده و ۵۱۷ هزار تن دیگر از کالاهای این گروه، محصولات فرآوری شده، شیرینی و

سخنگوی کمیسیون توسعه تجارت خانه صنعت، معدن و تجارت ایران گفت: بیش از ۳.۵ میلیون تن کالای کشاورزی، دامی، شیلاتی و غذایی به ارزش ۲ میلیارد و ۴۲۸ میلیون دلار در نیمه نخست امسال صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۲۱ درصدی در وزن و ۲۱ درصدی در ارزش همراه بوده است.

«سیدروح الله لطیفی» در نشست صادرکنندگان برتر تشکل‌ها و مدیریت‌های تعاون روستایی ایران که به مناسبت روز صادرات برگزار شد، اظهار داشت: در نیمه نخست امسال ۶۷.۷ میلیون تن کالای غیرنفتی به ارزش ۲۴۰.۱ میلیارد دلار صادر شد که ۳۰.۵ میلیون تن کالا به ارزش ۲ میلیارد و ۴۲۸ میلیون دلار، شیلاتی، لبنی، کشاورزی و غذایی بوده که ۶ درصد وزن و ۱۰ درصد ارزش کل صادرات در نیمه نخست را به خود اختصاص داده است. وی افزود: صادرات به‌عنوان پیش‌شران و موتور حرکت اقتصاد کشور اهمیت ویژه‌ای دارد و سیاست‌گذاران و تولیدکنندگان توجه به کیفیت، استمرار تأمین، قیمت رقابتی، ذائقه و کشف بازارهای هدف را در نظر بگیرند. لطیفی درباره صادرات ۶ ماهه محصولات غذایی، زراعی و کشاورزی توضیح داد: از سه میلیون و ۵۲۱ هزار تن کالای دامی، کشاورزی، شیلاتی و غذایی به ارزش ۲

به‌کارگیری هوش مصنوعی؛ انقلاب بهره‌وری در بخش کشاورزی

معاون وزیر جهاد کشاورزی، با تأکید بر استفاده بهینه از فناوری‌های نوین گفت: با استفاده از هوش مصنوعی می‌توان تحولات قابل‌توجهی در بخش کشاورزی و امنیت غذایی به وجود آورد و به تحقق خودکفایی در این حوزه نزدیک‌تر شد. وی با اشاره به اینکه استفاده از فناوری هوش مصنوعی نه تنها به توسعه اقتصادی، بلکه به حفظ محیط‌زیست و افزایش استقلال اقتصادی نیز کمک خواهد کرد، بر به‌کارگیری از هوش مصنوعی در راستای تحول و انقلاب بهره‌وری در بخش کشاورزی تأکید کرد.

سید مجتبی خیان‌نکویی، معاون وزیر جهاد کشاورزی در حاشیه بازدید از غرفه‌های حاضر در ششمین نمایشگاه بین‌المللی آیفارم از راه‌اندازی پژوهشگاه هوش مصنوعی با ارتقاء پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی به پژوهشگاه فناوری‌های نوین کشاورزی خبر داد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی هوش مصنوعی را به عنوان مهم‌ترین فناوری نوین مرز دانش دانست و گفت: استفاده از این فناوری در بخش کشاورزی بویژه گلخانه‌ها اثربخش است و می‌تواند موجب بهره‌وری شود. رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با اشاره به اینکه از هوش مصنوعی در سال‌های اخیر در بسیاری از حوزه‌ها برای افزایش بهره‌وری و بازدهی استفاده می‌شود، خاطر نشان کرد: استفاده از هوش مصنوعی به کشاورزان کمک می‌کند تا از طریق داده‌های به‌دست‌آمده در مورد دما، بارش، سرعت باد و تابش خورشید و تحلیل چنین داده‌هایی در طول زمان و مقایسه آنها در رسیدن به

نتایج مطلوب از نظر کمی و کیفی پیشرو باشند. خیان‌نکویی با اشاره به اینکه ظرفیت این فناوری برای تحول در بخش کشاورزی خیلی بیشتر از این چیزی است که در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار گرفته است، اظهار امیدواری کرد: با راه‌اندازی پژوهشگاه هوش مصنوعی با ارتقاء پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی به پژوهشگاه فناوری‌های نوین کشاورزی و دستیابی به دانش‌های فنی در این حوزه، تحول چشمگیری در آینده بخش کشاورزی شاهد خواهیم بود.

خبر

دهک‌های «هشتم» و «نهم» در صف استفاده از یارانه تشویقی ۱۲۰ هزارتومانی

در حالی از ابتدای هفته گذشته امکان بهره‌مندی از یارانه تشویقی ۱۲۰ هزار تومانی برای دهک‌های درآمدی ششم و هفتم همچون دهک‌های اول تا پنجم درآمدی فراهم شده است که طبق اعلام وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دهک‌های «هشتم» و «نهم» نیز به تدریج به این طرح اضافه خواهند شد.

به گزارش ایسنا، بیش از چهار ماه از اجرای سراسری طرح کالابرج الکترونیک در کشور می‌گذرد؛ طرحی که ۱۱ قلم کالای اساسی شامل برنج ایرانی، حبوبات، شیر کم‌چرب، پنیر، ماست کم‌چرب، مرغ، تخم‌مرغ، روغن مایع، ماکارونی و قند و شکر که طبق نظر انستیتوی تغذیه ایران به تأیید رسیده، در سبد غذایی این طرح تعریف شده است و مضمولان این طرح در صورت خرید ۲۰۰ هزار تومان از مبلغ یارانه از میان ۱۱ قلم کالای سبد غذایی تعریف شده، مشمول دریافت یارانه تشویقی ۱۲۰ هزار تومانی خواهند شد.

در حال حاضر برای اجرا ۱۴۵ هزار مغازه و فروشگاه به طرح متصل شده‌اند.

البته فاز اول اجرای سراسری این طرح به این گونه بود که سه‌دهک اول درآمدی و مددجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد، از امتیاز تشویقی بهره‌مند شدند و اگر ۷۰ درصد مبلغ یارانه خود را از میان این ۱۱ قلم خریداری می‌کردند، مبلغ یارانه آنها ۲۰ درصد افزایش می‌یافت، اما در مرحله دوم، سه‌دهک اول درآمدی و مددجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد (۵۰)، از امتیاز تشویقی بهره‌مند شدند، با این تفاوت که شرط بهره‌مندی از افزایش اعتبار خرید حداقل ۲۰۰ هزار تومان از اعتبار یارانه اعلام شد و در صورتی که سرپرستان خانوار این مبلغ از یارانه خود را از میان اقلام کالاهای اساسی خریداری می‌کردند، مشمول امتیاز تشویقی می‌شدند.

به مرور و از اول شهریورماه یارانه تشویقی به دهک‌های درآمدی چهارم و پنجم در قالب کالابرج تسری یافت و دهک چهارم و پنجم هم مشمول این یارانه تشویقی شدند.

اما از ابتدای هفته گذشته و در فاز ششم اجرای طرح کالابرج الکترونیک، دهک‌های ششم و هفتم درآمدی همچون دهک‌های یک تا پنج مشمول دریافت امتیاز تشویقی طرح کالابرج شدند و آنها نیز چنانچه ۲۰۰ هزار تومان از مبلغ یارانه خود را از میان ۱۱ قلم کالای سبد غذایی تعریف شده خریداری کنند، مشمول دریافت یارانه تشویقی ۱۲۰ هزار تومانی خواهند شد؛ به عبارتی با استفاده از این طرح، یارانه دهک‌های یک تا ۳ درآمدی به ۵۲۰ هزار تومان و یارانه دهک‌های چهارم تا هفتم درآمدی به ۴۲۰ هزارتومان ارتقا می‌یابد.

با این وجود وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی روز گذشته به ایسنا اعلام کرد که دهک‌های هشتم و نهم به تدریج به طرح کالابرج الکترونیک اضافه خواهند شد.

که هر واحد، یک نفر را جذب کند به طور متوسط یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر می‌توانند جذب بنگاه‌ها و واحدهای صنفی شوند. طبق آخرین داده‌های آماری از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور، در نیمه نخست امسال ۶۴ هزار و ۳۴۷ مهارت‌آموز در ۲۲ هزار و ۴۱۹ بنگاه اقتصادی، آموزش‌های مهارتی را در محیط واقعی کسب کرده‌اند. در سال گذشته نیز ۹۸ هزار و ۶۵۹ نفر در ۳۶ هزار و ۳۴۲ واحد صنفی و بنگاه اقتصادی، آموزش‌ها را سپری کردند. این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۲۷ هزار و ۴۰۳ کارآموز، آموزش‌ها را سپری کرده بودند، رشد قابل توجهی را نشان می‌دهد. سازمان فنی و حرفه‌ای کشور اقدامات اصلاحی روی طرح مهارت‌آموزی در محیط کار واقعی انجام داده است، براین اساس کل فرایند به صورت الکترونیکی و برقراری ارتباط آسان بین مهارت‌آموزان و مراکز آموزشی از طریق سامانه انجام می‌شود و همچنین رفع مشکلات حفاظت و ایمنی مراکز مهارت‌آموزی و واحدهای تولیدی، اتصال پورتال به سامانه سازمان تأمین اجتماعی و طراحی و پیاده‌سازی سامانه یکپارچه ملی را انجام می‌دهد. سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در دولت سیزدهم با توسعه چتر آموزشی و راه‌اندازی نهضت ملی آموزش، مهارت‌های فنی و حرفه‌ای را برای ۱۹ گروه از اقشار جامعه بخصوص نسل جوان فراهم کرده است تا زمینه ورود کارآموزان به محیط کار فراهم شود. این سازمان دارای ۶۴۰ مرکز آموزش دولتی، ۵ هزار و ۴۰۰ مرکز جوار کارگاهی و ۱۴ هزار آموزشگاه خصوصی متولی ارائه آموزش‌های مهارتی است و پیش‌بینی آموزش سالانه ۴ میلیون نفر را انجام می‌دهد. آموزش در محیط کار واقعی، طرح نخلستان، کهد، مدارس تابستانه، امضای تفاهمنامه با صنایع و نهادهای مختلف در راستای ارائه آموزش‌های مهارتی، تدوین استانداردهای شایسته و توانمندسازی دانشجویان برای ورود به بازار کار از مهم‌ترین برنامه‌های آموزشی در دولت سیزدهم است که از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور دنبال می‌شود.

در این طرح کارجویان از نزدیک با فعالیت‌های کارفرمایان، مدیریت، بنگاهداری، دخل و خرج، درآمدزایی، بازاریابی و برخورد با مشتری و سایر موارد آشنا می‌شوند.

طبق اعلام سازمان فنی و حرفه‌ای کشور، حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحد صنفی توانایی ورود به طرح محیط کار واقعی را دارند. در صورتی

همچنین تدوین و به‌روزرسانی استانداردهای آموزشی مورد نیاز، نظارت بر اجرای دوره‌های آموزشی، صدور کارت شناسایی برای مربی و مهارت‌آموز، برگزاری دوره توجیهی برای مهارت‌آموزان، استفاده از مربی و استادکار به عنوان آزمونگر و طرح سؤال، پوشش بیمه مسئولیت مدنی برای مهارت‌آموزان و برگزاری دوره آموزشی روش و فنون تدریس برای مربیان از دیگر وظایف این سازمان است.

حرفه‌ای است که طی آن دانش مهارت و شایستگی‌های مورد نیاز از استادکار به مهارت‌آموز، همزمان با فرایند، تولید محصول ارائه خدمات منتقل می‌شود. این نوع آموزش باعث آشنایی با محیط کسب و کار، کسب تجربه و آماده‌سازی و ایجاد خودباوری در مهارت‌آموز برای ورود به عرضه اشتغال و کارآفرینی می‌شود.

توسعه رشته‌های آموزشی مورد نیاز بدون سرمایه‌گذاری جدید در مراکز دولتی و با استفاده از ظرفیت بنگاه‌های اقتصادی، کاهش هزینه‌های تولید، خدمات از طریق جذب و بکارگیری نیروهای مهارت‌آموزخته از مهم‌ترین مزایای این طرح است.

سازمان فنی و حرفه‌ای کشور در این طرح ملکف است از کارآموزان، آزمون پایان دوره گرفته و گواهینامه مهارت صادر کند.

افزایش سهم بنگاه‌های اقتصادی در مهارت کارجویان

بیش از ۸۰ درصد کارآموزان آموزش دیده، جذب بازار کار شدند

دولت سیزدهم در راستای اشتغالی پایدار نیروی کار از ظرفیت و توان آموزشی- علمی بنگاه‌های اقتصادی استفاده می‌کند، این کار باعث شده است تا بیش از ۸۰ درصد کارآموزان آموزش دیده، جذب بازار کار شوند

گزارش

این طرح با رویکرد ایجاد بستر لازم برای اشتغال مولد و پایدار، استمرار و تثبیت اشتغال فرصت‌های موجود و مورد نیاز جامعه بویژه در مشاغل خرد و خانگی مورد اهتمام سازمان فنی و حرفه‌ای کشور قرار گرفته است.

استفاده از ظرفیت اصناف

در این طرح از ظرفیت بخش‌های غیردولتی بخصوص اصناف استفاده شده است. حفظ و پایداری مشاغل سنتی و بومی بخصوص در صنایع دستی و سنتی، آشنایی با محیط کسب

و کار، استفاده از ظرفیت بنگاه‌های اقتصادی، کمک به بنگاه‌های فعال به منظور شناسایی و جذب نیروی کار مستعد و توانمند از مهم‌ترین اهداف اجرایی این طرح است.

امروزه مهارت‌آموزی در محیط کار واقعی، یکی از روش‌های آموزشی فنی و

آموزش در محیط کار واقعی یکی از طرح‌های سازمان فنی و حرفه‌ای کشور است. این طرح در راستای اجرایی کردن بند ۲ سیاست‌های کلی اشتغال ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب و بند ۵ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در دولت سیزدهم به صورت جدی اجرایی شده است.

این نوع آموزش به کارآموزان فرصت می‌دهد تا مفاهیم نظری را در محیط‌های کاری واقعی و به صورت عملی فراگیرند.

در این روش تلفیق دانش و تجربه به صورت همزمان اتفاق می‌افتد و کارآموزان می‌توانند مباحث تئوری را در کنار مباحث علمی سپری کنند.

سطح‌بندی نظام تأمین اجتماعی چندلایه

(با تأکید بر کاهش فقر مطلق)، عواید و منافع عمومی برای افراد با ویژگی خاص یا تمام افراد جامعه را در نظر می‌گیرد. این عایدی‌ها به طور عمده در زمان افزایش بیکاری یا زمانی که عواید مستمری عمومی کاهش یابد، نقش مهم‌تری ایفا می‌کنند. در جامعه‌ای که جمعیت پیر رو به افزایش است، نقش این لایه حمایتی می‌تواند بیشتر آشکار شود. در واقع جامعه هدف لایه حمایتی، گروه‌های آسیب‌پذیر و کم‌توانی هستند که به دلیل فقدان شغل رسمی، در طول عمر خود از حمایت صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی کشور محروم مانده‌اند. نکته اصلی اینجاست که همه این موارد را بخش دولتی اداره می‌کند و به صورت اجباری است.

لایه دوم مرتبط با مشارکت نیروی کار در طرح مستمری خصوصی یا دولتی اجباری یا شبه‌اجباری است و متمرکز بر جایگزینی درآمد در دوران بازنشستگی است. در این لایه صندوق‌های بیمه بازنشستگی وجود دارند که با دریافت

حقوق بیمه از افراد (مشارکت کارگر و کارفرما)، مزایایی را در دوران بازنشستگی به آنها پرداخت می‌کنند. سازمان تأمین اجتماعی با حدود ۴۶ میلیون نفر افراد تحت پوشش در این لایه قرار می‌گیرد و در نهایت لایه سوم شامل پس‌انداز داوطلبانه برای دوران بازنشستگی و یک لایه بیمه‌ای اختیاری و همچنین تکمیل‌کننده دو لایه اول است. هدف ایجاد این لایه نیز ایجاد بسترهایی برای پس‌انداز بیشتر افراد برای دوران بازنشستگی است. به این ترتیب، در استقرار تأمین اجتماعی چندلایه، دولت و نهادهای مرتبط با بازتوزیع درآمدهای ملی وظیفه اصلی را در ساخت‌یافتگی لایه حمایتی دارند -لایه‌ای از نظام تأمین اجتماعی که در ایران غایب است- و قرار نیست صندوق‌های بیمه‌ای مربوط به شغلان در تأمین منابع مورد نیاز برای حمایت از آزاد مردم نقش داشته باشند.

جایگاه سازمان تأمین اجتماعی

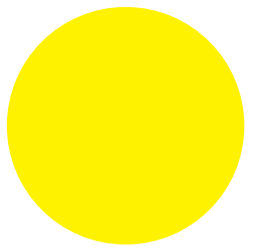
علی‌اکبر عیوضی، دبیر کانون

و افراد تحت پوشش آنها- است. تفاوت ساختاری وجود دارد بنابراین نباید منابع ریالی سازمان تأمین اجتماعی برای حمایت از گروه‌های خاص غیربیمه شده استفاده شود. او اضافه کرد: وظیفه دولت اصل ۲۹ قانون اساسی کشور است. در آن تأکید کرده دولت موظف است به همه شهروندان خدمات درمانی، مستمری، ازکافتادگی و... ارائه کند. به گفته وی، تأمین اجتماعی چندلایه و گسترش نظام تأمین اجتماعی با هدف استقرار لایه حمایتی، ترجمان اجرایی اصل ۲۹ قانون اساسی کشور است. عیوضی تأکید می‌کند: با این حال باید توجه داشته باشیم سازمان تأمین اجتماعی که از محل حق بیمه‌های کارگران شکل گرفته، موضوع تأمین اجتماعی فراگیر یا چندلایه نیست. در واقع میان مفهوم تأمین اجتماعی در نظام فراگیر با سازمانی به نام تأمین اجتماعی که متولی خدمت‌رسانی به یک گروه خاص -کارگران، بازنشستگان

اجتماعی، اقداماتی در جهت استقرار یک نظام تأمین اجتماعی جامع، فراگیر و چندلایه صورت گرفته است؛ تأمین درمان رایگان برای افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد یا گسترش بیمه سلامت را می‌توان ذیل این اقدامات دانست اما هنوز کار تمام نشده است. باید سطح‌بندی‌ها و وظایف نهادهای ذی‌ربط به دقت مشخص شود. شکی نیست که دولت باید در حمایت از گروه‌های بدون بیمه، کم‌برندها را محکم‌تر ببندد اما قرار نیست سازمان تأمین اجتماعی هزینه این حمایت را عهده‌دار شود.

اقتصاد ایران

باشگاه مجازی

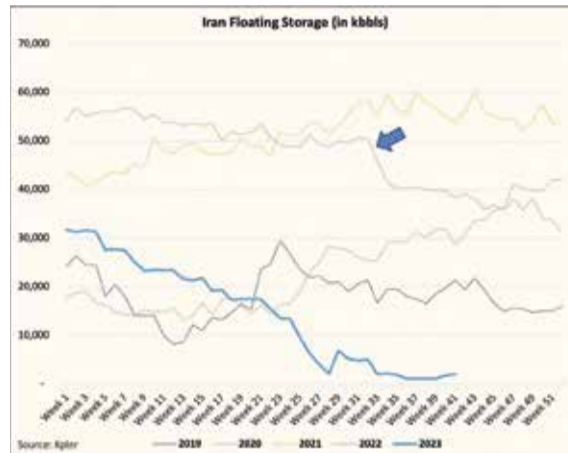
دولت سیزدهم

انرژی

دوره‌می در X

ذخایر نفتی شناور روی صفر شد

احسان حسینی از فعالان رسانه‌ای با اشاره به آماري که مؤسسه کپلر اعلام کرده، در صفحه‌اش در شبکه اجتماعی X نوشت: ذخایر نفتی شناور روی آب ایران صفر شد. در آغاز دولت سیزدهم ذخایر نفت روی آب ۶۰ میلیون بشکه بود و حال بعد از ۲ سال تقریباً صفر شده. تولید نفت ایران هم از روزانه ۲.۲ به ۳.۳ میلیون بشکه افزایش داشته. از آگوست ۲۰۲۲ که فروش ذخایر شدت گرفت آمریکا ۱۷۶ تحریم جدید اعمال کرد ولی ناکام ماند.

اهتمام دولت برای بازگشایی گذرگاه مرزی «سیف»

پایگاه اطلاع‌رسانی دولت: معاون اجرایی رئیس‌جمهور اظهارداشت: دیدگاه همه دستگاه‌ها نسبت به بازگشایی گذرگاه سیف مثبت است و مذاکراتی را با همکاری وزارت امور خارجه با دولت عراق برای بازگشایی این مرز انجام داده‌ایم. محسن منصور افزود: فرصت‌های اقتصادی موجود در مرزهای کشور را نباید از دست داد، بازگشایی این گونه مرزها اولین گام برای رونق اقتصادی و ایجاد اشتغال در مناطق مرزی است.

میزان افزایش حقوق و عیدی کارمندان در ۱۴۰۳ اعلام شد

براساس ابلاغیه پخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳، میزان افزایش ضریب ریالی حقوق کارکنان دولت، ۲۰ درصد نسبت به سال ۱۴۰۲ خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

دو دهک دیگر در صف یارانه ۱۲۰ هزار تومانی

ایسنا: در حالی از ابتدای هفته گذشته امکان بهره‌مندی از یارانه تشویقی ۱۲۰ هزار تومانی برای دهک‌های درآمدی ششم و هفتم مانند دهک‌های اول تا پنجم درآمدی فراهم شد که طبق اعلام وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دهک‌های هشتم و نهم نیز به تدریج به این طرح اضافه خواهند شد.

صادرات نان آزاد شد

نور نیوز: وزارت جهاد کشاورزی با ارسال نامه‌ای به سازمان توسعه تجارت اعلام کرد که صادرات نان با آرد غیرایرانه‌ای با تأیید اداره کل غله و خدمات بازرگانی هر استان بلامانع است.

اجرای سیاست تثبیت از کانال مهار انتظارات تورمی و کاهش رشد نقدینگی

ایبنا: وحید شقاقی شهری، اقتصاددان گفت: بانک مرکزی سیاست تثبیت نرخ ارز را از کانال مهار رشد نقدینگی و کنترل انتظارات تورمی در نظر گرفته است اما برای مهار نرخ تورم نیازمند سرمایه‌گذاری اعم از داخلی یا خارجی در اقتصاد ایران هستیم. شقاقی شهری یادآور شد: زمانی سرمایه‌ها به سمت ایران سرازیر می‌شوند که سرمایه‌گذار بابت ثبات اقتصادی و ارزی در ایران اطمینان خاطر داشته باشد. وی خاطرنشان کرد: پیش‌بینی پذیر بودن اقتصاد ابزار مهمی برای عدم خروج سرمایه‌های داخلی از کشور و هزینه‌کرد در بخش‌های مولد اقتصادی خواهد بود.

رشد اقتصادی بهار در تابستان هم تکرار شد

پایگاه اطلاع‌رسانی دولت: داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه به مناسبت اول آبان، روز آمار و برنامه‌ریزی در مرکز آمار ایران اعلام کرد: نرخ رشد اقتصادی در بهار امسال ۷.۸ درصد بود که در تابستان هم این رشد تکرار شد. وی درخصوص درآمد بودجه سال جاری گفت: ۷۰ درصد منابع بودجه در ۷ ماه امسال محقق شده است. منظور با بیان اینکه درآمد نفتی برای سال جاری ۶۲۰ هزار میلیارد تومان در بودجه پیش‌بینی شده است، اظهار داشت: درصد بالایی از این رقم به خاطر کاهش قیمت نفت محقق نشده، چون رقم فروش کمتر از ۸۰ دلار پیش‌بینی بودجه و میزان صادرات هم کمتر از ۱.۵ میلیون بشکه در روز بوده است.

پرداخت ۱۴۱ همت تسهیلات ازدواج فرزندان و ودیعه مسکن

ایبنا: مدیر اداره اعتبارات بانک مرکزی گفت: از ابتدای سال جاری تا ۳۰ مهرماه به یک میلیون و ۲۲۲ هزار و ۵۱۱ متقاضی وام ازدواج و فرزند و ودیعه مسکن، بیش از ۱۴۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات توسط شبکه بانکی پرداخت شده است. مهدی صحابی اظهار داشت: در ۷ ماه نخست امسال شبکه بانکی کشور به ۴۷۸ هزار و ۳۵۸ نفر از متقاضیان، تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ ۹۷ همت پرداخت کرده که این میزان رشد ۲۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است. وی افزود: تاکنون ۴۲۳ هزار و ۶۰۰ فقره تسهیلات قرض‌الحسنه فرزند به مبلغ ۲۶ همت به متقاضیان پرداخت شده که این میزان رشد ۴۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است.

ایبنا: نگرانی حزب اعتدال و توسعه از وضعیت کشور و توصیه به ادامه سیاست‌های دوره اعتدال

رانت ۸۰ میلیاردی برای یک فوتبالیست!

فرهیختگان سندی از «قبض انبار اداره بنادر و دریانوردی» پوشش منتشر کرده که اطلاعات ثبت شده در آن نشان می‌دهد خوددروی گران‌قیمت محمدحسین کنعانی‌زادگان، ملی پوش تیم پرسپولیس که با مجوز دولت وارد شده، رنج‌روزر و لار مدل ۲۰۲۳ است که ۸۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومان قیمت‌گذاری شده است. تفاوت هزینه‌ای که بازیکن پرسپولیس برای این خودرو پرداخت کرده با قیمتی که به فروش می‌رود نشان می‌دهد او رانتی حداقل ۸۰ میلیارد تومانی به‌دست آورده است.

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
• پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
• صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۳۲۸۸ امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• چاپ: چاپ ایرانیان
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارندة گواهینامه ایران ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷۷ (۰۲۱)
• انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۴۸۸۹۲۰۵

• صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
• مدیر مسئول: محمدحسن روزی طلب
• جانشین مدیر مسئول: مهدی مهرپور

نرخ بیکاری به پایین‌ترین حد در ۱۷ سال اخیر رسید؛ خدا قوت

حمید لشگری از کاربران فعال شبکه اجتماعی X در صفحه‌اش نوشت: می‌دونستید طبق آماري که آخر تابستون اومده نرخ بیکاری به پایین‌ترین حد خودش تو ۱۷ سال اخیر (۷.۹٪) رسیده؟ احیای حدود ۶۰۰۰ واحد تولیدی، تبدیل کردن چهارگوشه کشور به کارگاه ساخت و ساز و تسهیل صدور ۵۵۰ هزار مجوز کسب و کار؛ علی‌رغم زمین سوخته‌ای که تحویل گرفت. خدا قوت و عزت بده سید

سرطان فلسطین هم به زودی درمان می‌شود

یکی از کاربران شبکه اجتماعی X با انتشار عکسی از حضور وزیر خارجه آفریقای جنوبی در ایران در صفحه‌اش نوشت: بعد از پیوستن به بریکس و اتحاد با آفریقای جنوبی، امروز وزیر خارجه این کشور هم به ایران اومد. اول انقلاب با دو تا کشور رابطه نداشتیم؛ یکی رژیم صهیونیستی و دومی آفریقای جنوبی؛ آپارتاید آفریقای جنوبی از بین رفت، سرطان فلسطین هم به‌زودی درمان میشه و رئیس‌جمهورشون به ایران میاد.

مجلس دست شرکت گاز را برای توسعه و سرمایه‌گذاری بسته است

نود اقتصادی با انتشار گفت‌وگویی ویدیویی در صفحه‌اش در شبکه اجتماعی X نوشت: مجلس دست شرکت گاز را برای توسعه و سرمایه‌گذاری بسته است. رضا نوشادی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در گفت‌وگو با «نور اقتصادی» ماه هفتم سال است با می‌خواهند بودجه‌ها را قطع کنند/ بود است ولی قطع بودجه را چند سال بعد در خانه های مردم حس خواهید کرد.